ALp 2766
L.arch.

LIETUVOS NACIONALINĖ M. MAŽVYDO BIBLIOTEKA

This weekly newspaper was mailed on
Tuesday, August 29, 1989

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 35 (2062) 1989 RUGPJŪTIS–AUGUST 29 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • Tel. (416) 275-4672 • 50 ct.

Kertiniai akmenys

Minint dr. Vinco Kudirkos "Varpo" šimtmetinę sukaktį, jo garsusis "kelkite, kelkite" – tai ne vien kasdieninis šauksmas ar skatinimas šiuometiniam tautos atgimimui. Mums jis liudija ir stiprybę, kad per visą eilę sunkių dešimtmečių tautai nepriimtinos idėjos buvo atmestos, o pasilikta stovėti ant savų tautinių pagrindų, kurie ir "Varpo" reikšmingu prisidėjimu prieš šimtmetį buvo sudėti ir sutvirtinti. Kaip bebuvome ar tebesame pasiskirstę ideologinėmis ar politinėmis grupuotėmis, kaip bebūtume aštrūs priešingų įsitikinimų žmonėms, tautinis pagrindas su mažom išimtim per visą pastarąjį šimtmetį tautiečius išlaikė vieningame ir sąmoningame apsisprendime už Lietuvą. Juk būta gana agresyvių internacionalinių vilionių, šnekėjimų apie pasaulio žmogų, būta emigracinių nuostolių, būta apsčiai nesutarimų, o vis tik nuo tolimųjų laikų kaimo daraktoriaus iki šių dienų kultūrinės ir mokslinės pažangos iškiliųjų pavyzdžių tautinis susipratimas pulsuoja tuo pačiu vienodu ritmu.

GALI kilti klausimas, kodėl gi taip yra? Kas gi per šimtmečius tautoje išlaikė tą atsparumą, kartais tylų, kartais net sukilimais prasiveržiantį? Be abejonės, priežasčių galima surasti ne vieną. Bet pati svarbiausioji – ar tik nebus buvusi tasai uždaras kaimas, kuriam iš pašalies tereikėjo druskos ir žibalo. Šitokiame kaime iš kartos į kartą buvo skiepijamas savasis tikėjimas, jo perdavimas kaip gyvenimo būtinybė, griežtai atsiribojant nuo klaidatikių iš rytų ir vakarų. Uždaras gyvenimas, kur "anei rašto, anei druko" išlaikė gyvą gimtąją kalbą, gryną, tarmišką, net be priemaišų iš kitų parapijų. Išlaikė papročius, tradicijas, dainas, šokius. Reiškėsi savo meniniais talentais Rūpintojėliuose, drožiniuose, audiniuose, sodybų puošimuose. Duoto žodžio gerbimas, pasitikėjimas kaimynais ir pakeleiviais, šventos ugnies ir brangios duonos rimtas įprasminimas glaudžiai jungė gyventojus, apribojo judėjimą, nes laimės užteko ir savo mažame gamtos prieglobstyje.

IŠVAIRIAIS požiūriais galime vertinti tokį uždarą, konservatyvų, net primityvų gyvenimą, papriekaištaujant nesidomėjimu, kas už parapijos ribų. Ir vis dėlto tasai uždarumas buvo labai naudingas tautinės sąmonės išsaugojimui iki "Aušros", iki "Varpo", iki proveržio į atgimimą. Neišblaškyta, koncentruota, svetimybių mažai paliesta buitis sucementavo tvirtą tautinį pagrindą, ant kurio ir šiandieninė Lietuva stovi. Panašus uždarumas buvo naudingas ir pirmajai išeivijai, kūrusiai savas parapijas ir organizacijas. Jisai sulėtino nutautimą, išugdė ne vieną gilų patriotą, kurių laimėjimais dar ir dabar galima džiaugtis bei didžiuotis. Ir pokarinė išeivija spontaniškai telkėsi, organizavosi, jungėsi savito lietuviško gyvenimo rėmuose. Šiandien laisvojo pasaulio mūsoji bendruomenė kiekvienam lietuviui yra tikroviška jungtis, tarsi sava pastogė, po kuria vyksta įvairiaformis, kone visus polėkius patenkinąs savasis gyvenimas. Tiesa, ano idiliško mūsų senojo kaimo uždarumo jau seniai nebeturime. Jo nebėra nė Lietuvoje. Niekur. Bet šitokio jo nė neberekia kitokioje civilizuoto gyvenimo struktūroje. Anas uždarumas savo atliko. Jis mus surikiavo, parodė tikrąją kryptį, sustiprino kiekvieną atskirai taip, kad apsupties liepsnose nesutirptume. Per šimtmečius pastatyti kertiniai akmenys leidžia mums ir toliau tvirtinti, puošti, remontuoti savąjį tautinių poreikių pastatą. O V. Kudirkos "kelkite, kelkite" tegu mums tai kasdien primena. **Č.S.**

Juodojo kaspino dienos demonstracija Toronte rugpjūčio 23 d. miesto rotušės aikštėje. Nuotraukos kairėje garbės svečiai ir bendras vaizdas. Dešinėje – lietuvių jaunimo atstovai – ROMAS GARBALIAUSKAS ir LORETA STANULYTĖ su gėlėmis, skirtomis žuvusiems tautiečiams Sibire; kairėje Lietuvos konsulas ir generalinio konsulo pavaduotojas HARIS LAPAS, KLB Toronto apylinkės pirm. RIMAS STRIMAITIS praneša susirinkusiems lietuvių tautos aukų skaičių per abi okupacijas **Nuotr. St. Dabkaus**

Rankų grandinė nuo Talino iki Vilniaus

Tikrai atėjo laikas tvirtai ir nebenutraukiamai susiimti rankomis po 50-ties metų, kad daugiau nebebūtų juodųjų rugpjūčių, kad apie baltiečių vienybę agresoriai ir okupantai pradėtų rimčiau galvoti, šiuo pavergtųjų tautų nuotaikų ir reikalavimų atveju, padarytų pagaliau atitinkamus taikai ir sugyvenimui teisingus sprendimus.

Platus garsas ir Baltieji rūmai

Žinia apie rankų grandinę nuo Talino iki Vilniaus rugpjūčio 23 d., minint 50 m. liūdnąją Molotovo-Ribbentropo sandėrio sukaktį, visomis ryšių priemonėmis, kaip stiprios vienybės pabrėžimas ir laisvės siekimo originalus, net sensacingas, simbolis vienu ypu aplėkė visą pasaulį, atkreipė į save tokį stiprų dėmesį, kokio ligi šiolei dar nėra buvę ir per valandą, kitą išgarsino senąją baltiečių laisvės bylą, kuri pastaraisiais dešimtmečiais daugiau keliaudavo iš vieno stalčiaus į kitą, negu pasiekdavo plačiąją visiuomenę, dabar sujudusią ir atsistojusią komunistinių aukų pusėje, įskaitant ir Maskvos simpatikus, kurių net 75 buvo areštuoti.

Pro šitą visą pasaulį apėmusį staigų proveržį negalėjo tylomis praeiti nė Baltieji rūmai. JAV prezidentas George Bush specialiame pareiškime džiaugiasi, galėdamas būti solidarus su milijonais žmonių vakaruose ir už Geležinės uždangos, su tais, kurie iškelia slaptuosius 1939 m. rugpjūčio 23 d. Molotovo-Ribbentropo dokumentus, nacių-sovietų nepuolimo sutartis, įgalinusias okupuoti ir prijungti prie Sovietų S-gos Baltijos valstybes, taipgi ir naciams suteikusias galimybę užpulti Lenkiją. "Kai mes minime šitą tragišką sukaktį, žinomą Juodojo kaspino dienos vardu, mes pasiliekame ir toliau tvirtai remti pastangas visų, kurie kovoja už žmogaus ir tautų teises Rytų Europoje ir ypač sovietų okupuotose Baltijos valstybėse" — baigia pareiškimą prezidentas.

Baltijos kelias

Lietuvių informacijos centras iš Niujorko perdavė Vilniaus pranešimą, pavadintą "Baltijos kelio pareiškimas". Jame rašoma: "Estijos liaudies frontas paruošė bendrą trijų Pabaltijo tautų pareiškimą Moltovo-Ribbentropo pakto 50 metų sukakties minėjimo proga. Lietuvos Persitvarkymo sąjūdžio seimas, susirinkęs 1989 m. rugpjūčio 23 d. Vilniuje, patvirtino šį 'Baltijos kelio' pareiškimą be pataisų".

Toliau pareiškime smulkiai nušviečiami posutartiniai padariniai, kreipiamasi į viso pasaulio visuomenę, prašant pritarimo Hitlerio-Stalino paktų panaikinimo pastangose. To sandėrio 50 m. metinių dieną primenama visoms pasaulio tautoms, kad "tarptautinės teisės požiūriu tokios sutartys yra nusikalstamos ir nebegaliojančios nuo jų pasirašymo momento". Pabrėžiama, kad Hitlerio-Stalino paktas "po senovei formuoja ir šiandieninę Europą". Nekreipimas dėmesio į Baltijos valstybių problemas nieko neišspręsiąs, nes problema savaime neišnyksianti. "Mes laikomės nuomonės, kad stabilumas Baltijos jūroje turi remtis sutarčių sistema, galiojusia iki 1939 m., paremta taikiomis sutartimis, sudarytomis tarp šalių 1920 m. Mes ieškojome sprendimo, ir mūsų atrastą sprendimą pavadinome BALTIJOS KELIU" – pareiškiama bendrame atsišaukime. Tai naujas baltiečių bendradarbiavimo ir vienybės pažymys, įvardintas kaip parlamentinis kelias, nekeliąs niekam pavojaus, užtikrinęs socialinę apsaugą, pilietines teises ir ekonominę pažangą visoms Baltijos tautoms, tai esąs demokratijos kelias ir vienintelis į laisvę, lygybę ir brolybę, "tai Europos kelias — paskutinis kolonijinių teritorijų išsilaisvinimo kelias".

Atgarsiai spaudoje

Mūsų siekiams palankesnis "The Toronto Sun" rugpjūčio 24 d. laidoje įsidėjo per visą pirmąjį puslapį spalvotą nuotrauką su didžiuliu viršuje užrašu "Laisvės grandinė" ir apačioj Baltijos valstybių žemėlapiu, kuriame sodria linija nubrėžtas rankų grandinės kelias. Čia pat įrašas: "Baltiečių drąsa. Estai rankomis susikabinę grandinėje, kuri išsitiesė per Estiją, Latviją ir Lietuvą. Milijonas ir devyni šimtai tūkstančių baltiečių dalyvavo grandinėje ir reikalavo laisvės". Dešinėje pusėje nuotraukėlė: Maskvos milicija tempia jauną moterį, išreiškusią pritarimą baltiečių judėjimui.

Toliau plačiame ir iliustruotame aprašyme dienraštis pažymi, kad rankų grandinėje dalyvavo 700,000 estų, 200,000 latvių ir daugiau kaip vienas milijonas lietuvių. Tai sudaro penktadalį visų baltiečių. Tonis Avikson, kalbėjęs Estijos Liaudies fronto vardu, pareiškė, kad iš estų galvų laisvės idėją tegalima būtų išmesti, tik nukirtus jų galvas. Šalia atspausdinta būdinga nuotrauka — Aras Petrauskas, pusketvirtų metukų, torontiečių demonstracijoje sėdi ant tėvo pečių ir laiko plakatą su užrašu "Free Lithuania".

Populiarusis "The Toronto Star" tos dienos laidoje tarp kitų, jau visur aiškinamų ir skelbiamų pranešimų apie rankų grandinę ir neteisėtas sutartis, daugiau vietos paskyrė demonstracijai Vilniaus Kalnų parke. Jų žiniomis ten dalyvavo 35,000 žmonių ir reikalavę nepriklausomybės. Vietinis komunistų partijos pareigūnas kreipęsis per mikrofoną į minią: "Ar norite jūs nepriklausomybės, ar ne"? Minia šaukusi: "Mes norime, mes norime!" Prie straipsnio įdėtos Molotovo ir Ribbentropo nuotraukos su įrašu apie 1939 m. sutartį, nuvedusią Baltijos valstybes į nepriklausomybių praradimą.

"The Globe and Mail" pirmajame puslapyje atspausdino rankų grandinės nuotrauką ir per du puslapius platų aprašymą, pastebėdamas, kad demonstracijoje prieš slaptąją 1939 m. sutartį dalyvavę beveik visi Estijos komunistų politinio biuro nariai, o prezidentas Arnold Ruutel pasakęs korespondentams, kad norėtų būti dvigubas Estijos ir Sovietų S-gos pilietis. Į klausimus apie nepriklausomybę atsakęs: pagyvensim — pamatysim.

Spaudos pranešimai apie demonstracijas, rankų grandinę ir baltiečių laisvės reikalavimus tos dienos laidose užėmė pirmaujančias skiltis ir visuose kituose Kanados laikraščiuose.

Ketvirtoji Juodojo kaspino dienos demonstracija

Liūdnojo penkiasdešimtmečio proga Toronto miesto rotušės aikštėje rugpjūčio 23 d., 7 v.v., įvyko jau ketvirta iš eilės Juodojo kaspino demonstracija, paremta Toronto "Peace with Freedom" komiteto. Įvairių tautybių vėliavų miške per 5000 dalyvių išklausė trumpo komiteto pirm. J. Gunningo atidaromojo žodžio, po kurio dalyvaujančių tautybių atstovai, paskelbę komunizmo aukų skaičius, padėjo gėlių kaip simbolinį ženklą, tikintis demokratijos ir

(Nukelta į 10-tą psl.)

KANADOS ĮVYKIAI

Prekių ir paslaugų mokestis

Kanados finansų ministeris M. Wilsonas į savo naująjį balandžio 26 d. biudžetą įjungė ir planuojamą federacinės valdžios 9% prekių bei paslaugų mokestį. Juo dabar norima pakeisti jau 65 metus veikiantį federacinį 13,5% mokestį Kanados įmonių gaminiams. Buvo aiškinama, kad tas mokestis žalingas Kanados pramonei, nes jis automatiškai įjungiamas į gaminių kainas. Tokiu būdu jie 13,5% pabranginami ne tik Kanadoje, bet ir eksportui į užsienį. Pabranginti gaminiai sunkiau parduodami pačioje Kanadoje ir ypač užsienyje. Dėl to kenčia įmonės ir jose dirbantys kanadiečiai. Pradžioje M. Wilsono pasiūlyta reforma nesusilaukė didesnio dėmesio, nes ji turėjo įsigalioti 1991 m. sausio 1 d. Rimtesni protestai iškilo tik dabar, kai iki reformos įgyvendinimo teliko šešiolika mėnesių. Staiga buvo pradėtas protestą reiškiančių parašų rinkimas, į kurį įsijungė net ir parašus Otavos gatvėse renkantys liberalų parlamentarai. Prieš M. Wilsono reformą pasisakė XXX-jam metiniam savo posėdžiui Kvebeko mieste susirinkę Kanados provincijų premjerai.

Visi beveik vienbalsiai sutinka, kad Kanadai nuostolį neša prieš 65-rius metus įvestas federacinis 13,5% mokestis įmonių gaminiams. Jis taipgi uždedamas ir iš užsienio įsivežamiems gaminiams, kad būtų išlaikyta kainos lygsvara tarp kanadiškų ir užsienietiškų gaminių. Opozicija kyla ne dėl to mokesčio panaikinimo 1991 m. sausio 1 d., bet dėl finansų ministerio M. Wilsono pasirinkto būdo jam pakeisti. Tas pakaitas yra naujas federacinis 9% mokestis vartotojams už krautuvėse perkamus gaminius ir verslininkų teikiamas paslaugas. Tokiu būdu M. Wilsonas šio mokesčio dėka tikisi surinkti apie 24 bilijonus dolerių. Dėl to ir rėkiama, kad tai esąs begėdiškas dolerių grobimas. Kritikai betgi užmiršta, kad M. Wilsonas pagal anksčiau galiojusį 13,5% mokestį gaminiams iš įmonių būtų gavęs $18 bilijonų. Tad iš tikrųjų naujasis federacinis 9% mokestis už prekes ir paslaugas pirmaisiais 1991 m. valdžios pajamas būtų padidinęs tik $5,2 bilijono. Didžiąją šios su-

(Nukeltą į 9-tą psl.)

Juodojo kaspino dienos demonstracijoje Toronte jaunimas neša atskirų tautybių vėliavas **Nuotr. St. Dabkaus**

Šiame numeryje:

Kertiniai akmenys
Tautinis susipratimas tebepulsuoja tuo pačiu ritmu
Rankų grandinė nuo Talino iki Vilniaus
Plačiai nuskambėjo baltiečių demonstracija
"Lenkų okupacijoje ir jų kalėjimuose"
Buvusio vilniečio kalinio atsiminimai
Kelias į naują šventovę Vilniuje
Įsteigta Palaimintojo Jurgio Matulaičio parapija
Sąjūdis ir išeivija
Kritiškos pastabos veiksnių atžvilgiu
Lietuvoje iškilmingai sutiko "Vėją"
Sėkminga išeivių krepšinio rinktinės išvyka
Gajauskas ir Landsbergis Kalifornijoje
Jų lankymasis didžiausioje lietuvių kolonijoje Amerikos Vakaruose
Juodąjį žemyną aplankius
Kelionė per Keniją, Zimbabvę ir Botswaną
"Apsiautalas"
Balio Sruogos išversta italo poeto ir dramaturgo poema

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672. Second class mail registration nr. 00509
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, J. Andrulis, Vyt. Balčiūnas, Č. Senkevičius. Metinė prenumerata – $24, pusmetinė – $13, rėmėjo – $30, garbės – $40 (Amerikoj – JAV dol.). Pavieniai numeriai – 60 ct.
Adresų keitimo reikalu kreiptis tiesiai į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.
Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st & 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: (416) 275-4672. U.S. office of publication. Lewiston, NY 14092.
Subscriptions: regular $24.00, supporter $30.00, honorary $40.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY.
US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092.
CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Printed in Canada.

PASTABOS IR NUOMONĖS

Nelemtoji sukaktis

Mintys apie Molotovo-Ribbentropo sutartį

ALGIMANTAS EIMANTAS

Nėra tautos, kuri nebūtų pergyvenusi kritiškų momentų. Paprastai tautos, apsuptos galingais kaimynais, patiria daugiau vargo, rūpesčių ir skriaudų, nepajėgdamos atsispirti galiūnų užmojams.

Tokioje padėtyje yra ir mūsų kraštas. Lietuva amžiais kentėjo nuo kryžiuočių, kurie puldinėjo Žemaitiją. Gynėsi nuo lenkų kėslų užgrobti Vilniaus kraštą. Lygiai prieš penkiasdešimt metų Lietuva pergyveno dar vieną skaudų smūgį, būtent Molotovo-Ribbentropo suokalbį pasidalinti ir okupuoti mūsų žemę.

Šis pasidalinimas yra dar ir šiandien mums atvira žaizda. M-R paktas yra išnagrinėtas ir pasmerktas. Tai normali teisinio požiūrio išvada.

Nors M-R sutartis yra savanaudiškai negarbingo turinio dokumentas, vis dėlto tai jau istorinis faktas, kurio eiga ir pasekmės įrašytos istorijose. Nors ir kaip nemalonu ar neteisinga, to ištrinti nebegalima. To ir nereikia, nes tai būtų istorijos klastojimas, kuriuo tik komunistai užsiima. Mūsų atžvilgiu tasai istorinis faktas pateisina ir visas tautiečių aukas, pralietą kraują krašto miškuose, Sibire ir nacių kacetuose.

Šie patirti žiaurumai verčia mūsų tautą dar atkakliau kovoti dėl tolimesnio gyvavimo. Gausiai dokumentuoti ir skaudžiai pergyventi įvykiai yra geriausi liudininkai to sunkaus laikotarpio.

Kalbant apie sutartis, bendrais bruožais jas galima apibūdinti taip: sutartys galioja tik tarp sutartį pasirašiusiųjų; sutartys siekia abipusės gerovės; sutartys pasirašomos tam tikram terminui, kuriam pasibaigus jos netenka galios, pvz. M-R sutartis pasirašyta 10-čiai metų su pratęsimo galimybe.

Santarvininkams susitarus, sutartis gali būti nutraukta, ir terminui nepasibaigus. Kilus karui tarp santarvininkų, jų sutartis nustoja galios ir tampa bevertė. 1941 m. vokiečiams užpuolus Rusiją, M-R santaika pasidarė bereikšmė. Sulaužius sutartį, turėtų būti atstatoma priešsutartinė padėtis. Tuo remiantis ir Lietuvai turėtų būti atgaunamos visos teisės ir privilegijos, turėtos prieš 1939 m. rugpjūčio 23 d. (M-R sutarties pasirašymo data).

Karo veiksmams pasibaigus, galima pradėti ieškoti teisinio sprendimo. Bet pavergtam kraštui ir ta galimybė yra atimama. Nuomonė, kad M-R paktas dar ir šiandien turi reikšmės, yra absurdas. Rusų-vokiečių santarvė neturi jokio juridinio pagrindo tarptautinėje plotmėje, nes ji buvo trumpalaikė užduotis strategijos ir agresijos tikslais. Toji jų sutartis siekė Lietuvos, Latvijos ir Estijos okupavimo. Todėl galima būtų tikėtis ne tik to pakto pasmerkimo, bet ir reparacijų. Lietuvai tiek daug nukentėjus, reparacijos siektų stambias sumas, taip reikalingas nepriklausomybės atstatymo darbe.

Išvada būtų, kad mums, lietuviams, reikėtų ieškoti didesnio pritarimo laisvojo pasaulio valstybių tarpe, pasmerkiant M-R sutartį, užuot kalbėjus apie pakto panaikinimą.

Tėvai, kurie nemoko savo vaikų lietuvių kalbos, bėga nuo savo tautos

"Lenkų okupacijoje ir jų kalėjimuose"

Buvusio vilniečio politinio kalinio atsiminimai

STEPAS VARANKA

1988 m. pabaigoje pasirodė dar viena atsiminimų knyga, parašyta Povilo Petkevičiaus, gyvenančio JAV-se. Tai autoriaus pergyvenimai Vilniaus krašte lenkų okupacijos metais. Dėl to ir knyga pavadinta "Lenkų okupacijoje ir jų kalėjimuose". Nors tai praeities įvykiai, bet verti ir dabarties dėmesio.

Autorius Povilas Petkevičius yra gimęs ūkininkų šeimoje 1911. VI. 30 d. Vilniaus krašte. Lenkijai jį okupavus 1921 m., valdžia pradėjo steigti lenkiškas mokyklas. Viena jų buvo įsteigta ir P. Petkevičiaus tėviškėje Rimdžiūnų k. Ją, valdžios įsakymu, turėjo lankyti ir lietuvių ūkininkų vaikai. Pradžioje joje buvo du skyriai. Povilas buvo priimtas į antrą skyrių.

Sekančiais metais, lietuvio kunigo Ambroziejaus Jakavonio pastangų dėka, iš Vilniaus Lietuvių švietimo draugijos "Ryto", buvo atsiųsta lietuvė mokytoja Kastutė Rymonytė. Jai atvykus mokytojauti, viso kaimo vaikų ir tėvų nuotaika pasitaisė. Jauna mokytoja vaikus supažindino su Lietuvos istorija, mokė dainuoti, giedoti ir eilėraščius deklamuoti. Artėjant Kalėdų šventėm, mokytoja paruošė vaikus kalėdinei programai. Kaimo vaikai dar nebuvo matę kalėdinės eglutės. Pirmą Kalėdų dieną visas kaimas susirinko į mokyklos patalpas pasidžiaugti savo vaikais ir mokytojos darbais. Mokytoja kiekvienam vaikui paruošė po mažą dovanėlę.

Rimdžiūnų mokykla buvo tik trijų skyrių. Artimiausioje apylinkėje nebuvo aukštesnės. Mokytoja, pastebėjusi Povilo norą siekti mokslo, prikalbėjo jo tėvus, kad sūnų leistų mokytis į Vilniaus Vytauto Didžiojo gimnaziją. Po tėvų ir vyresniųjų sūnų pasitarimo buvo nutarta Povilą leisti į Vilnių.

Lietuvių gimnazijoje

Mokytojai Kastutei padedant, Povilas atvyko į Vilnių ir laikinai buvo apgyvendintas lietuvių prieglaudoje. Išlaikęs egzaminus, buvo priimtas į pirmą klasę. Važiuodama atgal į tėviškę, mokytoja, norėdama berniukui suteikti džiaugsmo, nupirko uniforminę gimnazisto kepurę su ženkliuku VDG. Tėvų ir vyresniųjų brolių džiaugsmas buvo pilnai suprantamas.

Povilas lietuvių gimnaziją Vilniuje lankė iki 1930 m. Baigė 6 klases. Dėl silpnos sveikatos (buvo džiovos paliestas), gimnazijos gydytojo Šemio patariamas, Povilas mokslą turėjo nutraukti.

1926-1927 m. po vasaros atostogų Povilas atvykęs į Vilnių negavo vietos bendrabutyje, nes išvykdamas atostogų nepranešė, kad mokslui prasidėjus vėl grįš. Atsirado ir daugiau tokių, kuriems jau nebuvo vietos lietuvių bendrabutyje, jų tarpe ir Povilo parapijiečiui iš Miciūnų kaimo, Julijonui Steponavičiui (būsimam vyskupui), kuris turėjo susirasti kur nors kampelį kitur. Nei Povilas, nei Julijonas privačiai nuomoti kambario neturėjo lėšų. Julijonas su tėvo pagalba gavo kambarį pas Astasevičienę, Užupio gatvėje 6 nr. Povilas gavo kambarėlį tame pačiame bute. Julijonas buvo VI klasėje, o Povilas – IV-je.

1927 m. spalio mėnesį lenkų valdžia uždarė lietuvių mokytojų seminariją. Dalis mokinių buvo priversti grįžti į kaimus pas tėvus, kiti perėjo į lenkiškas mokyklas.

Povilas ir Julijonas kreipėsi į Lietuvių labdaros komitetą, kad būtų priimti į bendrabutį, nes neturėjo pakankamai pinigų, gyventi privačiai. Jų prašymas buvo išklausytas, — gavo teisę apsigyventi Panamarų bendrabutyje. Julijoną paskyrė į vyresniųjų mokinių kambarį, o Povilą – į vidurinių.

Povilas, baigęs 6 klases, sveikatai blogėjant, perėjo į giriininkų mokyklą. Pradžioje čia turėjo atlikti miškų darbų praktiką Nemenčinos urėdijoje, netoli Vilniaus. Po kelių mėnesių grįžo į Vilnių, laikinai apsistojo Panamarų bendrabutyje ir laukė pranešimo iš miškų departamento.

Darbas Lietuvai

Dauguma moksleivių jau buvo išvykę atostogų. Tarp likusių Povilas rado keletą pažįstamų, vieną buvusį klasės draugą E.K. ir vieną bendro kambario gyventoją Staselį Vincą. P. Petkevičius rašo:

"Su E.K. išėjome pasivaikščioti į Botanikos sodą. Žmonių buvo mažai. Mes, susiradę tinkamoje vietoje suolą, susėdome pasišnekėti. Bešnekant jis man pasiūlė perimti iš jo žinių rinkimo darbą. Kada aš sutikau, jis mane supažindino su to darbo eiga. Pasakė dviejų kariškių vardus ir pavardes: J.M. ir J.B., kurie buvo skirtinguose kariuomenės daliniuose. Be to, pasakė, kad rytoj tarp 10-11 valandos ryto atvažiuoja ryšininkas ir iš jo gausiu kitas instrukcijas. Su juo turėsiu susitikti Bernardinių bažnyčioje dešinėje pusėje, ir jis laikys dešinėje rankoje laikraštį, o aš, priėjęs prie jo, turiu pasakyti: "Ąžuolas". E.K. dar tą patį vakarą išvyko atostogauti."

Šis pasikalbėjimas ir Povilo sutikimas buvo mirtinai pavojingas žingsnis karinės žvalgybos veikloje, kurioje nėra pasigailėjimo. Į tą pavojingą darbą buvo įsijungęs gražus skaičius vilniečių, iš kurių vienas kitas net nesuprato, į kokį pavojų stato savo ir kitų ateitį.

1931 m. vasaros gražų vakarą išėjo pasivaikščioti Gedimino gatve (tuo laiku vadinosi Mickevičiaus, SV). Priėjęs Vilniaus gatve prie kino teatro susitiko pažįstamą lietuvį, lenkų kariuomenės jaunesnį puskarininkį Vaclovą Petrašką nuo Broslavos. Jį Povilas prikalbino į žinių rinkimo darbą. Susitarė, kad susitikimai vyks kas dvi savaitės.

Tą patį vakarą Povilas, grįžęs į Gedimino gatvę, eidamas bendrabučio link, sutiko buvusį savo klasės draugą L.B. lenkų kariuomenės uniformoje. Autorius sakosi jį pažinojęs kaip "didelį plepį", bet prikalbino žvalgybos darbui.

Suėmimas

1931 m. rugpjūčio 13 d. Povilas pasiryžo aplankyti savo bendradarbį J.B., gulintį pirmo pėstininkų pulko ligoninėje su per pratimus išnarinta koja. Autorius rašo, kad tą dieną jį slėgė nejaukus perspėjimas "neik į namus". Kad prailgintų kelią iki bendrabučio, Povilas ėjo tolimesnėm gatvėm. Sutiko savo simpatijos Marytės močiutę, atvykusią iš provincijos, kuri jam pasakė, kad rytojaus dieną atvažiuoja Marytė su dėde ir teta. Močiutė paprašė Povilą pasitikti juos geležinkelio stotyje.

Povilas, atsisveikinęs su Marytės močiute, užėjo pas savo vaikystės laikų draugą Mykolą Vaičiulį pasiskolinti keleto zlotų. Vaičiulis zlotų neturėjo, bet rado pas save keliolika dolerių. Povilui paskolino $2.00.

Gavęs iš draugo paskolą, Povilas, eidamas Didžiąja gatve netikėtai sutiko savo bendradarbį L.B. Autorius vadina jį agentu, tarnavusį lenkų kariuomenės technikos dalinyje. Šis bendradarbis neatsargiai įdavė Povilui ryšuliuką. Pastarasis greitai nunešė jį pas pažįstamą mergaičių amatų mokyklos mokytoją Augulytę, kuri gyveno Didžiojoje gatvėje 12 nr. Tame pastate buvo įsikūręs Vilniaus lietuvių labdaros komitetas. Ten palikęs ryšulėlį, Povilas nuvyko į geležinkelio stotį pasitikti Marytės. Su ja atvyko jos dėdė, teta ir, Povilo nustebimui, jo konkurentas. Povilas palydėjo visus iki jų apsistojimo vietos prie Šv. Petro ir Povilo šventovės.

Palydėjęs svečius, Povilas į bendrabutį ėjo pėsčias ilgiausiu keliu. Jau buvo vėlus vakaras, kai Povilas prie bendrabučio buvo sustabdytas saugumiečių ir policijos. Saugumiečiai bendrabučio vedėjo Adomo Cicėno akivaizdoje padarė asmeninę kratą ir rado pas Povilą tuos $2.00, pasiskolintus iš draugo. Jokios kitos inkriminuojančios medžiagos pas Povilą nebuvo rasta. Tą labai vėlyvą vakarą Povilas Petkevičius buvo suimtas, surakintas ir nugabentas į II-ojo skyriaus įstaigą. **(Bus daugiau)**

LIETUVA LAUKIA LAISVĖS
REMK IR AUKOK TAUTOS FONDUI!
Jūsų auka TAUTOS FONDUI garsina Lietuvos laisvės bylą laisvajame pasaulyje. Šešiomis kalbomis ELTOS ir radijo žinios nesulaikomai skleidžia informacijas įvairiuose kraštuose apie Lietuvos laisvės kovą ir ją skatina.
REMKIME TAUTOS FONDĄ
aukomis, darbais, palikimais. Kiekvienas paaukotas centas artina Lietuvai laisvės aušrą.
Aukas arba palikimus siųskime Tautos fondui:
TAUTOS FONDO ATSTVYBĖ KANADOJE,
18 NORWICH RD., STONEY CREEK, ONT. L8E 1Z6.

Nauji ir naudingi pasikeitimai siuntiniams į Lietuvą
Dabar galime siųsti siuntinius su pilnai apmokėtu muitu ir visomis kitomis išlaidomis, kaip buvo daroma iki 1984 metais. Leidžiamųjų siųsti daiktų sąrašas yra platesnis, kiekiai didesni ir muitas mažesnis.
Siūlome praktišką, naudingą ir pageidaujamą tokios sudėties siuntinį: sportinis kostiumas, "Adidas" arba "Puma" firmos, sportiniai vyriški arba moteriški žymiųjų firmų batai, puošni palaidinukė, išeiginiai marškiniai, 500 gr naturalios kavos (instant), 2 sv. įvairaus tualetinio muilo, moteriškas arba vyriškas lietsargis, striukė. **Siuntinio kaina $500**
Taip pat parduodame prekes ir Vilniaus užsienio valiutos parduotuvėje "Merkurius", kur kliento nurodytas asmuo gali pats prekę pasirinkti. (Automobiliai, šaldytuvai, mezgimo mašinos, televizijos aparatai, video, stereo magnetofonai ir kt.)
Sudarant testamentus suteikiame praktišką patarimą, persiunčiame palikimus į Lietuvą naudingiausiu ***paveldėtojui būdu***.
Baltic Stores Co. Z. Juras
11 London Lane, Bromley, Kent, BRI 4HB. England
Tel. 01 460 2592
Tik per Angliją pigiau ir greičiau

BRANGIAI MAMYTEI
A†A
ANEI TIMPIENEI-BUTKIENEI
Čikagoje mirus,
dukroms – JADVYGAI MILIAUSKIENEI, ALMAI STUKIENEI, jų šeimoms ir visiems giminėms reiškiame gilią užuojautą –
B. J. Bedarfai *A. A. Sukauskai*
L. A. Šarkai *I. A. Žemaičiai*

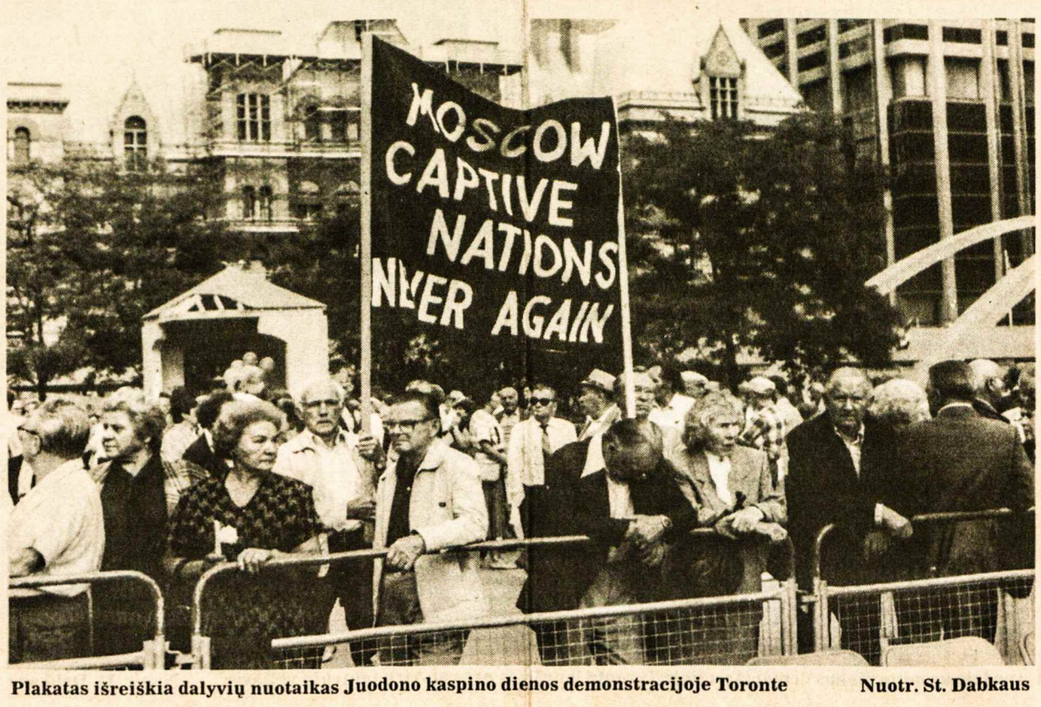

Plakatas išreiškia dalyvių nuotaikas Juodono kaspino dienos demonstracijoje Toronte Nuotr. St. Dabkaus

A†A
AUGUSTINUI VENCKUI
mirus,
dukrai IRENAI LIŠKAUSKIENEI ir šeimai reiškiame gilią užuojautą –
Hamiltono kredito kooperatyvo "Talka" valdyba ir tarnautojai

A†A
JUOZUI JAKŠTUI,
žymiam Lietuvos istorikui mirus,
nuoširdžiai užjaučiu jo žmoną VILHELMINĄ, dukteris ir sūnus –
Toronto, Ont. *Jurgis Strazdas*

A†A
ONAI STRIMAVIČIENEI
Putname mirus,
jos dukrą ELEONORĄ MACKEVIČIENĘ ir šeimą nuoširdžiai užjaučiame –
Irena Mackevičienė *Marija Traškevičienė*
Aldona ir Aleksandras Kocėnai

A†A
JONUI VALANTIEJUI
mirus,
žmonai ELZBIETAI ir visiems giminėms gilią užuojautą reiškiame –
V. Kecorienė *M. Povilaitienė*
J. D. Kaunaitės *T. A. Sekoniai*
S. B. Matulevičiai *K. B. Žutautai*

A†A
JONUI VALANTIEJUI
mirus,
žmonai ELZBIETAI, PRANUI AUGAIČIUI, VIDUI AUGAIČIUI ir jų šeimoms, giminėms bei artimiesiems, o taip pat giminėms Lietuvoje reiškiame užuojautą ir kartu liūdime –
A. E. Lauciai *P. N. Bridickai*
I. A. Pakarnos *P. J. Pakalkos*
P. M. Juozaičiai *M. Noreikienė*

PADĖKA
Nuoširdžiai dėkoju visiems atsilankiusiems į mano mylimo vyro
a. a. KAZIMIERO BUNGARDOS
metinių paminėjimo Mišias, kurios buvo atlaikytos rugpjūčio 9 d., Hamiltono Aušros Vartų parapijos šventovėje.
Ypatinga padėka klebonui kun. Juvenaliui Liaubai, OFM, už atnašautas Mišias ir sol. A. Paulioniui už giesmes šventovėje.
Nuoširdus ačiū režisierei E. Kudabienei už prasmingą žodį pusryčių metu.
Dėkoju visoms ponioms už atneštus pyragus pusryčiams.
Jūsų visų atsilankymas ir maldos už mano brangaus vyro sielą, man suteikė paguodos ir nusiraminimo mano kasdieniniame gyvenime.
Angelė Bungardienė

Canadian Art Memorials Ltd.
76 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4
LOUIS TEMPORALE - oficialus skulptorius - Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg. King George VI Niagara Falls
Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms
Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą menišką darbą pagal pageidavimus.
Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529
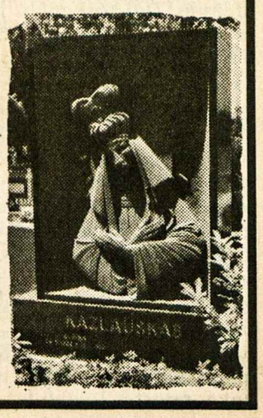

Kun. MEDARDAS ČEPONIS, naujos Palaimintojo Jurgio Matulaičio parapijos Vilniuje klebonas, priėmime pas ŠV. TĖVĄ JONĄ-PAULIŲ II 1989.I.18. Naujasis klebonas šiuo metu rūpinasi planuojamos šventovės statyba naujuose Vilniaus rajonuose Nuotr. "L'Osservatore Romano"

Kelias į naują šventovę Vilniuje

Nugalėjus daugybę kliūčių, įsteigta nauja parapija • Rengiasi statyti naują šventovę

1948-1949 m. Vilniuje buvo uždaryta apie 20 veikiančių bažnyčių ir koplyčių. Buvo paliktos tik tos bažnyčios, kurių bažnytinius komitetus "dvidešimtukus" civilinė valdžia užregistravo. Tokiu būdu iš 33 veikiančių bažnyčių ir koplyčių prieš II pasaulinį karą Vilniuje civilinė valdžia paliko tikinčiųjų poreikiams tik 11 bažnyčių.

Praslinkus porai dešimtmečių, Vilnius turėjo beveik dvigubai daugiau gyventojų, negu prieškariniame mieste, tačiau bažnyčių tinklas liko toks pat. Išaugus naujiems miesto rajonams — Lazdynams ir Karoliniškėms, šių rajonų tikintieji 1975 m. kreipėsi į miesto valdžią, prašydami leisti jiems pasistatyti tuose rajonuose bažnyčią. Jų prašymas liko be atgarsio.

Po gero dešimtmečio, 1988 m. balandžio 29 d. trisdešimt vienas Vilniaus miesto naujųjų mikrorajonų tikintysis su pareiškimu kreipėsi į TSRS Aukščiausiąją tarybą ir sąjunginę Religijų reikalų tarybą Maskvoje, prašydami įregistruoti naują katalikų religinę bendruomenę naujuose Vilniaus rajonuose ir leisti šiai bendruomenei pasistatydinti bažnyčią. Analogiškas prašymas buvo pasiųstas ir Vilniaus miesto vykdomajam komitetui 1988 m. gegužės 4 d.

Prašymo esmė tokia: naujuose Vilniaus miesto rajonuose gyvena daugiau kaip 100,000 žmonių, jų tarpe nemažai tikinčiųjų, kuriems sunku nuvykti į senamiestyje ir miesto centre esančias bažnyčias. Nemaža kliūtis — perkrautas miesto transportas, šventinėmis dienomis kursuojantis nereguliariai (apie tai ne kartą rašė ir oficialioji sostinės spauda "Vakarinės naujienos"). Be to, dauguma tikinčiųjų yra pagyvenusio ir senyvo amžiaus. Tikintieji, remdamiesi religinių susivienijimų nuostatų 5 punktu, ir kreipiasi į miesto vykdomąjį komitetą su prašymu užregistruoti naują religinę katalikų bendruomenę ir prašo leisti šiai bendruomenei pasistatydinti naują bažnyčią.

Gegužės 18 d. gautas atsakymas iš Maskvos, iš Religijų reikalų tarybos, nurodantis, kad tikinčiųjų kreipimasis, adresuotas TSRS Aukščiausiajai tarybai, pavedamas išnagrinėti Religijų reikalų tarybos įgaliotiniui Lietuvos TSR. Įgaliotinis birželio 1 d. atsiųstame rašte praneša, kad tikinčiųjų kreipimasis persiųstas Vilniaus m. vykdomajam komitetui.

Vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotoja A. Čeplėjienė birželio 6 d. pranešė, kad tikinčiųjų prašymas nagrinėjamas ir apie galutinį sprendimą bus pranešta.

Nesulaukdami atsakymo, liepos 25 d. tikintieji raštu kreipėsi į J. E. vysk. J. Steponavičių ir Vilniaus arkivyskupijos kuriją, prašydami įsteigti naują Palaimintojo Jurgio Matulaičio parapiją ir duoti sutikimą naujuose miesto rajonuose statyti bažnyčią. Taip pat prašė dvasinę vyresnybę palaikyti jų prašymą, juridiškai įteisinant naujos parapijos įsteigimą ir bažnyčios statybą.

Tikinčiųjų prašymas buvo palankiai sutiktas, ir kurija savo ruožtu taip pat kreipėsi į Vilniaus miesto vykdomąjį komitetą, prašydama įteisinti teisėtus tikinčiųjų pageidavimus ir leisti statyti naują bažnyčią.

Deja, rugpjūčio 8 d. Vilniaus miesto vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotoja A. Čeplėjienė raštu nr. k-1446 tikintiesiems pranešė: "Vilniuje yra 11 Romos katalikų tikybos religinių bendruomenių, kurios naudojasi 11 maldos namų. Visuomeninio transporto atvykti iš naujųjų sostinės gyvenamųjų rajonų į centrą pakanka ... todėl įregistruoti naują religinę bendruomenę ir statyti naujus maldos namus netikslinga".

Tikintieji nenuleido rankų ... ir 1988 m. rugpjūčio 15 d. pakartotinai kreipėsi į vykdomąjį miesto komitetą. Kreipimesi buvo nuodugniai ir pagrįstai išdėstytas tikinčiųjų poreikis turėti naujuose miesto rajonuose bažnyčią. Pareiškime taip pat buvo pastebėta, jog "Rusijos krikšto 1000-mečio proga duotas leidimas viename iš naujųjų Maskvos miesto rajonų statyti naujus maldos namus. Ar toks faktas negalėtų paskatinti panašiam sprendimui — įamžinti Lietuvos krikšto 600 metų sukaktį?" Todėl tikintieji prašo "priimti šiuo atveju vieninteliį — tik teigiamą sprendimą" — įregistruoti naują religinę katalikų bendruomenę ir leisti jai statydintis naują bažnyčią.

Pakartotinio kreipimosi kopija buvo pasiųsta taip pat ir Vilniaus arkivyskupijos kurijai, kuri rugpjūčio 22 d. raštu kreipėsi į vykdomąjį miesto komitetą ir Religijų reikalų tarybos įgaliotinį P. Anilionį su prašymu įteisinti teisėtus tikinčiųjų reikalavimus. "Persitvarkymo ir viešumo laikais šis klausimas negali būti sprendžiamas formaliu atsirašinėjimu. Pakartotini tikinčiųjų prašymai įpareigoja Vilniaus arkivyskupijos kuriją dėti visas pastangas bendromis jėgomis siekti tikinčiųjų reikalavimų įgyvendinimo" — rašoma kurijos pareiškime.

Vėl tyla. Nesulaukdami jokio atsakymo, tikintieji rugsėjo 8 d. raštu kreipėsi į J.E. kardinolą V. Sladkevičių, trumpai išdėstydami prašymo esmę ir prašydami paremti jų prašymą civilinės valdžios įstaigose. Kardinolas rugsėjo 16 d. raštu nr. 683 LTSR Ministerių tarybai rašė: "Apgailestauju, kad šiuo reikalu jų (tikinčiųjų) kreipimasis į Jus buvo atmestas. Pilnai pritariu ir laikau teisingu jų pageidavimą turėti šiame rajone savo bažnyčią."

1988 m. spalio 4 d. tikintieji kreipėsi į LTSR Ministerių tarybą. Pareiškimą pasirašė 1487 tikintieji. Jo esmė: naujuose Vilniaus miesto rajonuose reikalinga nauja katalikų religinė bendruomenė ir nauja bažnyčia. Ir šį tikinčiųjų prašymą pilnai parėmė Vilniaus arkivyskupijos kurija atitinkamais raštais LTSR Ministerių tarybai ir Religijų reikalų tarybos įgaliotiniui P. Anilioniui. "Kurija visiškai tam pritaria ir tikisi, kad šis klausimas bus sprendžiamas neatidėliojant, nes naujųjų miesto rajonų tikintiesiems nauja bažnyčia tikrai yra reikalinga". Tokia buvo kurijos pozicija.

Pagaliau tikintiesiems buvo pranešta, jog jie privalo tuo klausimu kreiptis pagal administracinį priklausomumą į Vilniaus m. Lenino rajono vykdomąjį komitetą su pareiškimu leisti įregistruoti naują religinę katalikų bendruomenę ir sudaryti sąlygas pasistatyti bažnyčią. Tik 1988 m. lapkričio 10 d. raštu nr. 480 Religijų reikalų tarybos įgaliotinis P. Anilionis kurijai pranešė: "Vilniaus miesto LDT vykdomasis komitetas sutinkamai su religinių susivienijimų nuostatų 5 punktu priėmė teigiamą sprendimą dėl katalikų religinės bendruomenės užregistravimo Vilniaus miesto Šeškinės, Viršuliškių, Justiniškių ir Pašilaičių mikrorajonų zonoje". O tai reiškė, kad reikalai pajudėjo tik žemiausioje instancijoje. Dar reikalingas LTSR Ministerių tarybos patvirtinimas ir kreipimasis į sąjunginę religijų reikalų tarybą Maskvoje.

Remdamasis įgaliotinio pranešimu, J. E. vysk. J. Steponavičius raštu nr. 279 įsteigė Palaimintojo Jurgio Matulaičio parapiją ir nubrėžė parapijos ribas.

1988 m. lapkričio 23 d. Religijų reikalų taryboje Maskvoje įvyko posėdis, kuriame buvo svarstomas LTSR Ministerių tarybos pareiškimas dėl religinės katalikų bendruomenės įregistravimo ir leidimo statyti naują bažnyčią. Nutarta:

1. Užregistruoti religinę katalikų bendruomenę Vilniuje.
2. Leisti šiai bendruomenei statyti maldos namus naujame Vilniaus miesto rajone.

Tačiau tik 1989 m. sausio 26 d. Religijų reikalų tarybos naujasis įgaliotinis K. Valančius išdavė pažymą, jog tokia bendruomenė Vilniuje užregistruota.

Įveiktos didžiulės kliūtys. Pirmieji žingsniai žengti. Daugiau nei dvigubai išaugusi sostinė pirmą kartą pokario istorijoje turi naują parapiją didžiuliuose naujuose miesto mikrorajonuose: Šeškinėje, Viršuliškėse, Justiniškėse ir Pašilaičiuose.

Kur stovės bažnyčia?

Šį klausimą tikintieji sprendė jau pirmajame pareiškime vykdomajam komitetui. Jame buvo išvardintos visos galimos vietos, kur, jų manymu, galėtų būti statoma bažnyčia. Tačiau tai pasirodė labai sudėtinga. Juk naujieji rajonai jau pastatyti, o vietos, tinkamos bažnyčiai, nėra! Keletą kartų miesto vyr. architekto valdyba kartu su kurijos atstovais apžiūrėjo visas galimas vietas. Tikinčiųjų nuomone geriausia vieta Justiniškėse, Justiniškių-Rygos gatvių kampe. Tačiau ir ši vieta jau užimta — čia stovės tautinė mokykla. Pašilaičių rajoną nuo Justiniškių skiria aukštosios įtampos linija — ir čia nėra tinkamos vietos bažnyčiai. Pagaliau apsistojama ties Viršuliškių rajonu. Čia didžiulis Kosmonautų prospektas, jungiantis visus miesto naujuosius mikrorajonus. Maždaug centre — Viršuliškės. Čia, dešinėje, Kosmonautų prospekto pusėje gražus kalnelis. Vyr. architekto valdyboje susirenka specialistai posėdžio. Išklausius visų nuomonės, apsistojama ties šia vieta, nes ji geriausia iš visų galimų. 1989 m. vasario 24 d. Vilniaus miesto vykdomasis komitetas sprendimu nr. 61 šią vietą ir skiria naujos bažnyčios statybai.

1989 m. kovo 1 d. Vilniaus arkivyskupijos kurija kartu su LTSR architektų sąjunga paskelbia atvirą respublikinį konkursą geriausiam Palaimintojo Jurgio Matulaičio bažnyčios projekto sudarymui ir statybai. Konkurso darbų pateikimo terminas — 1989 m. birželio 15 d. Pirmosios vietos laimėtojas ir bus naujosios Palaimintojo Jurgio Matulaičio bažnyčios projekto autorius-architektas. Laimėtojai bus premijuojami.

Naujoji parapija turi savo sąskaitą banke. Tikslus adresas: Palaimintojo Jurgio Matulaičio parapija, Soc. Banko Vilniaus miesto operacinė valdyba. Sąsk. nr. 701103.

Turi ir kertinį akmenį!

Per marijonų vienuolijos vyriausiąjį vadovą Donaldą Petraitį, MIC, buvo išrūpintas ir kertinis akmuo. Dokumente rašoma: "... Ši brangi istorinė nuolauža, skirta būti statomos bažnyčios kertiniu akmeniu ir dvasinės vienybės ženklu su vyriausiąja katalikų pasaulio šventove, tebus gausių dangaus dovanų laidas ir dvasininkijos bei tikinčiųjų sūniško prisirišimo prie Šventojo Petro sosto išraiška ... Dievo garbei statomai Palaimintojo Jurgio Matulaičio, MIC, bažnyčiai Vilniuje".

Akmens nuolaužą, paimtą iš apaštalo Petro kapo ir padovanotą Vilniaus palaimintojo Jurgio Matulaičio bažnyčiai kaip kertinį akmenį, 1989 m. sausio 18 d. pašventino pats popiežius Jonas-Paulius II.

Naujoji bažnyčia turėtų būti 1,5 tūkst. kv. m. ploto, su būtinu šiuolaikiniu inventoriumi, pagalbinėmis patalpomis, koplyčia-krikštykla, šarvojimo salėmis, apatine koplyčia, susirinkimų sale ir katechizacijos salėmis ...

Bažnyčia, kaip statinys, turi atspindėti šiuolaikinį stilių, kartu išlaikant lietuviškumo bruožus.

Bažnyčios titulas — Palaimintojo Jurgio Matulaičio. Atnaujintos marijonų vienuolijos generolas, kuriantis Lietuvos respublikai — pirmasis lietuvis vyskupas sostinėje, 1987 m. švenčiant Lietuvos krikšto 600 metų sukaktį, popiežiaus Jono-Pauliaus II paskelbtas palaimintuoju. Jis — mūsų amžiaus palaimintasis, visos lietuvių tautos pasididžiavimas ir garbė, lietuvis vyskupas ir Katalikų Bažnyčios palaimintasis vertas tokio įamžinimo ...

Kun. Medardas Čeponis,
Vilniaus Palaimintojo Jurgio Matulaičio parapijos klebonas

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė
1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių namų)
Priima pacientus pagal susitarimą
Telefonas 532-7115
Susitarus priima pacientus ir vakarais

Metinis kunigų suvažiavimas

JAV Lietuvių kunigų vienybė ruošiasi seimui Putname rugsėjo 12-14 dienomis

1909 m. Niujorke buvo įsteigta Amerikos lietuvių katalikų kunigų vienybė, kurios tikslas – jungti Š. Amerikoje gyvenančius ir dirbančius lietuvius kunigus. Taigi jau 80 metų organizuota lietuvių kunigų veikla tebevyksta.

Prie JAV lietuvių kunigų jungiasi ir Kanados lietuvių kunigų vienybė, kai iškyla svarbūs bendri uždaviniai bei projektai. Du šitokie bendri visos Š. Amerikos lietuvių kunigų subėgimai yra: metinės rekolekcijos, kurios jau 12 metų rengiamos Putname, lietuvių seserų vienuolyno patalpose, ir metiniai seimai. O projektas, kuris įtraukė ir JAV, ir Kanados bei kitų kraštų lietuvius kunigus, buvo sekmadieninių mišiolėlių paruošimas, spausdinimas ir išsiuntinėjimas po visą pasaulį išsiskirsčiusių mūsų tautiečių kolonijoms.

1989 m. rekolekcijoms vadovavo iš Sibiro kalėjimų išleistas ir laikinai Vokietijoje apsistojęs kun. Alfonsas Svarinskas. Jo svarus, kančiose ir kovose subrendęs žodis giliai paveikė visus dalyvius.

Šių metų eigoje subrendo projektas, į kurį aktyviai įsijungė ir Kanados lietuviai kunigai, pasiimdami ant savo pečių didžiausią naštą, būtent visų trijų ciklų sekmadieninių mišiolų teksto atspausdinimą vienoje knygoje. Pagrindinį paruošimo darbą apsiėmė koordinuoti kun. Jonas Staškus, Mississaugoje, o spausdinimo darbą – J. Danaičio "Time Press Litho Ltd." spaustuvė Toronte. Buvo atsiklausta didesnių parapijų klebonų, ar jie sutiktų tokio mišiolėlio didesnį kiekį užsakyti savo parapiječiams. Gavus teigiamą atsakymą, tuojau buvo susisiekta su vysk. P. Baltakiu, OFM ir kun. J. Staškum ir paprašyta projektui duoti eigą.

Visi šie planai ir rūpesčiai bus išsamiau aptarti metiniame seime š. m. rugsėjo 12-14 d.d. Putname, seselių vienuolyno patalpose. Visi lietuviai kunigai gaus pakvietimus atvykti į seimą. Rengėjai norėtų iš anksto sužinoti, kiek dalyvių numato atvykti, todėl kunigai prašomi kiek galint anksčiau pranešti apie savo dalyvavimą šiuo adresu: Rev. V. Cukuras, I.C.C., 600 Liberty Hwy., Putnam, CT 06260, USA.

Per visą savo 80 metų gyvavimo istoriją Amerikos lietuvių kunigų vienybė buvo mūsų tautiečių katalikiškojo gyvenimo puoselėtoja ir organizatorė. Ji nori likti ir dabarties įvykių centre bei prasmingai įsijungti į dvasinio tautos atsinaujinimo sąjūdį konkrečiais darbais. Tiems klausimams ir bus skirti šio seimo pasitarimai bei nutarimai. Putnamas laukia gausaus brolių kunigų suvažiavimo.

Kun. Vald. Cukuras

Lietuvių katalikų kunigų rekolekcijų dalyvių dalis Putname N. Pr. Marijos seselių vienuolyno patalpose po paskutinių Mišių. Dalyvavo 30 kunigų, vadovavo kun. ALFONSAS SVARINSKAS. Nuotraukos viduryje – vysk. P. BALTAKIS, jo dešinėje – kun. A. SVARINSKAS, kairėje – prel. V. BALČIŪNAS

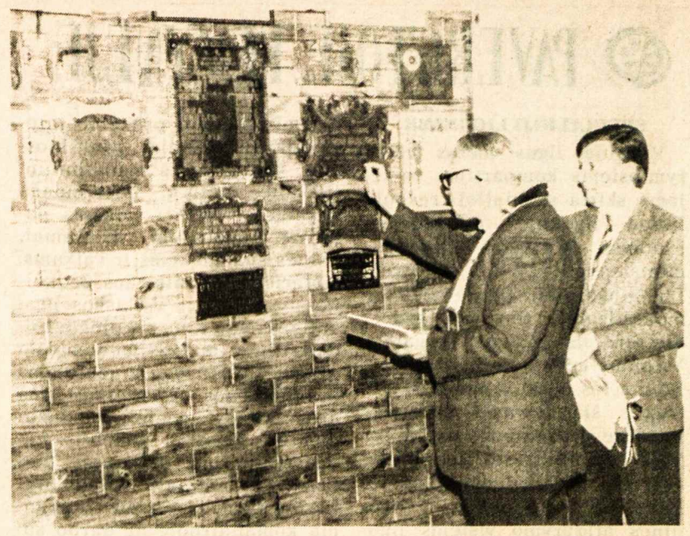

Susivienijimo lietuvių Argentinoje patalpose kun. A. STEIGVILAS, MIC, šventina scenoje įrengtas plaketes šios organizacijos 75-rių metų sukakties proga. Šalia jo SLA pirm. R. Stalioraitis

Kritiškai pasisakant Sąjūdis ir išeivija

AURELIJA M. BALAŠAITIENĖ

Vytauto Skuodžio ("TŽ" rugpjūčio 15 d.) giliai išmąstytas ir informatyvus straipsnis, kuriame iškelti klausimai liečia konkrečius ir nemalonius faktus, yra vertas didelio dėmesio. Visa išeivija jautriai išgyvena Lietuvoje vykstančius pasikeitimus, nuoširdžiai sutinka oficialius ir neoficialius asmenis, spėlioja, kaip ir kuo padėti Lietuvoje kovojantiems už tautos gyvybę ir laisvę, iki šiol neturėdama aiškiai išdirbtų metodų ar vieningos veiklos plano. Kol nebuvo prasidėjęs dabartinis "perestroikos" ir "glasnost" judėjimas, buvo tenkinamasi "darbų pasidalinimu" mūsų veiksnių tarpe. Tuo labai stebėjosi ir mūsų diplomatas a.a. dr. Albertas Gerutis, su nuostaba klausdamas: "Ar darbo tiek mažai, kad reikia juo dalintis?" Prasidėjo tarpusavio lenktyniavimas politinėje ir Lietuvos laisvinimo darbo srityje. Dėl to nukenčia ir pati idėja.

Esame pakankamai informuoti apie įvykius Lietuvoje, galime susidaryti vaizdą, kokiais metodais einama, siekiant paties aukščiausiojo tikslo — laisvės ir nepriklausomybės. Su baime skaitydami Baltijos valstybių nuosprendžius ir reikalavimus Maskvai, džiūgaujame, kad iki šiol apsieita be kraujo aukų, nežiūrint ir labai gausių bei triukšmingų demonstracijų, Kalantos pagerbimo, Katedros grąžinimo, Sibiro tremtinių karstų grąžinimo.

Neseniai iš Lietuvos grįžęs vienas mano jaunas bičiulis, Lietuvoje lankęsis pusiau oficialiais ekonominiais reikalais, tvirtina, kad "glasnost" tikrai veikia, ir jis stebėjosi, kaip be baimės ir atvirai yra kalbama. Naujausioje milžiniško tiražo "Time" žurnalo laidoje yra didelis straipsnis apie Baltijos tautų nepriklausomybės aspiracijas ir metodus. Po bendro įvado atskiri straipsniai yra skiriami kiekvienai Baltijos valstybei. Pakartotinai pabrėžiama tų kraštų aukštas pragyvenimo lygis, Vakarų kultūros įtaka ir jų sugebėjimas savo tikslų siekti parlamentiniu būdu.

Sąjūdžio pirmininkui prof. V. Landsbergiui ir jo žmonai lankantis Klivlande, turėjau ir aš malonią progą su juo padaryti pokalbį spaudai. Tiek viešuose susirinkimuose, tiek asmeniniuose pokalbiuose prof. Landsbergis išlaikė absoliutų savo pasisakymų vienodumą, tuo aiškiai įrodydamas savo minčių grynumą ir nuoširdumą. Kalbėdamas apie santykius su išeivija, jis analizavo išeivijos pajėgumą, įvertino jos iki šiol atliktus darbus, pasidžiaugdamas okupacijos nepripažinimo politika, už ją nuopelnus priskirdamas išeivijai. Paklaustas apie pavienių organizacijų veiklą ir jų populiarumą Lietuvoje, jis pakartotinai tvirtino, kad natūraliausias ir artimiausias santykis susidarė su Bendruomene.

Juk turime pripažinti, kad eilinį išeivijos lietuvį visose lietuviško gyvenimo srityse konkrečiai paliečia tik Bendruomenė. Tiek lituanistinės mokyklos, tiek grandiozinės šokių ir dainų šventės, vadovėlių paruošimas, įvairios kūrybinį darbą skatinančios premijų šventės — visa tai yra konkreti darbų dirva, kurioje dalyvauja visos kartos. Prasidėjus kultūriniams mainams, ansamblių ir teatrų viešnagėmis taip pat rūpinasi Bendruomenė. Tai kodėl jai nepripažinti esminio vaidmens lietuvybės išlaikyme emigrantinėje visuomenėje ir neduoti teisės jai atstovauti politinėje srityje? Plačiai išsišakojusi Bendruomenės veikla negali iš savo planų išjungti politinės srities. Juk ji nėra nepriklausomos valstybės švietimo ministerija, neturinti teisės kištis į užsienio reikalų ministerijos uždavinius.

Tai organizacija, kurios nuostabi lietuviškos vienybės idėja jungia visą laisvojo pasaulio lietuvišką išeiviją. Jėga, pasekmės ir rezultatai priklauso ne nuo darbų pasiskirstymo ar įsakinėjimo, kas turi teisę ką daryti, bet nuo pačių darbų vykdymo be kovos už pirmavimą, tai bergždžiai kovai aukojant taip brangias jėgas ir laiką. Keista buvo skaityti "Lietuvių balse" (gegužės 20 d.) A. Svilonio tvirtinimą, kad "tik vienas VLIKas turi teisę kalbėti visos tautos vardu", kai tuo tarpu Lietuvos veiksnių vadai apie VLIKo veiklą mažai težino, o dar mažiau žino "tauta".

Vytauto Skuodžio straipsnyje su apgailestavimu minimas VLIKo pirmininko dr. K. Bobelio atsisakymas susitikti su Sąjūdžio pirmininku prof. V. Landsbergiu. Kaip tai suprasti? Jei dr. Bobelis, turėdamas geros valios ir tikro noro talkinti Lietuvos laisvinimo darbe, su prof. Landsbergiu susitiktų, gal susidarytų puiki pažintis ir tuo būtų padėta VLIKui atgauti populiarumą. Civilizuoto pasaulio mandagumo taisyklės reikalauja iš tikro diplomato būti mandagiu net ir su savo priešu ... Net ir karo paliaubų metu sutartį pasirašo mandagiai tiek pergalėtojas, tiek jo buvęs priešas ... Tačiau atrodo, kad čia yra ambicijos klausimas, kurį griežtai kritikavo kiti įtakingi lankytojai iš Lietuvos. Tokia laikysena labai pakenkė pašlijusiam VLIKo autoritetui, ir joks Są-

(Nukelta į 6-tą psl.)

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

SPECIALIOJI LIGONINĖ

Vilniuje ilgus metus veikė žymiesiems kompartijos veikėjams skirta specialioji respublikinė ligoninė, priklausiusi Lietuvos sveikatos apsaugos ministerijos IV-jai valdybai. Ligoninės veikla pradedama demokratizuoti. Čia jau gydosi alerginėmis ligomis sergantys Vilniaus miesto vaikai ir negaluojančios nėščios moterys. Netrukus šia buvusia specialia ligonine pasinaudos Vilniaus VI-ji ligoninė dėl jos vaikų skyriuose pradedamo remonto. Buvusios specialiosios ligoninės atidarymo visiems ligoniams reikalaujama demonstracijomis prie jos pastato. Sveikatos apsaugos ministeris Antanas Vinkus pritaria ligoninės pertvarkymui. Jau peržiūrimi jos pacientų sąrašai, nagrinėjamas biudžetinis finansavimas, kuris turi būti vienodas visoms ligoninėms.

PAMINKLINIAI KRYŽIAI

Rimanto Plėščio vadovaujama ekspedicija liepos 9 d. specialiai užsakytu "TU-134" lėktuvu su Lietuvos civilinės aviacijos įgula išskrido į Sibirą pastatyti keturių didelių paminklinių kryžių Lenos žiotyse ir Laptevų jūros pakrantėje. Lietuviškiems kryžiams pasirinktos lietuvių tremties, kančių ir mirties vietovės Tit Aruose, Trofimovsko salose, Bykovo gyvenvietėje ir Muostacho iškyšulyje. Paminklinių kryžių projektą paruošė Vilniaus dailės instituto diplomantas Sigitas Mickevičius. Didžiausias kryžius yra devynių metrų aukščio, kiti — penkių metrų. Ekspedicija pradėta Mišiomis Kauno arkikatedroje ir prie Laisvės paminklo muziejaus sodelyje. Ten į urnas įpilta po žiupsnelį žemės, atvežtos iš pagrindinių Lietuvos sričių — Aukštaitijos, Žemaitijos, Suvalkijos ir Dzūkijos. Neužmirštas ir Trijų kryžių kalnas Vilniuje, lietuvių kankinių krauju aplaistytas Rainių miškelis, Klepočiai, Pravieniškės, Pažaislis bei kitos vietovės. Urnos su Lietuvos žeme įmūrytos į paminklinių kryžių pamatus Sibire. Duobes iškirto ir pamatus išliejo ekspedicijos nariai. Jiems taipgi teko sunešti į statybos vietas keliolika tonų akmenų, surinkti paminklines dalis ir pastatyti kryžius, sutvarkyti ten išlikusius lietuvių kapus. Tada grupė ekspedicijos dalyvių planavo valtimis leistis į Laptevų jūrą filmuoti ir fotografuoti išlikusių žeminių lietuvių tremtinių žvejybos vietose.

DEFICITINĖS PREKĖS

Lietuvos prekybos ministerio pavaduotojas Rudolfas Kazbaras nusiskundžia, kad Lietuvoje trūksta kai kurių prekių, nors neseniai jų buvo pakankamai. Pasak R. Kazbaro, priežastys visiem yra žinomos ir jų aiškinti nereikia. Prekes, kurių trūksta, jis vadina deficitinėmis. Ilgą jų sąrašą sudaro 36 pavadinimų prekės. Į jį yra įtraukta mėsa ir jos gaminiai, sviestas, fermentinis sūris, pieno konservai, aliejus, kruopos, mielės, kava, arbata. Deficitinėmis prekėmis taipgi laikomi audiniai, rankšluosčiai, drabužiai iš medvilninių, šilkinių audinių, pusvilnonės suknelės ir kelnės vaikams, patalynė, sportiniai kostiumai, kelnės suaugusiems ir vaikams, moteriškos ir vaikiškos pėdkelnės, vyriškos ir vaikiškos puskojinės. Nuo š. m. rugpjūčio 1 d. deficitinės maisto ir nemaisto prekės Lietuvos gyventojams parduodamos tik pateikus pasą arba kitus asmeninius dokumentus, griežtai laikantis nustatytų normų. Laikiniai Lietuvos gyventojai, atliekantys karinę tarnybą, ilgiau trunkančią komandiruotę ar darbo sutartį, deficitinių prekių gali įsigyti su juos iškvietusių organizacijų ar įmonių pažymomis. Trumpam laikui Lietuvon atvykusiems turistams, poilsiautojams ir svečiams deficitinės prekės neparduodamos, išskyrus pusę kilogramo mėsos, po 200 gramų dešros, sviesto ir fermentinio sūrio vienam asmeniui. Deficitinių maisto prekių pardavimo tvarka netaikoma kulinarijos parduotuvėms ir visuomeninio maitinimo įmonėms.

"KOMJAUNIMO TIESA"

Prieš Maskvą pradeda šiaustis "Komjaunimo tiesa", daugiausia skaitytojų turintis laikraštis Lietuvoje. Liepos 21 d. laidoje du trečdaliai pirmojo puslapio yra skirti atviram protestui. Beveik tuščiame puslapyje Lietuvos komunistinės jaunimo sąjungos politbiuras ir laikraščio redakcija antraštinėmis raidėmis primena Maskvai pagrindinius faktus: "Komjaunimo tiesos" tiražas — 560.000 egzempliorių, metinis pelnas — daugiau kaip 1.500.000 rublių. Net 93,8% to pelno kasmet iškeliauja į Sovietų Sąjungos komunistų partijos centro komitetą. Viešas pranešimas baigiamas pastaba: "Šis laikraščio pirmasis puslapis — pirmasis mūsų protestas!" Pasirodo, pelną pasiima Maskva, nors jo reikėtų Lietuvoje "KT" redakcijos ir komjaunimo reikalams. Panašiai kenčia ir kiti respublikiniai laikraščiai, dėl menko atlyginimo prarandantys spaustuvės darbuotojus, kurie viens po kito išeina iš darbo. Esą "Tiesa", "Sovetskaja Litva", "Valstiečių laikraštis", "Komjaunimo tiesa" ir kiti laikraščiai ekonominio savarankiškumo turi mažiau negu eilinės fabrikų brigados. Šia proga verta atkreipti dėmesį ir į kitų kompartijos leidžiamų laikraščių tiražus. Antroji vieta tenka "Valstiečių laikraščiui". Jo tiražas — 386.000 egzempliorių. "Tiesos" tiražas — apie 285.000 egzempliorių nėra pastovus. Jis svyruoja nuo 278.000 iki 285.700 egzempliorių. Savaitraštis "Literatūra ir menas" pastaruoju metu turi 75.094 egzempliorių tiražą. "Komjaunimo tiesos" skaitytojai vis garsiau reikalauja pakeisti šio populiariausio dienraščio pavadinimą. Šis klausimas svarstomas ir redakcijoje. Ji prašo skaitytojus atsiųsti du naujo pavadinimo variantus, tačiau galutinį sprendimą padarys pati. **V. Kst.**

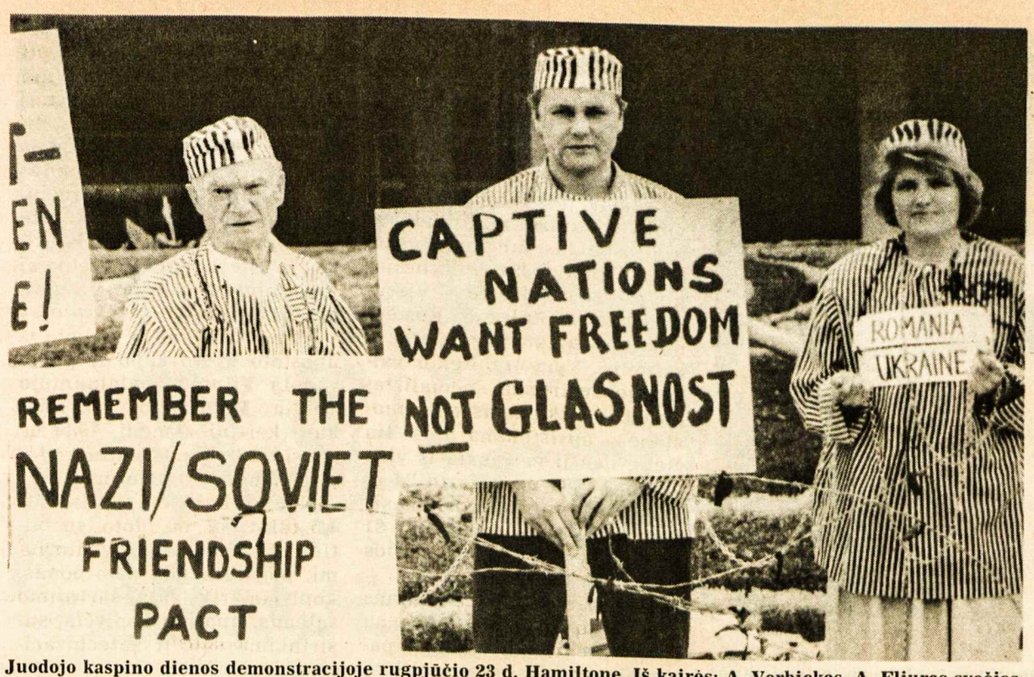

Juodojo kaspino dienos demonstracijoje rugpjūčio 23 d. Hamiltone. Iš kairės: A. Verbickas, A. Fliuras svečias iš Lietuvos, A. Pleinytė

Nuotr. J. Miltenio

Kinietiškas gydymas

Tradicinė kiniečių medicina ir vaistažolių vartojimas yra vienas iš seniausių gydymo būdų, teigia dr. Vilija R. Kerelytė. Dr. Kerelytė yra chiropraktė, dirbanti Western Springs, IL vietovėje. Ji naudoja tradicinius kinietiškos medicinos principus, įskaitant ir akupunktūrą.

1970 m. JAV akupunktūra buvo pripažinta kaip teisėtas gydymo būdas. Pastaraisiais metais šis gydymo būdas yra įgavęs daugiau populiarumo, duodamas pozityvius rezultatus. Tradicinės kinietiškos medicinos pagrindiniai principai yra sveikatingumas, funkcija nesutrukdytos kraujo apytakos ("yin") ir energijos ("chi" arba "yang") principas. Šis "yin/yang" principas yra 4500 metų senumo.

Biologijos mokytoja, įsigijusi bakalauro laipsnį St. Xavier kolegijoje, dr. Kerelytė buvo teniso žaidėja ir 1978 m. krisdama smarkiai susižeidė kelį. Nuvežta į ligoninę, kur ortopedo daktaro buvo patarta, kad reikalinga kelio operacija, kurią reikėtų atlikti kaip galima greičiau. Nežiūrint didelio skausmo, ji iš ligoninės išvažiavo. "Nusprendžiau tada, kad reikalinga antro daktaro nuomonė, prieš darant tokią operaciją".

Sekančią dieną, pažįstamam rekomendavus, pasiekė dr. John Spelson raštinę. Jis specializavosi chiropraktikos srityje. Dr. Spelsono priežiūroje ji po šešių savaičių pilnai pasveiko.

Dr. Vilija Kerelytė įsigijo magistro laipsnį iš psichologijos Čikagos Loyola universitete ir buvo besiruošianti daktarato laipsniui. Būdama 27 metų amžiaus, nusprendė pasukti savo karjeros planus ir buvo priimta į National College of Chiropractic mokslo įstaigą, Lombard, IL, kurią sėkmingai baigė, įsigydama daktaro laipsnį chiropraktikos srityje.

Besipraktikuodama dr. V. Kerelytė pastebėjo, kad jos gydymo būdas duoda gerų ir teigiamų rezultatų. Prisimena vieną atvejį. Pacientas turėjo didelę svorio kontrolės problemą. Jis jautėsi beviltiškai. Dr. Kerelytei perėmus jo gydymą, jis numetė 40 svarų ir atgavo norą gyventi. Įprastiniai svorio numetimo būdai ne visiems tinka; tūkstančiai amerikiečių turi šią problemą.

Dr. V. Kerelytė nekonkuruoja su gydytojais, bet atvirkščiai, kooperuoja su jais. Jos nuomone kooperacija tarp medikų ir chiropraktų duoda pacientui galimybę visiškai pasveikti.

Dr. Kerelytė yra aktyvi lietuvių visuomenėje. Dažnai skaito paskaitas apie tradicinę kinietišką mediciną, akupunktūrą ir psichologinius principus bei jų pritaikymus. Dėl platesnės informacijos galima kreiptis pas dr. Viliją Kerelytę, Amber Chiropractic Clinic, 5522 S. Wolf Rd., Western Springs, IL. (312) 246-4000. **s.j.a.**

Dr. VILIJA R. KERELYTĖ

Hamilton, Ontario

AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS taryba, vadovaujant klebonui kun. Juvelaniui Liaubai, OFM, ruošia parapijos 40 metų veiklos sukaktį – koncertą-vakarienę Jaunimo centro salėje **spalio 1, sekmadienį, 4 v.p.p.** Ta proga vysk. P. Baltakis, OFM, teiks Sutvirtinimo sakramentą. Meninę programą atliks parapijos choras, vadovaujamas Darijos Deksnytės, sol. Gina Čapkauskienė ir sol. Rimas Strimaitis, akompanuoja muz. Jonas Govėdas. Kviečiame visus dalyvauti sukaktuviniame parapijos minėjime. Įėjimas asmeniui – $15.

Parapijos taryba

Nuoširdžiai kviečiu

į Šiluvos Marijos atlaidus Londone, Ont., rugsėjo 10, sekmadienį, 4 v.p.p.

Melsimės ir dėkosime Viešpačiui Dievui ir Švč. Šiluvos Marijai už dideles malones Lietuvos Bažnyčiai ir mūsų tėvynei Lietuvai.

Klebonas kun. I. B. Mikalauskas, OFM

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose –

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6

Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 10 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 10 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 10 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.
Liepos-rugpjūčio mėn. uždaryta.

AKTYVAI PER 31 MILIJONĄ DOLERIŲ

MOKAME UŽ:		IMAME UŽ:	
kasd. pal. čekių sąsk. iki .	5.5%	asmenines paskolas	15.5%
santaupas	7.5%	nekiln. turto pask. 1 m..	12.75%
kasd.pal.taupymo s-ta	7%	nekil.turto pask. 3 m..	14%
90 dienų indėlius	10%	*Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas.*	
1 m. term. indėlius	11%	*Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki $2.000 ir asmeninių paskolų drauda iki $25.000.*	
1 m. term.ind.mėn.pal.	10.5%		
3 m. term.indėlius	11%		
RRSP ir RRIF (pensijos)..	8.5%		
RRSP ir RRIF 1 m.	11%		
RRSP ind. 3 m.	11%		

AUDRA Travel

Kviečiame keliauti į Lietuvą ir kitas pasaulio šalis!

Rudeninė kelionė į Lietuvą spalio 6-18 d.d.

Ruoškitės naujų daug žadančių 1990 metų sutikimui Lietuvoje.

Sutvarkome keliones grupėm bei pavieniam asmenim pagal pageidaujamą maršrutą ir laiką. Teiraukitės smulkesnių žinių.

- *Mūsų biuras išrašo bilietus keliauti traukiniais bei visomis pagrindinėmis lėktuvų bendrovėmis.*
- *Sutvarko poilsines keliones į šiltus kraštus, išvykas pramoginiais laivais, organizuoja slidininkų grupes.*
- *Sutvarko vizas bei dokumentus iškvietimams.*
- *Ruošia keliones į geriausias pasaulio sanatorijas.*
- *Nuperkame automobilius bei kitas dovanas giminėms Lietuvoje.*

Visais atvejais garantuojamas sąžiningas ir konfidencialus patarnavimas.

Skambinkite: tel. (416) 769-2500. TELEX: 06-967812 FAX: (416) 763-6279
Rašykite: 2100 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6S 1M7
Registracijos numeriai: 2559030 ir 2475066

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus
(Esu "Union Gas" atstovas)
Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

MOGUL STEREO

Visos sistemos • Pal • Secam
110-220 voltų
tinka naudoti Lietuvoje ir Europoje

Turime didžiausią pasirinkimą nešiojamų radijų, televizijų, video aparatų, filmavimo kamerų, magnetofonų bei kitokių prekių iš šių žymių firmų:

Sony, Toshiba, Sharp, Hitachi ir t.t.

Garantuojamos geriausios kainos

JAVID MIRZA

FAX: 664-5737

170 Highway 8
Stoney Creek, Ont.
664-5733

891 Upper James, Unit 4
Hamilton, Ont.
574-3310

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Lietuvių moterų federacijos Niujorko klubo narių posėdis liepos 12 d. buvo sušauktas pas Vandą ir Bronių Sutkus Richmond Hill vietovėje. Susirinkimui vadovavo valdybos pirm. dr. Marija Žukauskienė. Ji ir Giedrė Kulpienė, ką tik grįžusios iš viešnagės Lietuvoje, dalijosi įdomiais kelionės įspūdžiais.

Lietuvos vyčių 76-tasis seimas rugpjūčio 3-6 d.d. įvyko Čikagoje, Švč. Mergelės Marijos gimimo parapijoje ir priemiesčio La Grange viešbutyje "Holiday Inn". Seimas pradėtas iškilmingomis pamaldomis, kurias su kitais lietuviais kunigais koncelebravo parapijos klebonas J. Kuzinskas ir Lietuvos vyčių dvasios vadas kun. J. Andrelonis, sakęs seimui skirtą pamokslą. Giedojo muz. F. Strolios vadovaujamas Lietuvos vyčių choras. Skambėjo ir paties vadovo sukurta giesmė, skirta šv. Kazimierui. Po pietų buvo pradėtas atidaromasis seimo posėdis, susilaukęs 161 delegato ir gausaus būrio svečių. Seimo dalyvius sveikino: vysk. V. Brizgys, Lietuvos garbės konsulas V. Kleiza, JAV lietuvių fondo vardu — M. Remienė, ateitininkų — J. Polikaitis, JAV LB valdybos — B. Jasaitienė, ALTos — inž. G. Lazauskas bei kitų grupių atstovai. Didelis pluoštas sveikinimų buvo gautas raštu. Seimo dalyviai aštuoniais autobusais buvo nuvežti į lietuviškas vakaruškas Marijos ir Antano Rudžių ūkyje.

Seimo posėdžiuose išklausyti Lietuvos vyčių centro valdybos ir apskričių vadovų pranešimai, susipažinta su $725 kainavusia centro valdybos vėliava. Sibiro tremtinys kun. Alfonsas Svarinskas visų kovotojų vardu padėkojo Lietuvos vyčiams už jų reikšmingus darbus Lietuvai. Jis taipgi kalbėjo apie dr. A. Šapokos redaguotą "Lietuvos istoriją", kuri kratos metu buvo rasta pas jį. Dėl jos jis tada buvo nuteistas kalėti šešerius metus, o dabar ta pati istorija Lietuvoje išleidžiama 200.000 egz. tiražu. Su Lietuvos vyčių kultūros fondu seimo dalyvius supažindino jo pirm. Loreta Stukienė. Fondo nariu galima tapti su šimto dolerių ar didesne auka. Fondo kapitalas neliečiamas, o palūkanos skiriamos kultūriniams Lietuvos vyčių reikalams. Kultūros fondas jau turi 38 narius ir apie $50.000 kapitalą, kurin B. Karklius įsijungė su $25.000 auka, prel. dr. J. Prunskis — su $10.000. Lietuvos vyčių nariu tapo lietuvaitę vedęs prancūzų kilmės amerikietis V. Mathiew. Jis neseniai lankėsi Lietuvoje ir seimo dalyviams pasakojo savo įspūdžius. Romoje veikiančios Šv. Kazimiero kolegijos rektorius prel. A. Bartkus, dalyvaujantis kiekviename Lietuvos vyčių seime, pranešė, kad sekančiais mokslo metais kolegija turės du studentus iš Lietuvos ir du iš JAV.

Naujon Lietuvos vyčių centro valdybon buvo išrinkti ir ją sudarė: pirm. Anna Klizas Wargo, I vicepirm. F. Petkus, II vicepirm. M. Kinčius, III vicepirm. S. Hensonas, ižd. F. Petersonas, finansų sekr. A. Chaplikas, sekr. M. Juzėnas, patikėtiniai E. Barkauskas ir A. Zakarka. Keliolika pasižymėjusių Lietuvos vyčių veikėjų pakelta į IV laipsnį, kuris yra aukščiausias. Buvo svarstytas ir V laipsnio įvedimas, bet jo atsisakyta. Labiausiai pasižymėjusius veikėjus nutarta skelbti Lietuvos vyčių garbės nariais. Seimas baigtas pamaldomis Švč. Mergelės Marijos gimimo bažnyčioje. Mišias koncelebravo kun. J. Andrelonis, prel. A. Bartkus, kun. J. Kuzinskas, kun. A. Jurgelaitis ir kun. P. Cibulskis. Giedojo parapijos choras.

Argentina

Susivienijimas lietuvių Argentinoje (SLA) savo rūmuose Buenos Aires mieste atšventė deimantinę veiklos sukaktį. Iškilmė pradėta vėliavų įnešimu, Argentinos ir Lietuvos himnais, mirusiųjų narių pagerbimu susikaupimo minute, organizacijų atstovų sveikinimais. Programą atliko jaunimas. Mažieji "Dobilo" nariai su savo vadove N. Zavickaite-Mahne jon įsijungė dainomis ir šokiais. Tautinių šokių pynę atliko A. Rastausko paruošti SLA ansamblio veteranai. Šiltai buvo sutikta "Dobilo" ansamblio vyresniųjų šokėjų grupė, kuriai vadovauja E. Čikota ir S. Vezbickienė. Keturias dainas atliko dr. J. Simanausko merginų vienetas "Žibutės". SLA deimantinės sukakties proga salėn buvo atneštas 25 kg tortas su didele žvake ir Lietuvos vėliava. Sukakčiai skirtą žodį tarė SLA valdybos pirm. R. Stalioraitis. Visi šventės dalyviai SLA organizacijai sugiedojo "Ilgiausių metų". Programai vadovavo I. Simanauskienė ir L. Stankevičius. Mirusieji SLA nariai dar prieš šį minėjimą buvo prisiminti maldomis Aušros Vartų parapijos bažnyčioje liepos 9 d. Gedulinių Mišių metu prie altoriaus stovėjo SLA jaunimo garbės sargyba su vėliavomis. Po pamaldų parapijos sode prie lietuviško kryžiaus atidengta bronzinė lenta ir padėtas gėlių vainikas. Tada buvo aplankytos šešios kapinės Buenos Aires apylinkėse, kur yra palaidotų SLA narių. Pasimelsta už juos ir palikta gėlių.

Australija

Adelaidės lietuvių katalikių moterų draugija su savo pirm. S. Pusdešriene birželio 3 d. surengė jau trisdešimtąjį "Šiupinį", pasižymėjusį tokiems renginiams įprastu humoru bei įvairumu. Tragikomišką eilėraštį "Negirdžiu" skaitė K. Kaminskas. Įdomus buvo televizijos stiliaus pokalbis, kuriame vadovė A. Baltutytė-Patupienė apklausinėjamam A. Gučui neleido nė žodžio pratarti, pati atsakydama į klausimus. V. Baltučio paruoštą "Radijo valandėlę", kupiną smagių vietinių aktualijų, atliko A. Baltutytė-Patupienė ir A. Zamoiskis. Pertraukos metu A. Kairio trumpą vieno veiksmo komediją "Pirmoji meilė", režisuotą B. Jonavičienės, vaidino A. Dunda, V. Marcinkonytė ir A. Baltutytė-Patupienė. Savo feljetoną "Užuojautos nereikia" skaitė V. Baltutis. A. Gustaičio "Senatvę" deklamavo lazda besiramstantį senelį suvaidinęs Vytautas Vosylius. Pramoginėmis A. Bražinsko, G. Gorbulskio, M. Vaitkevičiaus dainomis programon įsijungė "Nemuno dukrų" kvintetas su savo vadove S. Pusdešriene.

Britanija

Rūta Popikienė Derbyje garsina tautinius lietuvių audinius. Centrinėje bibliotekoje įvykusiame Derbio priemiesčiuose gyvenančių moterų draugijos susirinkime ji kalbėjo apie tautinius lietuvių drabužius, jų spalvų bei raštų skirtumus Lietuvos vietovėse. Pranešimas buvo iliustruotas tautiniais drabužėliais aprengtomis lėlėmis. Susirinkimo dalyvės buvo supažindintos su tautinių juostų audimu, lietuvių tradicijomis ir papročiais. Tuo metu R. Popikienė ruošėsi kelionei į Kanadą, nes ji dalyvauja lietuviškų tautinių drabužių seminare dailininkų Anastazijos ir Antano Tamošaičių sodyboje prie Kingstono, Ontario provincijoje.

Dariaus ir Girėno skrydžio bei jų tragiškos mirties metinės Mančesterio lietuvių klube paminėtos liepos 15 d. Minėjimą surengė ramovėnų skyrius. Jo valdybos pirm. K. Murauskas pasveikino susirinkusius dalyvius, kurių eilėse buvo ir 10 svečių iš Lietuvos. Su Stepono Dariaus ir Stasio Girėno drąsiuoju žygiu, plačiai išgarsinusiu Lietuvą, minėjimo dalyvius supažindino paskaitininkas Henrikas Vaineikis. Programą atliko po ilgesnės pertraukos iš Nottinghamo atvykusi "Rūta", kurią sudaro Brigita Bishop, Genė ir Vaclovas Aleknavičiai. Padainuota 10 dainų, į kurias įjungtas ir vienas eilėraštis bei linksmų Feliksiuko nuotykių nuotrupų.

Švedija

Socialistų internacionalo kongrese Stockholme birželio 19-22 d.d. dalyvavo ir išeivijoje veikiančios lietuvių socialdemokratų partijos atstovai, vadovaujami Juozo Vilčinsko. Delegacijos narių eilėse, be paties vadovo, buvo Vytautas Bylaitis, Kasparas ir Irena Dikšaičiai. Baltiečiai išeiviai turi atskirą grupę, kuri priklauso Rytų Europos socialistų sąjungai. Jos pirmininku buvo perrinktas vengras A. Bolsfoldis. Socialistų internacionalo kongresui buvo paruoštas pranešimas apie dabartinę politinę būklę Rytų ir Vidurio Europoje. Baltiečių grupės vardu atskirą pranešimą kongrese padarė estų socialistų pirm. J. Michelsonas, primindamas, kad Estijos, Latvijos ir Lietuvos gyventojai siekia pilno nepriklausomybės atstatymo. Jis prašė kongreso dalyvius remti Baltijos tautų laisvės siekius.

Alytuje iškilmingai sutiktas "Vėjas"

Lietuvoje iškilmingai sutiko "Vėją"

Šešios rungtynės – laimėta keturios • Alytus, Marijampolė, Palanga, Panevėžys, Vilnius, Kaunas

SIGITAS KRAŠAUSKAS

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Šiame mieste įvykiai klostėsi taip pat įspūdingai. Tai buvo sekmadienis, liepos 16. Nors pylė lietus ir temperatūra nukrito iki nemalonaus vėsumo, keliavome per Panevėžį, lydimi gido, pensininko, buvusio pedagogo Vytauto Knizikevičiaus. Miestas, laimei, karo metu nenukentėjo ir, Lietuvos mąstu, išaugęs į didmiestį (126,000 gyventojų). Pravežė mus pro buvusią maisto įmonę, dabar kombinatą, kuris paruošia kasdien 1,500 bekonų ir 500 raguočių, kurie keliauja į Leningradą ir Maskvą. Neiškentęs paklausiau, ką Lietuva už tai gauna. Mūsų gidas atsakė — "... nieko, ... senas mašinas, kurių jau nebegalima naudoti. Už tokį kombainą dar reikia sumokėti 45,000 rublių ..." Pravažiavome pro buvusį Panevėžio teatrą, kuriame darbavosi garsusis Miltinis. Miltinis 1975 metais pasitraukė. Jis dar gyvas. Buvo pastatyti nauji teatro rūmai. Darbuojasi naujas režisierius Banionis, pagarsėjęs filmų aktorius.

Panevėžio sporto instituto — internato pastato priekyje stebime skulptoriaus Kazio Kisieliaus skulptūrą, vaizduojančią motiną ir vaiką. Gidas paaiškina: "Vaikutis klausia, mama, kur mūsų tėtis? O mama atsako — nežinau ..." Tai pokario motina. Anksčiau čia stovėjo didinga Stalino skulptūra, kuri 1957 m., kai Kruščiovas nuvainikavo Staliną, vieną tamsią naktį dingo. Kas su ja atsitiko, niekas nežino. Šiame sporto institute ruošėsi sportinei ateičiai taip pat iškilieji Lietuvos sportininkai olimpiečiai: Sabonis, Zilporytė, Umaras, Bardauskienė, pirmoji pasaulyje nušokus į tolį 7 m ir 9 cm.

Rodo televizijoje

Vakare Panevėžio sporto rūmuose — rungtynės su "Lietkabeliu" (Lietuvos kabelių gamykla, kuri išlaiko šią komandą). "Vėjas" jas laimėjo 89:87 (44:46). Rūmai sausakimšai prikimšti žiūrovais. Marius Gečas pristato komandas ir vadovus. Prašo minute pagerbti buvusį Lietuvos stalo teniso žymūną, sporto pedagogą ir Lietuvos jaunimui atsidavusį velionį Vilių Variakojį. Antro kėlinio eigą transliuoja televizija. Lietuvos žymus treneris, Lietuvos valstybinio televizijos ir radijo sporto skyriaus komentatorius Vladas Janiūnas perduoda rungtynių eigą televizijos žiūrovams, įterpdamas istorinių momentų apie Lietuvos krepšinį. Be pranešimo jis dar klausinėja Raimundą Sargūną, nusipelniusį Lietuvos krepšinio trenerį apie krepšinį, "Vėjo" žaidimą ir t.t. Raimundas Sargūnas mums pažįstamas iš III-jų PLS žaidynių Australijoje. Įstrigo jo vertinimas mūsų krepšininkų. Jis nesitikėjo, kad išeivijos vaikinai taip moka žaisti krepšinį. Karpis ir Šimkus, jo nuomone, būtų Lietuvos komandoms geri centrai ir, žinoma, "Statybos" vyr. treneris Rimas Girskis vėliau tai patvirtino. Buvau ir aš Vlado Janiūno pakviestas pasidalinti mintimis, pareikšti nuomonę šioje televizijos programoje.

Sekančią dieną, liepos 17, grįžome atgal į Vilnių. Priėmimas pas Lietuvos sporto komiteto pirmininką Zigmą Motiekaitį, kur matėsi visi Lietuvos sporto aukštieji pareigūnai, tarp jų ir Lietuvos tautinio olimpinio komiteto pirmininkas Artūras Poviliūnas. Čia sutikom ir Valdą Adamkų, ŠALFASS pirmininką, kuris tuo metu viešėjo Lietuvoje. Toliau – ekskursija po Vilnių ir "Vėjo" treniruotė.

Vėl laimėjo "Vėjas"

Romos Griniūtės-Grinbergienės pakalbinti, Jonas Karpis, Linas Ažubalis ir aš nuvykome pas Šarūną Marčiulionį. Susipažinom su Šarūnu ir jo žmona Ingrida. Ji žaidė krepšinį Lietuvos ir Sovietų Sąjungos jaunių rinktinėse. Su komanda lankėsi Suomijoje, Ispanijoj, Italijoj ir Amerikoje. Būdama krepšinio mokykloje, 15-metė, susipažino su Šarūnu, vėliau ištekėjo ir augina dukrą Kristę. Buvom pavaišinti ir sumetėm pokalbį didžiojo krepšinio tema. Šarūnas ruošiasi išvykti į NBA Amerikoje (Golden State Warriors), trejiems metams ir, užklaustas, ką jis darys sugrįžęs, trumpai atsakė: "Patirtimi, įgytomis žiniomis dalinsiuosi su atgimstančios Lietuvos jaunimu ..."

Sekančią dieną Pedagoginio Instituto salėje rungtynės su Vilniaus "Statyba". Tai penktos rungtynės mūsų išvykos metu. Jas "Vėjas" laimėjo 89:87 (44:49). Prieš šias rungtynes, Romos Griniūtės iniciatyva, buvau pristatytas Vilniaus "Sporto" redakcijoje. Malonus priėmimas ir, žinoma, kalbėjomės sporto reikalais gerą valandą, dalyvaujant vyr. redaktoriui Aleksandrui Krukauskui, Romai Griniūtei, Marytei Marcinkevičiūtei, Egidijui Žičkui ir kitiems. Tai įdomus pokalbis, kurį redaktorius A. Krukauskas žadėjo paskelbti Vilniaus "Sporte".

Liepos 19 d. vėl grįžome į Kauną ir liepos 20 d. senutėje sporto halėje, kurioje 1939 mūsų šaunūs krepšininkai nuskynė Europos čempiono vardą, mūsų paskutinės ir svarbios rungtynės su Kauno "Žalgiriu". "Žalgiryje" žaidė visos žvaigždės: A. Sabonis, R. Kurtinaitis, S. Jovaiša, Krapikas, Einikis ir kt. Šias rungtynes laimėjo "Žalgiris" 106:99 (52: 44). Tai 7 taškų skirtumas. Buvo aukšto lygio varžybos, ir "Vėjas" žaidė pasigėrėtinai. Likus 2 mimutėms iki rungtynių galo, "Žalgiris" pirmavo tik 3 taškais. Geras buvo Kurtinaitis. Jis pelnė 10 tritaškių ir savo komandai laimėjo 42 taškus.

Nuoširdus priėmimas

Po šių rungtynių su žalgiriečiais vykome į Noreikiškes, Kauno rajone, atsisveikinimo vakaronei su Kauno "Žalgiriu". Čia Lietuvos žemės ūkio akademijos mokomojo-gamybinio šiltnaminių daržovių kombinato direktorius Antanas Šležas ir jo personalas svečius ir žalgiriečius puikiai priėmė ir vaišino.

Liepos 21 d. atsidūrėme Vilniuje "Lietuvos" viešbutyje, konferencijų salėje. Paskutinis susitikimas su aukštaisiais sporto, "Žalgirio" draugijos ir "Tėviškės" draugijos pareigūnais, spaudos žmonėmis. Vakarop vykome už Vilniaus į vieną užeigą atsisveikinimo vakarienei. Liepos 22 d. ankstų rytą išvykome į Vilniaus orauostį, o iš ten į Maskvą, kur turėjome kelias valandas laiko apžiūrėti Kremlių. Pagaliau sėdome vėl į vakarietiškąjį Air France lėktuvą, atsidusome ir nepajutome, kad jau Paryžiuje. Sekantį rytą išskridom į Montrealį, pasiekėme Torontą, kur mūsų laukė būrys draugų ir pažįstamų. Paspaudę vieni kitiems rankas, tarėme iki, nes ši komanda neišsiskirsto, o atsiradus progai, vėl žais.

Baigiant ir susumuojant įspūdžius, norėtųsi pareikšti, kad pokario metais išeivija domėjosi krepšiniu. Buvome suorganizavę visą eilę išvykų, ir ši gal pati įdomiausia ir svarbiausia. Žaidėme tėvų žemėje ir su tėvynainiais, o jie daug pasiekę krepšinyje. Mums ši išvyka buvo sėkminga tautiniu atžvilgiu ir, žinoma, varžybinė sėkmė mus lydėjo taip pat.

Palangoje malonus pokalbis su Lietuvos krepšinio žymūnu, olimpiečiu, aukso medalistu Rimu Kurtinaičiu kairėje, dešinėje Sigitas Krašauskas "Tėviškės žiburių" sporto skyriaus redaktorius Nuotr. V. Malinausko

Palangoje rungtynėse prieš Lietuvos jaunimo rinktinę; Jonas Karpis (nr. 43) atakuoja, stengiasi prasiveržti; Ričardas Šimkus (nr. 41) pasiruošęs padėti Nuotr. V. Malinausko

Lietuvių fronto bičiulių savaitė

Rugpjūčio 13-20 d.d. Dainavoje įvyko LFB studijų ir poilsio savaitė. Ji buvo itin gausi tiek dalyvių skaičiumi, tiek paskaitininkais. Patalpoms esant užpildytoms, nevieni turėjo apsigyventi aplinkiniuose viešbučiuose. Paskaitų, simpoziumų temos bei diskusijos buvo apie Lietuvą ir jos atgimimą.

Visą savaitę su stovyklautojais praleido ir Mišias laikė bei taiklius pamokslus sakė kun. Ričardas Repšys, Lietuvoje baigęs pogrindžio seminariją. Pirmadienį jis kalbėjo apie dabartinę Bažnyčios padėtį Lietuvoje, antradienį vyko simpoziumas tema "LFB pažiūra į veiksnių konferenciją", kur buvo karštos diskusijos dėl Gotlande pasirašyto pareiškimo.

Trečiadienio rytą klausėmės kun. Alf. Svarinsko, kuris stebino savo žiniomis ir įsitikinimų gilumu. Gaila buvo su juo skirtis, kai jis ketvirtadienį išskrido į Kaliforniją.

Po pietų vyko svarstybos organizaciniais reikalais. Buvo kalbėta apie naujų knygų leidimą ir jų siuntimą į Lietuvą. Vakare įvyko Partizano vakaras, kurį pravedė ir programą atliko svečiai iš Lietuvos.

Ketvirtadienį — simpoziumas "Išeivio žvilgsnis į Lietuvą", dalyvaujant B. Brazdžioniui, A. Damušiui, J. Kojeliui, V. Rociūnui. Moderatorius — V. Vardys. Visi dalyviai neseniai lankėsi tėvynėje, pasidalino įspūdžiais. Gyvai reiškėsi ir kiti dalyviai: Damušienė, Brinkis, Stepaitis ir Galadauskas.

Ketvirtadienį popiet atvyko K. Girnius ir skaitė paskaitą. Po vakarienės vėl buvo įvairūs pranešimai bei diskusijos bendruomeniniais reikalais.

Penktadienis buvo skirtas labai svarbiai temai: "Centro Vašingtone svarba, tikslai ir siekiai". Čia pasireiškė I. Bublienė, L. Kojelis, A. Banionytė, R. Janulevičiūtė (CNN Headline News redaktorė) ir ukrainietis, tokios įstaigos vedėjas. Vyresnieji išklausė jaunesnės kartos pranešimų ir turėjo pripažinti jos logiką, centrinės įstaigos steigimo svarbą.

Šeštadienį įvyko simpoziumas apie Lietuvos ūkio savarankiškumą ir koncertas, dalyvaujant poetui B. Brazdžioniui ir sol. Dagienei-Markelytei.

Stovyklos metu vyko meno paroda, kurioje savo darbus buvo išstačiusi dail. Palubinskaitė iš Klivlando ir dail. K. Balčikonis iš Lietuvos. Laisvu laiku buvo galima pasižiūrėti vaizdajuostę apie neseniai vykusią B. Brazdžionio viešnagę Lietuvoje. **V.A.**

Simcoe, Ontario

BRUNO BAČIŪNAS Tautos fondui paaukojo $5,000. Anksčiau yra paaukojęs $97,000, iš viso – $102,000. Tai stambiausias aukotojas Tautos fonde, besirūpinąs Lietuvos nepriklausomybe. Nuoširdus ačiū Brunui Bačiūnui už aukas Tautos fondui ir kad Dievulis suteiktų jam geriausios sveikatos.

A. Patamsis,
TF pirmininkas Kanadoje

Paieškojimas

Apie 1920 metus iš Panevėžio apskrities, Ramygalos vlsč., Dirvonų kaimo į Kanadą išvyko **Ipolitas Tamošiūnas.** Po trumpo laiko pas jį atvyko duktė Veronika, kuriai buvo 16 metų. Lietuvoje Ipolitas Tamošiūnas paliko dukterį Uršulę ir brolį Antaną, su kuriuo palaikė ryšį iki 1946 metų. Jo ieško brolio Antano duktė Irena Tamošiūnaitė-Stanikūnienė. Prašau atsiliepti šiuo adresu: Lithuania, 235300, Panevėžys, Radijo 9, USSR. Tel. 6-24-75.

Lietuvių veikėjų žodis iš Švedijos

XXXVI Lietuviškųjų studijų savaitės pareiškimas

Susirinkę iš septynių pasaulio kraštų – Lietuvos, Jungtinių Amerikos Valstybių, Kanados, V. Vokietijos, Švedijos, Šveicarijos, Prancūzijos į XXXVI Lietuviškųjų studijų savaitę, įvykusią 1989 m. nuo liepos 30 iki rugpjūčio 6 Katthammarsvike, Gotlando saloje, Švedijoje, nuoširdžiai sveikiname seses ir brolius tėvynėje Lietuvoje ir visame pasaulyje.

I

Savaitės paskaitose ir pokalbiuose mes daugiausia svarstėme aktualiuosius Lietuvos klausimus. Mūsų mintys nuolat krypo ten, kur plazda lietuviškosios kūrybos širdis. Mes reiškiame savo įsitikinimą, kad nūdieniniame žmonijos pažangos kelyje į šviesesnę ateitį ir lietuvių tautą, drauge su kitomis tautomis, yra šaukiama įnešti savo kūrybos indėlį į bendrą žmogiškųjų vertybių lobyną. Tam tikslui pasiekti ji turi tapti visiškai laisva ir nepriklausoma. Už tokią laisvę ir nepriklausomybę pasisakė visi savaitės dalyviai, tarp jų – Vyriausiojo Lietuvos išlaisvinimo komiteto, Pasaulio lietuvių bendruomenės, Lietuvos persitvarkymo sąjūdžio ir Nepriklausomybės sąjungos atstovai. Nepriklausomybės siekiui nebuvo priešingas ir komunistų partijos atstovas.

II

Šių metų vasarą ir rudenį sueina 45 metai nuo didžiojo tautos egzodo iš tėvynės. Prisimindami šią liūdną sukaktį, norime pabrėžti, jog egzodas daugumai išeivių nebuvo beprasmis klaidžiojimas svetimuose kraštuose; jis reiškėsi kūrybiniu darbu įvairiuose gyvenimo baruose, kartu vedant energingą kovą dėl tautos išlikimo ir jos laisvės.

Didįjį tautos egzodą sekė antroji komunistinė okupacija, nuo kurios pradžios šiemet taip pat sueina 45 metai. Okupacijos pradžią žymėjo tautos rezistencija, atsėjusi tūkstančius jaunų gyvybių. Komunistinė priespauda išsekino ir kūrybines tautos jėgas. Betgi tauta nebuvo per tuos 45 vergovės metus sužlugdyta nei fiziškai, nei dvasiškai. Ji neseniai pakilo naujam tautiniam atgimimui, kuris teikia šviesių vilčių ateičiai.

III

Šių metų rugpjūčio 23-oji mūsų mintis nukels į gėdingą Molotovo-Ribbentropo paktą, pasirašytą prieš 50 metų. Mes reikalaujame, kad šis paktas, nugramzdinęs mūsų nepriklausomą valstybę į aneksijos vergovę, būtų paskelbtas niekiniu ir būtų panaikintos pakto pasekmės – Lietuvos okupacija.

IV

Savaitėje paminėta 100 metų sukaktis nuo rašytojo *Igno Šeiniaus* gimimo mums simboliškai išreiškė kūryboje glūdinčią dvasios jėgą.

V

Mes sveikiname beatsikuriantį Vytauto Didžiojo universitetą Kaune ir linkime jam spinduliuoti visam kraštui ir toli už jo lietuviškąja kūrybos ir mokslo dvasia.

VI

Mes džiaugiamės Kultūros fondo Lietuvoje pastangomis žadinti lietuvius dvasiniam atgimimui, saugojant kultūros paminklus, puoselėjant kūrybinius siekius įvairiose gyvenimo srityse.

VII

Sveikiname daugiariopus užmojus ir darbus, siekiant pašalinti gamtos taršą tėvynėje.

VIII

Tautos sveikata, vertinama ne tik kaip fizinis ligos nebuvimas, bet ir kaip dvasinė bei socialinė gerovė, kelia didelį susirūpinimą. Drauge su pačios medicinos humanizacijos bei profesinio lygio kėlimo būtinybe, sprendžiant tautos nesveikatos problemas, visų pirma yra būtina pasirūpinti jų socialinėmis bei dorovinėmis priežastimis. Todėl reikia kovoti su girtavimu, rūkymu, persivalgymu, aplinkos teršimu, sudarant sąlygas sveikai mitybai ir padidinant lėšas sveikatos apsaugai.

Realiam šių ir kitų problemų sprendimui daug padėtų bendros visų lietuvių, gyvenančių tiek išeivijoje, tiek ir Lietuvoje, pastangos.

IX

Savaitėje iškelta ir diskutuota daug pasiūlų, stengiantis išeivijoje išlaikyti lietuvybę. Ryškintos galimybės pasiekti ko paveikiausius rezultatus.

HALLING ELECTRICAL
(Estonian)
Gyvenamiems namams ir komerciniams pastatams.
- elektros išvedžiojimas
- elektros vielų atnaujinimas
- elektrinis šildymas
- vėdinimo įrengimas
- geras darbo atlikimas

Tel. 762-9190 LIC E 1044

'SAMOGITIA'
Knygų rišykla "SAMOGITIA"
meniškai įrišа knygas bei žurnalus
A. Plenys
3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8 Tel. (416)625-2412

SONA HI FI
VISOS PASAULIO SISTEMOS • PAL • SECAM• NTSC

NAUJOS PARDUOTUVĖS ATIDARYMAS
1520 Steeles Ave. W. (prie Dufferin)
(416) 738-9955

SONA HI FI TURI VISKĄ

NAUJOS PARDUOTUVĖS ATIDARYMAS
1520 Steeles Ave. W. (prie Dufferin)
(416) 738-9955

SHARP WQ-T221Z
$129.99

110-220 VOLTS
50-60 Hz

Užsukite pas mus įsigyti dovanų savo mylimiesiems arba savo asmeniškai pramogai Kanadoje.

SONY CFS-W350S
$149.99

TOSHIBA V-83CZ
SECAM D•K | PAL B•G
$499.99

YAMAHA DX 100

HITACHI VM-600E
$1699.99

HITACHI VT-517E VCR $529.99

NATIONAL PANASONIC NV-M7EN
$1699.99

Mes turime didžiausią pasirinkimą foto aparatų, video aparatų, televizorių, nešiojamų radijų trumpomis bangomis, dvikasetinių magnetofonų ir kitokių aparatų iš tokių žymiųjų firmų:

SONY, JVC, AKAI, AIWA, NATIONAL, PANASONIC, SHARP, HITACHI, TOSHIBA, SANYO, SANSUI ir PHILIPS, YAMAHA & CASIO

MES TAIPGI SKAITLINIU BŪDU PERFILMUOJAM VIETINĖN SISTEMON UŽSIENIETIŠKAS VAIZDAJUOSTES IR IŠNUOMOJAM DAUGIASISTEMIUS TELEVIZORIUS BEI VCR

SONA HI FI
332 YONGE ST. (North of Eaton Centre) Toronto (416) 591-6616
1520 STEELES Ave. W. (At Dufferin) (416) 738-9955
232 RIDEAU ST. OTTAWA (613) 238-7090
VISA MasterCard

Gajauskas ir Landsbergis Kalifornijoje

JONAS MATULAITIS

Šių metų pavasaris buvo gan laimingas Los Angeles lietuviams. Ilgesniam laikui pas gimines čia buvo atvykęs 36 metus sovietų gulage iškalėjęs Balys Gajauskas ir vienai nakčiai Sąjūdžio pirmininkas prof. Vytautas Landsbergis.

Gajauskas su žmona Irena ir dukrele Gražina atvyko pas Bronę Gajauskienę, kuri daug metų rūpinosi jo išlaisvinimu. Šalia poilsio, tautinę misiją jam vykdyti talkino JAV LB tarybos prezidiumo ir Vakarų apygardos pirmininkė Angelė Nelsienė. Jai pasisekė suorganizuoti keletą jo susitikimų su amerikiečiais žurnalistais. Sėkmingiausias susitikimas buvo su pusę milijono skaitytojų turiničio dienraščio "The Register" vienu iš redaktorių Alan Bock. Pokalbis tęsėsi tris valandas. Gegužės 21, sekmadienio laidoje, pasirodė vedamasis "Gorbachev's Baltic test". Čia rašoma, kad sovietai dar tebepripažįsta nacių-sovietų paktą, Baltijos respublikos galėtų būti jo kritiškas išbandymas. Kad juo pasaulis patikėtų, jis turi atsisakyti šlykštaus 1939 m. nacių-sovietų pakto, legalizuoti nepriklausomybės siekančius baltų sąjūdžius ir išvesti raudonąją armiją iš pavergtų Baltijos valstybių.

Angelei Nelsienei pasisekė Gajausku sudominti ir televiziją. Gegužės 17 d. KTLA kanalo vakarinių žinių metu Stan Chambers klausytojams pristatė visus tris Gajauskus kartu su vertėja Nelsiene, apibūdino Gajauską, kaip ryžtingą kovotoją dėl Lietuvos laisvės, ilgai kalėjusį ir daug kentėjusį lietuvį. Gajauskas papasakojo apie dabartinius įvykius Lietuvoje ir lietuvių pastangas atgauti nepriklausomybę.

KTLA 5 kanalo vakarinės žinios yra populiarios, žurnalistas Stan Chambers gavęs kelis žymenis, o stoties direktorius Jeff Wald, su kuriuo Nelsų šeima turi gerus ryšius, šiuo metu yra visos Amerikos televizijos ir radijo žinių agentūros direktorių tarybos narys.

Sąjūdžio pirmininkas prof. Vytautas Landsbergis su žmona Gražina vienai nakčiai į Los Angeles atvyko labiau kaip turistas. Čia praleido pusantros dienos. Kelios dešimtys losangeliečių sutiko juos orauostyje su vėliavomis, gėlėmis ir entuziazmu. Pasveikino Angelė Nelsienė ir supažindino su Brazdžioniais, LB tarybos nariais, apylinkių pirmininkais, Baltų laisvės lygos ir kitais veikėjais.

Visą šeštadienio, liepos 15 pusdienį Angelė Nelsienė ir Danutė Mažeikienė aprodinėjo įdomesnes Los Angeles vietas, bet laiko rado supažindinti su žymiu Sovietų Sąjungos ir Baltijos valstybių ekspertu, kelių studijų autoriumi Alex Alexievu bei Baltų laisvės lygos veikėjais. Vėlai naktį svečiai pamatė įspūdingą Disneyland programą.

Kitą dieną Landsbergiai atvyko į Šv. Kazimiero parapijos šventovę, o po pamaldų prof. V. Landsbergis padarė pranešimą visuomenei. Nors tą pačią dieną į kaimynystę buvo atvykęs Amerikos viceprezidentas, tačiau turimų ryšių dėka Angelei Nelsienei į tą pranešimą pavyko atvesti abiejų didžiųjų Los Angeles dienraščių – "Los Angeles Times" ir "Herald-Examiner" korespondentus.

Kitą dieną milijoninio tiražo "Los Angeles Times" korespondentė Tracy Wilkinson plačiai atpasakojo pranešimo turinį ir padarė išvadą, kad Sąjūdis laikosi ne revoliucinės, bet taikios evoliucinės taktikos. Tačiau savo tiksluose Sąjūdis siekiąs eventualaus sovietų kariuomenės išvedimo iš Lietuvos, Lietuvos teritorijoje esančių gamtos turtų kontrolės ir 1940 m. "liaudies seimo" rinkimų tikros laisvės, kokia naudojasi laisvų kraštų žmonės".

"Los Angeles Herald-Examiner" reportažą parašė dienraščio štabo narys Drew Silvern. Jis pamini, kad pranešimo klausėsi 700 lietuvių. Jis taip pat paskelbė pagrindines Sąjūdžio pirmininko mintis.

Sekmadienį po pranešimo parapijos salėje LB Vakarų apygardos valdyba dr. Zigmo Brinkio sodyboje svečiams pagerbti suruošė priėmimą-pietus. Programai vadovavo ir svečius pasveikino Angelė Nelsienė, o taip pat poetas Bernardas Brazdžionis, buvusi operos solistė Vincė Jonuškaitė-Zaunienė ir kiti.

Tą pačią dieną vėlai vakare Landsbergiai išskrido į Vašingtoną, kur laukė susitikimai su JAV kongreso ir valdžios atstovais.

Sutikimas Los Angeles orauostyje. Iš kairės: poetas BERNARDAS BRAZDŽIONIS, ALDONA BRAZDŽIONIENĖ, GRAŽINA LANDSBERGIENĖ, prof. VYTAUTAS LANDSBERGIS

Los Angeles KTLA televizijos korespondentas Stan Chambers kalbasi su ilgamečiu sąžinės kaliniu Baliu Gajausku. Nuotraukoje iš kairės: ANGELĖ NELSIENĖ, JAV LB vakarų apygardos pirmininkė, išrūpinusi pokalbį, talkina kaip vertėja, BALYS GAJAUSKAS, STAN CHAMBERS

Los Angeles dienraščio "The Register" redakcijoje. Iš kairės: JONAS MATULAITIS, redaktorius ALAN BOCK, BALYS GAJAUSKAS, ANGELĖ NELSIENĖ, vertėja

Sąjūdis ir išeivija

(Atkelta iš 3-čio psl.)

jūdžio pravardžiavimas ar jam priekaištavimas jo nebeatstatys. Šiuo atveju simpatijos lieka Sąjūdžio pusėje.

Pokalbio metu prof. Landsbergis aiškiai pareiškė: "Sąjūdis nepriklauso komunistų partijai. Jame yra atstovaujami visų Lietuvos žmonių poreikiai". Taip pat yra žinoma, kad Sąjūdis turi tautos pritarimą ir tik jo dėka atsikūrė eilė jaunimo ir ideologinių organizacijų ir net partijų. Jaučiamas lietuvių vieningumas ir pasitikėjimas savo vadais, todėl privalome juos remti, su jais dirbti, jiems talkinti ir ieškoti vieningų bei orių metodų jiems padėti. O vieningumo turėtume pasimokyti iš jų. Pozityvios kritikos niekas negali išvengti. Ji yra reikalinga, kad nebūtų kartojamos klaidos, tačiau griovimo metodas, boikotas kovojančių už Lietuvos laisvę asmenų yra nepriimtinas.

Antroji "dėmė", kaip rašo Vytautas Skuodis, yra Amerikos prezidento negatyvi laikysena Baltijos tautų atžvilgiu. Nepavyko Landsbergiui būti priimtam Baltuosiuose Rūmuose. Tai rodo JAV administracinio aparato nenorą "kištis į Sovietų Sąjungos vidaus reikalus", nors nepripažinimo politikos principas kaip tik prieštarauja teisiniam "vidaus reikalų" egzistavimui. Su tūkstančiais Bendruomenės narių ir Bendruomenės veiklos aparatu, šalia parašų rinkimo ir kitų metodų, būtų patartina stengtis įtakoti Baltuosius Rūmus, kad iš jų išeitų viešas ir griežtas pasisakymas už demokratijose taip propaguojamą "tautų apsisprendimo" teisę, šiuo atveju už atitraukimą sovietinės kariuomenės iš Baltijos kraštų ir atstatymą jų suvereninių valstybių. Neturėtų Bendruomenė daugiau leistis į diskusijas dėl "darbų pasidalinimo" ar teisės veikti politinėje srityje. Tą teisę ji užsitarnavo.

Džiugu, kad Vytautas Skuodis turėjo drąsos taip konkrečiai aprašyti Sąjūdžio pirmininko prof. Landsbergio apsilankymo "dėmes", jas išanalizuoti ir kviesti kitus tais klausimais pasisakyti. Viso to pagrinde yra kvietimas į darbą vienybėje arba Bendruomenei politinės veiklos vairo suėmimą, nekreipiant dėmesio nei į lenktyniavimą, nei į kritiką.

Siunčiame ir parduodame
220 voltų/50 H_2
elektrinius reikmenis
(skaitant ir "Camcorders", "VCR" bei "TV" vartojimui Europoje–Lietuvoje
Universal Overseas Services
1960 Ellesmere Rd. Unit 6
Scarborough, Ont. M1H 2V9
Tel. (416) 438-7500

Dabarties įvykiai Lietuvoje

Lietuvių informacijos centras praneša, kad rugpjūčio 19 d. Vingio parke Vilniuje įvyko Sąjūdžio organizuotas mitingas paminėti Molotovo-Ribbentropo pakto 50-tį. Trijų kryžių kalno papėdėje po pusiau nuleista ir gedulo kaspinu perrišta Lietuvos trispalve susirinko 60,000 žmonių. Mitingui vadovavo prof. A. Sakalas.

Pirmas kalbėjo prof. V. Landsbergis, kreipdamasis į susirinkusius lietuvių, rusų, lenkų kalbomis, pavadindamas visus piliečiais. Trumpai apžvelgęs Rusijos valstybės senųjų ir dabartinių vadovų politiką "visada nukreiptą savo valstybės didinimo kryptimi ir begaliniu noru išsaugoti savo priklausomybėje visas užimamas teritorijas", kalbėtojas daugiausia kalbėjo apie Lietuvos ekonominį savarankiškumą, ėjimą į nepriklausomybę ir santykius su TSRS. Profesorius pabrėžė: "Norime gyventi kaip žmonės. Tad ir pasiryžkime būti žmonėmis viens kito atžvilgiu, be tautybės, tikėjimo ir netikėjimo skirtumo". Baigus kalbėti minia skandavo: Laisvės! Laisvės!

Kalbėjo Lietuvos mokslų akademijos pirm. akademikas Juras Požėla, pabrėždamas Lietuvos žmonių ryžtą siekti tautinės, demokratinės nepriklausomos valstybės.

Buvo pakviesta kalbėti Rusų kultūros centro atstovė Natalija Kasatkina. Ji pasakė, kad Lietuvos rusai taip pat siekia Lietuvos laisvės.

Rašytojas Kazys Saja vertino atsirandančias naujas organizacijas ir besikuriančias partijas. Siūlė visiems vienybės po Sąjūdžio spalvomis.

Lietuvos lenkų sąjungos pirm. J. Sinkevičius tvirtino lenkų ryžtą kurti nepriklausomą Lietuvą su lietuviais. Taip pat kalbėjo Žydų kultūros draugijos pirm. Emanuelis Zingeris, istorikas Liudas Truska, prof. Julius Juzeliūnas ir kiti.

Grazdžių klebonas kun. Aleksandras Milašius kartu su visais sukalbėjo maldą "Tėve mūsų". Mitingas buvo baigtas Tautos himnu.

Sąjūdžio seimas iškilmingoje sesijoje, minint sovietų ir vokiečių susitarimo 50-tį, rugpjūčio 23 d. paruošė pareiškimą pasaulio tautoms, valstybių vyriausybėms ir visiems geros valios žmonėms. Sutrumpintas pareiškimo tekstas:

Sov. Sąjungos ir Vokietijos slapti 1939 m. rugpjūčio 23 d., rugsėjo 28 d. ir 1940 m. sausio 10 d. ir juos liudijantys dokumentai tikrai buvo. Tai patvirtina politinių įvykių raida ir istoriniai šaltiniai.

1940 m. birželio 14 d. Sov. Sąjungos vyriausybės ultimatumas Lietuvos vyriausybei ir neriboto karinio kontingento įvedimas į Lietuvos respubliką buvo agresijos aktas prieš suverenią valstybę, sudarė prielaidas pakeisti Lietuvos vyriausybę, organizuoti rinkimus į Liaudies seimą, kuris politinio diktato ir teroro sąlygomis priėmė deklaraciją dėl Lietuvos įjungimo į Sov. Sąjungą. Rinkimai į Liaudies seimą buvo neteisėti.

Sov. Sąjungos liaudies deputatų suvažiavimo komisijos parengtas teisinis sutarčių vertinimas tebėra nepaskelbtas. Nei Sov. Sąjunga, nei Vokietijos valstybės ligi šiol nepasmerkė ir nesiėmė konkrečių veiksmų suokalbio ir agresijos pasekmėms panaikinti.

Šiandieninis Lietuvos statusas pasaulio bendrijoje ir Sov. Sąjungoje yra rimta tarptautinė problema. Artėja diena, kai TSRS vyriausybė turės pripažinti okupacinį Lietuvos statusą ir jo panaikinimo būtinybę.

Iš Panevėžio rugpjūčio 24 d. šešių asmenų delegacija išvyko į Lenkiją parvežti a.a. kun. Alfonso Lipniūno ir a.a. inž. Antano Šapalo palaikus. Abu žymūs visuomenės veikėjai

(Nukelta į 9-tą psl.)

Juodąjį žemyną aplankius

Kelionė per Afrikos safari parkus Kenijoje, Zimbabvėje, Botswanoje

STASYS DALIUS

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Didieji krokodilai

Nuo šių jaunų krokodilų nužingsniavom į atskirą dalį parko, kur aptverti tvirtom metalinėm tvorom prie upelio laikomi didžiuliai seni krokodilai. Seniausias krokodilas, didžiausias Afrikoje, sveria 423 kg ir yra beveik keturių metrų ilgio. Jis savo gardo teritorijoje gyvena su keliom patelėm.

Šie didieji krokodilai maitinami tik kartą savaitėje, nors upelis yra papildomas žuvimis, kurias jie gaudo. Šie krokodilai gulėjo ant kranto prie tvoros, šildėsi saulėje nejudėdami, bet atmerktomis akimis sekdami aplinką.

Apvaikščioję visą tą ūkį, susirenkam prie suvenyrų krautuvės, kur yra gan įdomus krokodilų muziejus. Ten matomi krokodilų kiaušiniai, lizdai, įvairaus dydžio iškamšos, griaučiai, kaukolės.

Iš krokodilų ūkio nuvykom prie Zambezio upės prieplaukos, kur laukė laivai pasivažinėjimui upe. Čia suvažiavo bent keletas autobusų su turistais, atrodė, kad nesutilpsime į vieną laivą, tačiau sutilpom ir dar liko vietos.

Plaukiame laivu

Susėdom ant viršutinio denio. Saulė šviečia, kaitina, vėjelis maloniai gaivina. Čia ir patarnautojai atsigaivinimui pradeda nešioti alaus butelius, tad grukšnodami šaltą alų, žvalgomės į praslenkančius krantus. Zambezio upė plati – daugiau kaip pusė km pločio. Antroje upės pusėje – yra Zambijos valstybė. Praplaukiam pro didžiausią salą – 4 km ilgio ir 2 km pločio. Kairėje upės pusėje – Zimbabvės valstybinis parkas.

Zambezio upe paplaukus apie 4 km, mums parodo kurioje vietoje Livingstonas atrado šią upę. Šioje vietoje upė yra 18 m gylio.

Beplaukiant toliau, pasirodė hipopotamo nugara, vėliau iškilo visas ir vėl pasinėrė. Po to iškilo tik plačiai praverti nasrai ir girdėjosi garsus kriuksėjimas. Tačiau laivui artėjant, jie laikėsi gan toli.

Saulei esant netoli laidos, laivas apsisuko kelionei atgal. Dabar visų dėmesys buvo atkreiptas į besileidžiančią saulę, kai jos raudonas skridulys palengva slinko žemyn virš miškų masyvo. Saulei dingus, padangė dar ilgai žioravo raudonu gaisro atspalviu, kol visai sutemo. Vakarop prieblandoje matėme parko buivolų kaimenę, atėjusią prie vandens atsigerti. Laivas prislinko visai prie pakrantės, bet buivolai įbridę ramiai siurbė vandenį. O buivolų buvo didžiulė kaimenė – gerokai per šimtą.

Grįžom iš laivo jau sutemus. Reikėjo skubėti vakarienei, nes tuojau po to – vakarinė programa. Ją atliko afrikiečių gentys su triukšmingais būgnais ir šokiais. Visi buvo apsirėdę savo apranga, užsidėję įvairias kaukes ir, būgnams dundant, atliko ritualinius genčių šokius. Šoko 12 vyrų, o būgnijo 3. Atlydėjo ir būrelis moterų, bet jos stovėjo nuošaliai, plodamos rankomis ir aktyviai šokyje nedalyvavo.

Skrydis virš krioklio

Zimbabvėje Victoria Falls laikomas didžiausiu kriokliu pasaulyje. Labai įspūdingas ir lengvai pasiekiamas. Šioje vietoje Zambezio upė praplatėja iki 1688 metrų ir krinta žemyn visu pločiu. Kritimas vandens per tūkstančius metų išgraužė uolas nuo 61 m iki 108 m aukščio. Didžiule jėga krisdamas, vanduo 545 milijonai litrų per minutę lietaus sezone purškia miglą į viršų. Tie miglos debesys dažnai pasiekia pusės km aukštį. Afrikiečiai Victoria Falls vadina "mosi oa tunya" (The smoke that thunders). Garsus keliautojas ir misijonierius dr. D. Livingstonas pirmą sykį šį krioklį pamatė 1855 m. lapkričio 16 d. ir pavadino karalienės Viktorijos vardu.

Rytą – Viktorijos krioklio lankymas dvimotoriniu propeleriniu lėktuvu. Lėktuvėlis mažiukas, paima tik keturis keleivius. Kai pasižiūri į tokį mažą lėktuvą, beveik praeina noras skristi ir pamatyti krioklį. Betgi mūsų iš anksto sumokėta, tad pasirinkimo nebėra – lipam į lėktuvą ir prisirišam diržais. Suūžia motorai, bėga pasišokinėdamas lėktuvas pakilimo taku ir greit pakyla į viršų.

Didybė ir baimė

Pakilęs aukštyn, pradeda sukti plačiu ratu, artėdamas prie krioklio. Atsiveria platus reginys: Zambezio upė su savo krantais, miškais; krioklys, išsišakojęs į kelias sroves, pasipuošęs baltais purslais, skuba žemyn. Lėktuvas, sukdamas ratu, yra visai ant krioklio ir trukčiodamas nešasi šalin. Ima baimė, kad nesudužtų apačioje į uolas. Užsuka visai ant viršaus didžiojo vandens kritimo. Atrodo, kad vandens purslai siekia lėktuvą. Laikomės stipriai įsikabinę, žiūrime į vandens masę, begaline jėga skubančią žemyn bei dūžtančią purslais, ir laukiam, kad greičiau baigtųsi skridimas. Nebesinori žiūrėti į krioklio išsikišusius didžiulius akmenų luitus. Kai lėktuvas tiesiai skrenda, galima kentėti, bet kai pradeda sukiotis ir vartaliotis, kai persisveria ant vieno sparno, tai šiurpas nueina per nugarą.

Skrendant vaizdai taip greit keičiasi, kad nesuspėji visko gerai pastebėti. Čia vieno krioklio kritimas, čia vėl uolų siena, čia atsikišę akmenys, čia vėl krioklio apačioje matyti keli drambliai įbridę, o miškelyje tarp retų medžių buivolų kaimenė. Pilotas bando aiškinti, bet per motorų triukšmą mažai ką girdime ir norime greičiau būti žemėje. Įdomu iš viršaus pamatyti visą krioklio didybę, bet skrydis mažu, besivartančiu lėktuvėliu nemalonus. Nusileidę ant žemės, dėkojame lakūnui, bet su draugžiu nusprendžiam, kad antrą kartą nebemokėtume pinigo už tokį skridimą.

Beje, prieš skridimą susipažinom su pora keleivių iš Pietų Afrikos. Jie klausė, kas yra su Kanados ministeriu pirmininku, kuris taip griežtai kovoja prieš Pietų Afriką, kad izoliuotų ją nuo viso pasaulio, kodėl jų nepalieka ramybėje? Sako – geriau tesirūpina savo indėnais, kurie suvaryti į rezervatus, dėl kurių pasaulis neprotestuoja.

Penkios šakos

Pamatę Victoria Falls, pėstute per parko miškus žygiuojame arčiau pasižvalgyti. Šioje vietoje Zambezio upė yra per 1600 metrų pločio, ir vanduo krenta žemyn visu pločiu pasiskirstęs į penkis atskirus krioklius, kurie pavadinti skirtingais vardais: Velnio krioklys, Pagrindinis, Pasagos, Vaivorykštės ir Rytų kataraktai. Žemiausias vandens kritimas yra 61 metro, o aukščiausias – 108 metrų. Vandens kritimo sukeltas miglos lietus maitina vadinamąjį lietaus mišką (Rain Forest), duodamas per metus net 32 kb. metrus lietaus vandens!

Žvilgsniai iš arti

Einame per mišką takais, kurie iškloti natūralaus akmens gabalais. Pakraščiais padaryti suolai pailsusiems prisėsti. Girdime vandens kritimo šniokštimą. Priėjus arčiau, smulkūs lietaus lašeliai kerta į veidą, bet per miško medžius krioklio dar nematome. Kiek paėję, atsiduriam prie bronzinio dr. Livingstono paminklo, kuris stovi prieš didįjį vandenkritį. Čia vanduo krinta ne tokiu dideliu pločiu, kaip Niagara Falls, bet žymiai siauresniais atskirais kriokliais, tačiau aukštesniais. Prie krioklio – išsikišusios uolos ir apačioje didžiulės akmenų kolonos. Krisdamas vanduo turi jas aplenkti ir sudužti purslais. Viskas verda ir kunkuliuoja aplinkui.

Prie Velnio krioklio

Prieiname visai prie pakrantės pirmojo Velnio krioklio. Žemyn pažvelgus, matyti praraja, vedanti prie kunkuliuojančio vandens. Krioklio uolų pakraščiai neaptverti, kai kur tik padėta spygliuotų medžių šakos, kad neprisiartintume prie bedugnės. Prie šio vandenkričio apačion galima prieiti per iškirstus uoloje 73 laiptus. Laiptų šone ištempta grandinė įsikibti, nes gana stačiai veda žemyn. Iš krioklio ateinantis lietus vilgo laiptus ir daro juos slidžiais. Parko vadovai, kurie lydi mus, perspėja, kad būtume atsargūs, lipdami žemyn, nes daug slidžių laiptų. O kas turi silpnoką širdį, tai iš viso nepatartina lipti.

Perspėjimas perspėjimu, bet kaip čia dabar iškęsi nenuėjęs apačion. Įsikibdamas į grandinę, bandau nusileisti apačion, kur smulkus lietus nuolat kerta ir šaltas vėjas traukia į viršų. Laiptai nepriveda visai prie krintančio vandens, nes paskutinė uolų dalis ir labai statmena. Tačiau dabar gerai matosi krintąs vanduo ir kunkuliuojąs purslais ištiškęs apačioje. Grįžtu į viršų jau priduses, laikydamasis grandinės, ir pasiekiu kitus, nedrįsusius lipti žemyn.

Parko takai veda pro visus krioklius, kur medžiai, krūmai bei vijokliai iš abiejų pusių labai vešliai auga. Kai kurie medžiai ištisai vijoklių apipinti nuo apačios iki viršūnės. Daugybė paukščių šokinėja ir čirškia šakose. Praeiname žvalgydamies pro visus penkis pagrindinius krioklius, prie kurių priveda patogūs takai. Einant tais takais, visą laiką jaučiamas stiprus vėjo traukimas nuo krioklių. Kiekvienas krioklys gan įspūdingai atrodo, bet nesudaro tokio didingo ir nepamirštamo vaizdo, kaip Niagara Falls.

Praėjus pro didžiuosius krioklius, dar matėsi bent keliolika mažesnių krioklių, kurių paskutiniai vos čiurlena siauriais latakais, krisdami žemyn. Pats pavojingiausias kampas, besibaigiant takui, kur tėra stačios uolos be jokios tvorelės. Priėjus prie pavojingo krašto, baugu žvelgti į tą bedugnę.

Afrikietiškas kaimelis

Pamatę visus krioklius, parko takais per lietaus mišką grįžom prie autobuso, kuris visus atvežė į afrikiečių kaimelį. Šis kaimelis yra specialiai pastatytas, kad išliktų Afrikoje jau nykstąs atskirų genčių gyvenimo būdas. Čia matėme įvairios paskirties trobeles, pastatytas iš vietinės medžiagos, kurią ir dabar naudoja gilumoje krašto primityviai gyvenantieji. Įdomu buvo pamatyti klajoklių genčių pašiūrė, kuri šiek tiek saugojo nuo lietaus, nes visi šonai atviri. Mažos purvo trobelės be langų šeimynoms gyventi, bet kaimo vyresniojo troba jau žymiai didesnė ir erdvesnė. Yra atskiros pašiūrės grūdams laikyti. Taipgi atskira trobelė gydytojo-burtininko. Visos tos trobelės su namų apyvokos indais bei įrankiais, drabužiais, būgnais, medžioklės ir žūklės priemonėm. To kaimelio namukai yra kelių skirtingų Afrikos genčių su mums negirdėtais jų vardais: Batonga, Bavenda, Ndebele, Nyanga, Shona.

(Bus daugiau)

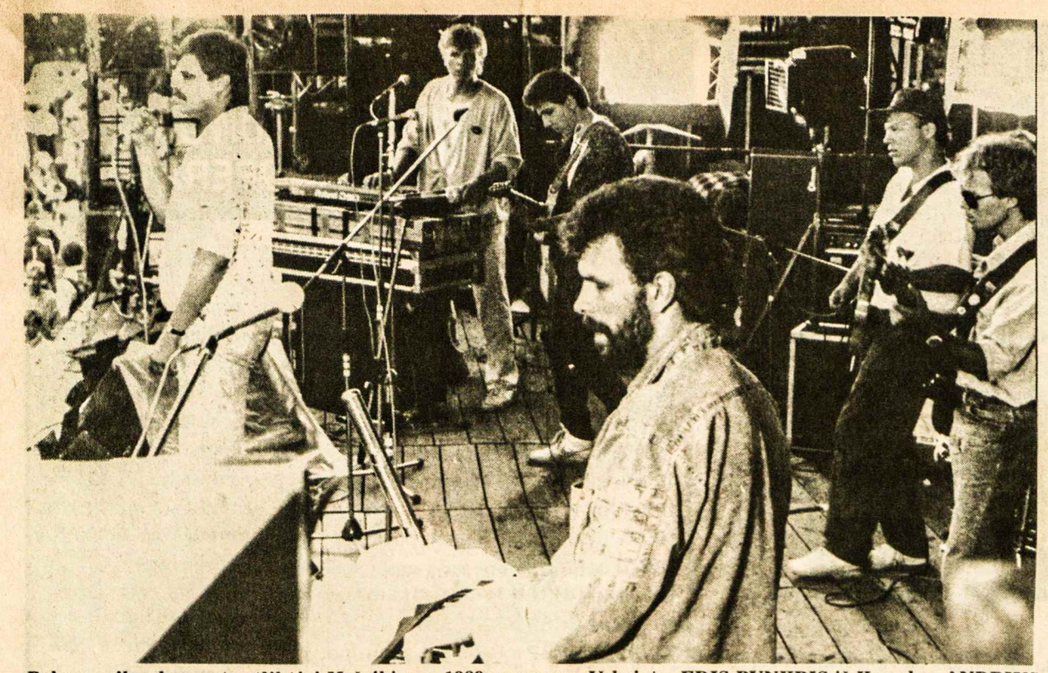

Roko muzikos koncerto atlikėjai Mažeikiuose 1989 m. vasarą. Iš kairės: EDIS PUNKRIS iš Kanados, ANDRIUS POLIKAITIS iš JAV, SAULIUS GYLYS iš JAV, AUDRIUS BALSYS iš Lietuvos, R. NORMANAS iš JAV, TOMAS STROLIA iš JAV

Nuotr. A. Kostelnicko

"Apsiautalas"

DALILA MACKIALIENĖ

Balio Sruogos išversta į lietuvių kalbą italų poeto-dramaturgo poema

"Apsiautalas" – Sem Benelli keturių veiksmų poema. Balio Sruogos vertimas. Dalios Sruogaitės pastangomis išleido Algimanto Mackaus knygų leidimo fondas Balio Sruogos keturiasdešimtom mirties metinėm paminėti.

Sem Benelli – italų poetas, dramaturgas, išgarsėjęs XX š. pradžioje pjese "Bruto kaukė". Ši pjesė rėmėsi italų Florencijoje XVI š. gyvenimo būdu ir įvairiausiom išdaigom, liesdama to meto garsiosios šeimos Lorenzino Medici gyvenimą, kuriuo kiti poetai irgi ne kartą pasinaudojo, gerokai ją suniekindami. Sem Benelli, savaip perteikdamas siužetą šia tema, pagarsėjo, o jo sekančioji pjesė "Pokštų vakarienė" didžiųjų Europos teatrų buvo vaidinama šimtus kartų. Draminė poema "Apsiautalas" buvo vaidinta palyginti mažai, ir yra vienas silpnesniųjų jo kūrinių.

Poemoje "Apsiautalas" vaizduojama kova tarp akademinės ir įkvėpiminės poezijos. Tai ypač buvo žymu Florencijoje, tame visokeriopą meną puoselėjančiame mieste, Renesanso laikotarpyje.

"Apsiautalo" veikėjai perskirti į dvi grupes: vienoje – garbinantieji Francesco Petrarką, kurio nuopelnai poezijai yra pripažinti per kelis šimtmečius, kurio lyrika yra grakšti, apdainuojanti platonišką meilę sonetais ir kanconėmis. Antroje grupėje susispietę karnavalinio pobūdžio veikėjai, pajuokiantys net ir valdančiuosius sluoksnius, besišaipą iš visko. Tad šie kivirčai ir sudarė "Apsiautalo" temą.

Akademinę poeziją "Apsiautale" gina "Nepriekaištingųjų akademija", o karnaviališkąją, liaudinę – "Apsiautalo gauja".

Apsiautalu buvo laikomas gerokai suplyšęs, aplopytas, skarmalotas apsiaustas, lyg palerina. Pats pavadinimas yra pažeminimo, pajuokos ir skurdumo požymis. Tai priešingybė "Nepriekaištingųjų akademijos" nariams, kurių prabangi apranga atskyrė juos nuo realybės, ir jų poezija, garbinanti vis tą pačią damą, išsikvėpė. O "Apsiautalo gaujos" karnavalinės muzikos ir dainų apraiškos ilgainiui įsipilietino įvairiuose gyventojų sluoksniuose ir vėlesnės kultūros plėtotėje suvaidino ryškų vaidmenį.

Pirmame "Apsiautalo" veiksme, kuris vyksta Florencijoje XVI š. pradžioje, vienoje didelėje salėje su langu į sodą "Nepriekaištingųjų akademijos" nariai, kurie pasivadino pravardėmis – Krištolinis, Liepsninis, Grynasis, Angeliškasis ir pan., klausosi už lango vykstančio karnavalo ir su pasipiktinimu kalba apie Petrarkos dieviškosios dvasios drumstėją, kuris nešvankybėmis nuodija jų tauriausiai poezijai ir skaisčiai moterų meilei pasišventusių kūrybinius jausmus. Poezijos pagrinde – meilė. "Ak, koks liūdnas meilės džiaugsmas, koks saldus jos liūdesys!" Dar apdainuoja ir "Kupidono vingiuotus pasalūniškus kelius kai šis paruošęs strėlę taiko ją moters širdin . . ."

Savo simpoziumuose jie skaito vieni kitiems savo kūrybą, ją kritikuoja, giria ir išjuokinėja. Visų "Nepriekaištingųjų akademijos" narių karalius yra Konsulas, kuris taipogi rašo eiles. Jis telkia atvykusius iš kitur poetus ir jiems pristato akademijos narius pravardėmis, kurios jiems yra duotos pagal rašomų eilių pobūdį ar rašančiojo charakterį. Viso supažindinimo metu daug lankstymosi ir panegyrikos jų eilėms ir apdaramas: "Plaukuose po rožę, pirštinės delne" ir rankose Petrarkos knygelės pasidabruotais odiniais viršeliais. Jie drąsiai kritikuoja net poetą Petrarką, kad jis apdainavęs visą moters kūno grožį, tačiau pamiršęs apdainuoti nosį, kai tuo tarpu kitas poetas savo mielosios vienam pirštukui apdainuoti skiria apie du tūkstančius eilučių. Meilės emocijų pagautas Konsulas, pats grožėdamasis savo kūryba, deklamuoja: "O, moterie! Supraski meilės šuolį: ant kryžiaus pakibau, it neregys. Bet vos tavų akių ugnis atskris – rituos nuo kryžiaus – vėl jaunuolis, uždegęs deglą iš tavų akių . . . naktin žygiuoju vieškeliu klaikiu . . ."

Bedeklamuodami sulaukia damų, iš kurių dvi visiškai užsimaskavusios. Tai brangiųjų akmenų "Triumfas". Šešios damos: Smaragdas, Rubinas, Topazas, Ametistas ir Briliantas. Kiekviena jų dainuoja savo brngiųjų akmenų dainą: "Mes ieškome auksakalio, kurs aptaisą mums duotų". Jos prašo leisti išgirsti poetų čia skaitomas eiles, prižadėdamos, jas sužavėjusį poetą dovana apvainikuoti. Tuo metu iš lauko veržiasi dainuojančių karnavalo dalyvių "Apsiautalo gauja". Ši gauja garbina Dantę, nes jis – "tautos poetas, o Petrarka – tik kikilis". Kaukėta moteris Smaragdas mėgina išlyginti padėtį, esą poezija niekam nepriklauso, nes šiam numirus, numirtų ir poezija, neliktų "šaltinio kito troškuliui gesyt". Ji net pažada, kad ją sužavėjusį poetą ji apdovanos – atidengs jam savo veidą. Tik "ne čia, minioj, bet pas mane namie . . ."

Smaragdą čia pat įsimyli iš kažin kur atsiradęs Neofitas, prisijungęs prie "Apsiautalo gaujos". Neofitas prašo, kad ir jam būtų leista savo kūrybą dainuoti. Neofitas – savotiškas liaudies dainius. Jo dainose – nežemiška meilė viskam, kas gražu, kas kyla Dievop. Jis garbina vienatvę ir joje randa sau paguodą dėl niekada nepasiektos moters meilės, skausmų, nepriteklių. Savo dainomis sužavi Smaragdą, kuri yra užsimaskavusi Konsulo žmona. Neofitas, patyręs jos nuoširdumo dar giliau krinta į jos meilę. Jo gerosios savybės gali sujaudinti kiekvieną besiklausantį jo dainų. Tik savo išvaizda jis yra atsumiantis: apiplyšęs, alkanas, sukeliantis pasigailėjimą. Tačiau, – sako Neofitas, "daina – tai mano pašaukimas. Jeigu dainuot poetą šauksi net mirties minutę, tavo prašymo pakaks, kad vėl liepsnotų gęstanti gyvybė. Jis tau dainuos, dainuos iki mirties!"

"Apsiautalo gauja" jį garbina už jo eiles, net "nepriekaištingieji akademikai" jį niekina, savo tarpan neįsileidžia ir priverčia iškeliauti su gauja. Šitame sąmyšyje Rubinas įduoda Konsului raštelį, kuriame jis apgaulingu būdu yra įviliojamas į spąstus – neva pasimatymą su užsimaskavusia moterim – Smaragdu, (kuri yra jo žmona), kad čia "Apsiautalo gauja" jį išjuoktų ir išstatytų viso miesto paniekai už neištikimybę žmonai, už nepakankamą jai pagarbą . . .

Konsulas, žmonos ir tarnaitės padedamas, apsirengia iškilmingu drabužiu: šilku dygsniuota koleta, vilnoniu diržu su auksiniais lamstais, bereta su plunksnom, pirštinėm, kinžalu. Taip aprėdytas jis išeina į pasimatymą. Konsului išėjus, jo žmoną Silviją –Smaragdą aplanko Neofitas ir sako jai savo eiles apie meilę, grožį, džiaugsmą. Silvija prašo Neofitą išeiti, nes ji nesanti laisva kalbėti su juo. Neofitas prižada sekančią dieną palikti Florenciją. Išeinančio Neofito liūdnos dainos klausosi Silvija. Čia jos graudžią nuotaiką sudrumsčia įsimylėjėlis Liepsninis ir, neradęs Silvijos širdyje savo meilei atgarsio, nes ši myli Neofitą, prisiekia mylimąjį nužudyti. Po šydu pasislėpusi Silvija su tarnu išeina gelbėti Neofito.

Trečias šios poemos veiksmas vyksta kamaroje, kur laikomos tuščios didžiulės vyno statinės. Čia turi įvykti sutartas su Konsulu pasimatymas. Tačiau vietoje Smaragdo jam pristatoma Frančeska, vyninės tarnaitė, suvaidinti komediją ir įtraukti Konsulą į spąstus. Vaidindama įsimylėjusią Frančeską, ištraukia iš užančio Konsulo rašytą sonetą kaip savo meilės įrodymą. Konsulas, aistros sujaudintas, sušunka: "Dar šiltas . . . ak, krūčių tavųjų karštis!" Abudu, "pagauti" ekstazės, išpažįsta meilę vienas kitam. Konsulas jausmingai pareiškia, norįs "būti sonetu prie jos krūtinės, tviskančios kaip sniegas . . ."

Staigus beldimasis į duris grąžina Konsulą į realybę, ir jis pasislepia tuščioje statinėje. Į vidų įsiveržia "Apsiautalo gauja". Frančeskai nurodžius statinę, kur paslėptas Konsulas, visi rėksmingai kalba, kaip jie iš tos statinės gers ir visi pasigers. Pagaliau ištraukia Konsulą už plaukų ir pamatę, kad tai tas, kuris jiems niekada nebuvo nei švelnus, nei geras, reikalauja iš Konsulo vis numesti po dalį aprangos, kurią visi pasidalina. Ir taip visai nunuoginę belaisvį, numeta jam apdriskusį apsiaustą ir stumia statinę lauk, kur laukia visokie naktibaldos bei girtuokliai, ištroškę vyno ir nuotykių. Stumiama statinė apvirsta, iš jos iškrenta Konsulas, ir, siaubo pagautas, bėga kiek kojos neša. Visi vejasi.

Gan toli nubėgusį Konsulą gauja pasiveja jau ketvirtame poemos veiksme, kai jį jau buvo pasiekęs Neofitas. Šisai jį stengiasi apginti nuo sulaukėjusių pokštininkų. Tuo metu atsiranda Liepsninis, kurio tikslas buvo nužudyti Neofitą, kaip tariamą Silvijos meilužį. Neva norėdamas gelbėti Konsulą, apklatina Neofitą prisidėjus prie šio šlykštaus sąmokslo ir "įsiveržęs į Konsulo namus, atnešė jų židinin negarbę". Čia Liepsinis puola Neofitą, kuris krinta perverta širdim. Liepsninis išbėga ir atsiveda Silviją, kuri buvo išbėgusi gelbėti Neofito. Ji savo apsiaustu užkloja mirusio kūną ir, gaujos vadui aspgailestaujant, kad pokštas pasibaigė taip žiauriai, įsupę Neofito kūną neša prie vandens, kur "giliam mikštam smėly iškasime jam kapą".

Toks maždaug "Apsiautalo" turinys, kurio kalba yra labai išdailinta, veikėjų dialogai vienažodžiai, dvižodžiai ir kiek ilgesni sakiniai. Jie Balio Sruogos išdailinti iki blizgėjimo. Kiekvienam noričiam sielą "nušveisti" kilnios poezijos posmais "Apsiautalas" bus maloni pramoga pasiskaitymui. Knygos pabaigoje Vytautas A. Jonynas apžvelgia šio kūrinio poeziją, Sem Benellį, to laikotarpio poetus ir italų literatūrą aplamai, kiek ji rišasi su šia "Apsiautalo" poema. Yra truputis žinių ir apie aplinkybes, kuriose Balys Sruoga dirbo prie šio veikalo vertimo. Skaitytojas čia ras dvasiniam savo gyvenimui atvangos nuo kasdienos rūpesčių.

Septintoji lietuvių dainų šventė

Jungtinė Amerikos ir Kanados lietuvių dainų šventė rengiama 1990 m. liepos 1 d. Čikagoje. Š. m. rugpjūčio 7, pirmadienį, Jaunimo centre Čikagoje, įvyko repertuaro komisijos ir rengimo komiteto posėdžiai. Į repertuaro komisiją, kuriai vadovauja Dalia Viskontienė, įeina dar šie nariai: Jonas Govėdas, Rita Kliorienė, Faustas Strolia, Kazys Skaisgirys, Loreta Venclauskienė, Dalia Kučėnienė, Vaclovas Momkus ir Nijolė Pupienė (tautiniai šokiai). Repertuaro paruošimas yra labai skubus ir neatidėliotinas, kadangi jį reikia atspausdinti ir išsiuntinėti. Aptarus repertuarą, prasidėjo rengimo komiteto posėdis.

Rengimo komitetas dar nėra galutinai sudarytas, bet jau beveik baigiamas. Kadangi VII-ji dainų šventė vyksta JAV LB ir Kanados LB rėmuose, tad rengimo komitete Rasa Kurienė atstovaus Kanados Lietuvių Bendruomenei. Buvo nutarta pakviesti Vilniaus vyrų chorą "Varpą", kurio sąstate yra 45 nariai. Rengėjai žino, kad bus papildomų išlaidų ir rūpesčių, bet mano, kad jų dalyvavimas patrauks į šventę atsilankyti ir tuos, kurie normaliai joje gal nedalyvautų. Į šventę suvažiuos daug svečių, kad jie galėtų susitikti ir pabendrauti, bus rengiamas balius. Todėl buvo aptarti ir jo reikalai. Jau užsakyta 1000 vietų restorano salė. **J. Ž.**

VYTAUTAS VARNAGIRIS

Sugrįžimas į tėviškę sapne

(1952) Vorkuta

1

Apleistas dauburys. Pelkėtas laukas.
Tiktai akmuo papilkęs vienas...
Pašiurpus žemė sniego laukia,
Išvesk žaizdotą mano sielą...

Per nykų šlaitą, duobę seną
Į slėpiningą mišką.
Jau medžiai pasilenkę semia
Šviesas krauju nukrintančias...

Diena kaip Motina kadaise
Iš tolo dar pamoja...
Viršūnės žvaigždėse jau žaidžia,
O ji nuplauna kojas...

Juk čia žadėjo mano sielą
Papuošti džiaugsmo ženklu...
Jau per šakas išsprūdęs mėnuo
Skubiai šešėlius renka.

Juk čia kančios žadėjo šventę
Ant mano bėdinos širdies,
Kai siela vėlei pasigenda
Neapraudotos praeities...

Nuplysę ir prakiurę svajos,
O dienos ašutinės...
Vaikystės veidą miškas rado,
Kažką baisesnio žino...

Iš neišbrendamojo raisto
Ir nenuplautų kojų...
Naktis išleidus plaukus vaikšto,
Kerais žaizdas užkloja...

Kur giesmėje paskendę dienos,
Dangaus nukritęs gylis...
Tik vietoj kryžiaus kelmas vienas,
Seniai pajuodęs tyli...

Nieks negirdėjo. Nieks nematė.
Nepražydėjęs mėlis...
Rasos žiede prabilo akys,
Širdis dagiais apžėlė...

Gūdžiu balsu kamuojas
Dar naktys neišaušę...
Ir senas, pilkas uoksas
Vėl skardžiai skardžiai gaudžia!

2

O būk palaiminta,
O Amžinybės Siela,
Kaip neužgesęs aidas,
Krauju pražydę pėdos...

Kaip neužžėlęs takas,
Tarsi į saulės sapną,
Tarsi į seną lizdą,
Pavasarį vėl rastą...

Seniai Dangus žadėjo,
Širdis tik nesuprato...
Prie kelių glaustos vėjas
Ir gūdžiai meldžias šakos...

3

Aš jau vienas likau.
Širdyje-lyg ant tyrlaukio plyno...
Ir būk, o teisėjas, Dangau,
Nes rudenį beržas nežino kitokio ošimo...

Nežino kitokios minties
Ant vaikystės užšalusios upės...
Ir tik varnas kranksės
Į nulaužtą viršūnę nutūpęs...

Bet ne rudenio gailą girdžiu –
Į sugrįžtantį basą per ledą!
Nepažįstančiu baimės taku
Senos eglės jį prieblandom veda...

O palaiminta Žvaigždės ugnis –
Tai jo žingsnių artėjantis aidas!
Į užgęstančias miško akis
Tiktai lapai virpėdami skraido...

4

Seniai nutilo jau trenksmai.
Paukščiukas miega.
Tik tarsi Motina – sukniubo eglė nuošaliai,
Ir pušys išsigandę bėga...

Tai gailės taką ras,
Ne paukščio sparnas per miglas liepsnoja
Lyg nusišluostė kruvinas rankas,
Tikėdami, kad jiems plaukais nušluostys kojas...

Tikdėdami į Šventąjį Rytojų...
Ko niekuomet nebūva...
Tik eglė amžinai nuo kalno mos,
Tik vakarais žvaigždėm į širdį srūva...

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Didelę Lietuvos dailininkų darbų parodą Kultūros židinyje Bruklyne š. m. rugsėjo 23-24 d.d. rengia J. Shor International Antique, Inc. J. Shor, gyvenantis Niujorke, yra iš Lietuvos kilęs menininkas ir dailės kūrinių rinkėjas. Apie 20% parodos pelno bus atiduota Lietuvos persitvarkymo sąjūdžiui. Atgimimo raidai Lietuvoje atstovaus maždaug šimtas naujausių kūrinių, apimančių įvairias dailininkų kartas. Jų eilėse bus ir tokių, kurie dar taip neseniai Lietuvoje negalėjo rengti savo darbų parodų.

Balzeko lietuvių kultūros muziejus gegužės 26 — birželio 17 d.d. Čikagos ir apylinkių lietuvius pakvietė į dail. Antano Lipskio antrąją individualią tapybos darbų parodą. A. Lipskis čikagiečiams daugiau yra žinomas kaip gydytojas, pokariniais metais baigęs Heidelbergo universiteto medicinos fakultetą V. Vokietijoje. Dailei ir jos studijoms jis skyrė nuo medicininio darbo atliekamus savaitgalius. Tapybą studijavo pas dail. Adomą Varną. Šiai parodai seriją naujų darbų sukūrė Floridoje. Parodos atidaryme juos aptarė fotomenininkas Algimantas Kezys. Dar vieną A. Lipskio talentą atskleidė Lietuviškos knygos klubo išleistas eilėraščių rinkinys "Kai saulė liepė". Šį leidinį parodos lankytojai galėjo įsigyti su A. Lipskio autografais.

Populiarusis Klivlando vyrų oktetas, įsteigtas muz. Ryto Babicko 1959 m., ruošiasi koncertinei kelionei į Lietuvą. Jos, deja, nesulaukė okteto steigėjas ir ilgametis vadovas R. Babickas, miręs 1987 m. sausio 5 d. Klivlande. Išvykoje į Lietuvą dalyvaus dabartinis okteto vadovas Raimondas Kavaliauskas, sol. Irena Grigaliūnaitė, okteto nariai — Mečys Aukštuolis, Algirdas Gylys, Valdas Žiedonis, Raimundas Butkus, Paulius Motiejūnas, Romas Zylė, Jonas Mulionis ir Mindaugas Motiejūnas. Išvykai yra paruošta speciali programa, papildyta naujais kūriniais. Okteto koncertai numatyti Vilniuje, Kaune, Šiauliuose, Panevėžyje, Druskininkuose, Alytuje, Klaipėdoje ir Palangoje. Su oktetu rugsėjo 14 d. išvyks ir visuomenininkė Ingrida Stasaitė-Bublienė, buvusi ilgametė JAV LB kultūros tarybos pirmininkė. Koncertų Lietuvoje dalyvius ji supažindins su išeivijos gyvenimu ir veikla.

Metine Šv. Kazimiero parapijos šventė Los Angeles mieste yra tapusi kasmet surengiama Lietuvių diena. Šiemetinė įvyko birželio 18 d. Laikantis tradicijos, XXXVI-ji Lietuvių diena buvo pradėta pamaldomis parapijos bažnyčioje ir dailės parodų atidarymu. Lankytojų laukė Mykolo Paškevičiaus, Onos Dokolskaitės-Paškevičienės ir Jono Andrašiūno tapybos, Livijos Lipaitės keramikos darbai, Julijos Šlapelytės audiniai, tautiniai drabužiai ir lėlės, iš Niujorko atvežti Genės Popelienės įvairūs dailės darbai. Pagrindinis šventės dalyvių dėmesys teko tradiciniam koncertui, kurio programą šį kartą atliko du solistai — sopranas Audronė Gaižiūnienė ir bosas Benediktas Povilavičius, atskridę iš Čikagos ir Bostono, su vietine pianiste Raimonda Apeikyte. Pastaroji akompanavo Los Angeles vyrų kvartetui praėjusį pavasarį vykusiuose gastroliniuose koncertuose Lietuvoje. Ten skambėjo R. Apeikytės sukurta daina "Tikiu", fortepijonu jos atliekami kai kurie Giedros Gudauskienės kūriniai. Koncertą Šv. Kazimiero parapijos salėje solistai A. Gaižiūnienė ir B. Povilavičius pradėjo Stasio Šimkaus duetais, baigė J. Strausso operetės "Čigonų baronas" duetu. Pirmoji koncerto dalis buvo skirta lietuviams kompozitoriams. Sol. A. Gaižiūnienė buvo pasirinkusi Algimanto Bražinsko, Juliaus Juzeliūno, Juozo Tallat-Kelpšos ir Giedros Gudauskienės kūrinius, sol. B. Povilavičius — Aleksandro Kačanausko, Stasio Šimkaus, Justino Bašinsko, Juozo Tallat-Kelpšos. Antrojoje dalyje skambėjo operų arijos ir ištraukos. Bosas B. Povilavičius atliko arijas iš G. Verdžio "Traviatos", J. Karnavičiaus "Gražinos", G. Rossinio "Sevilijos kirpėjo", sopranas A. Gaižiūnienė — iš G. Puccinio "Bohemos", G. Verdžio "Likimo galios", Ch. Gounod'o "Fausto". Parapijos šventė baigta po koncerto įvykusiomis vaišėmis. Lietuvių dienos dalyviams padėkojo Šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. Algirdas Olšauskas.

Filosofui ir dramaturgui Vydūnui skirtas vakaras įvyko Rygoje, Respublikiniuose kultūros namuose. Jį įvadiniu žodžiu pradėjo rygietė literatūros tyrinėtoja S. Viesė. Platesnius pranešimus padarė vilniečiai S. Gaižiūnas ir V. Bagdonavičius. Renginyje dalyvavo Vilniaus ir Klaipėdos folkloriniai ansambliai, Kauno ir Vilniaus teatrų aktoriai bei kiti Vydūno talento gerbėjai.

Vilniaus "Alkos" klubas, vadovaujamas Stepono Lukoševičiaus, jau ne pirmus metus suorganizuoja talką tvarkyti su Kristijono Donelaičio atminimu susijusioms vietoms. Šiemet ši talka birželio pradžioje Tolminkiemyje susilaukė daugiau kaip 300 dalyvių iš Vilniaus, Šiaulių, Klaipėdos, Dotnuvos ir Panevėžio. Buvo sutvarkyta atstatytos klebonijos aplinka, prie jos sienos pritvirtinta paminklinė lenta, primenanti, kad šiame pastate K. Donelaitis sukūrė "Metus". Talkininkams koncertą surengė Šiaulių baldų gamybinio susivienijimo "Venta" folklorinis ansamblis.

Stalino aukų atminimui skirtą dailės darbų parodą surengė Šiaulių fotografijos muziejus. Parodon įsijungė septyniolika dailininkų su tapybos, grafikos ir keramikos darbais. Lankytojus džiugino E. Juchnevičiaus grafika ir tapyba, A. Visockio akvarelės, Raimondos ir Vitolio Triušių tapyba, I. Šliužėlienės keramika, tačiau didžiausio dėmesio susilaukė R. Vilkausko nutapytas kūrinys "Requiem tremtiniams". Parodoje taipgi buvo galima susipažinti su paminklo Stalino aukoms projektais. "Aušros" muziejus iš savo fondų šiai parodai parūpino kadaise Staliną garbinusių plakatų.

Antroji Lietuvos klojimo teatrų šventė liepos 15-16 d.d. įvyko Juozo Vaičkaus (1885-1935) gimtojoje sodyboje Zastaučių kaime, Mažeikių rajone. Šventė pradėta prie jo atminimui skirto paminklo Mažeikių kultūros ir poilsio parke. Rež. J. Vaičkus yra vienas pagrindinių Lietuvos profesinio dramos teatro kūrėjų. 1911 m. jis buvo sudaręs skrajojančio teatro būrelį, su kuriuo aplankė daug Lietuvos vietovių prieš I D. karą. Kaimuose tada vaidinti tekdavo klojimuose. Tad J. Vaičkų galima laikyti ir Lietuvos klojimo teatrų garsintoju, turinčiu įtakos dabartiniams tokių teatrų atnaujintojams. Apie jį kalbėjo buvęs jo mokinys rež. K. Tumkevičius, teatrologas V. Maknys, Vilniaus konservatorijos Klaipėdos fakultetų docentas P. Bielskas. Šventei buvo panaudotas J. Vaičkaus sodyboje atstatytas klojimas. Be pačių mažeikiečių, jon įsijungė 10 vaidintojų grupių iš Anykščių, Akmenės, Jurbarko, Kretingos, Telšių, Klaipėdos rajonų ir Klaipėdos miesto. Antrajai Lietuvos klojimo teatrų šventei buvo panaudoti XIX š. pabaigos ir XX š. pradžios lietuvių klasikų Žemaitės, S. Kymantaitės-Čiurlionienės, L. Didžiulienės-Žmonos, dr. V. Kudirkos, Vydūno bei kitų autorių kūriniai.

Šventėn įjungtuose pokalbiuose apie klojimo teatrą, jo vaidmenį atgimstančios lietuvių tautos kultūroje kalbėjo filosofas K. Stoškus, režisierius ir pedagogas Z. Bruožis, dramaturgas R. Kaškauskas. Visoms šventėje dalyvavusioms vaidintojų grupėms įteikti Lietuvos mokslinio metodinio kultūros centro diplomai ir šeimininkų prizai. Šventei įsteigtas pinigines premijas laimėjo ryškiausieji klojimo teatro tradicijų tęsėjai: Mažeikių rajono Zastaučių kaimo saviveiklininkai — už Vydūno komediją "Numanė" (rež. A. Lenkauskas), Naujosios Akmenės atstovai — už Žemaitės komediją "Apsiriko" (rež. V. Bladykaitė) ir Klaipėdos jūrų muziejaus-akvariumo žvejo sodybos vaidintojai, atgaivinę primiršto autoriaus A. Tarasonio vodevilį "Meilės eliksyras" (rež. E. Kupčiūnas). Vodevilio atlikėjams įteiktas ir žiūrovų simpatijos prizas. Specialus prizas už senosios lietuvių dramaturgijos puoselėjimą paskirtas Kretingos muzikiniam dramos teatrui (rež. E. Radžius), pastačiusiam S. Kymantaitės-Čiurlionienės dramą "Aušros sūnūs" apie spaudos draudimo laikus ir knygnešius. Spektaklio pabaigoje buvo uždegtos žvakės ir aktoriai su žiūrovais jausmingai dainavo Maironio eilėraščio žodžius: "Oi neverk, motušėle, kad jaunas sūnus / Eis ginti brangios tėvynės . . ."

V. Kst.

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8

Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9.00 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: Sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind.	9½%
180-185 d. term. ind.	9¾%
1 metų term. indėlius	9¾%
2 metų term. indėlius	9½%
3 metų term. indėlius	9½%
1 metų GIC-met. palūk.	10¾%
2 metų GIC-met. palūk.	10½%
3 metų GIC-met. palūk.	10½%
1 metų GIC-mėn. palūk.	9¾%
RRSP, RRIF ir OHOSP	8¾%
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.	10¾%
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.	10½%
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.	10½%
Taupomąją sąskaitą	8 %
Kasd. pal. taupymo sąsk.	9¼%
Kasd. pal.čekių sąsk.iki	5¾%

IMA UŽ:

Asmenines paskolas nuo	13 %
Sutarties paskolas nuo	13 %
Nekiln. turto paskolas:	
Su nekeičiamu nuošimčiu	
1 metų	12¾%
2 metų	12½%
3 metų	12½%
Su keičiamu nuošimčiu	
1, 2 ir 3 metų	11½%

Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki $15,000 ir narių gyvybę iki $2,000 už santaupas laikomas šėrų, čekių ir taupymo sąskaitose.

Duodame asmenines paskolas iki $50,000 ir morgičius iki 75% įkainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

AKTYVAI virš 42 milijonų dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

STEPHAN'S FURS

2239 Bloor Street West. • 406 Roncesvalles Ave. Telefonas 536-5936 ir Telefonas 762-7775

Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ

MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.

PENSININKAMS 15% NUOLAIDA NUO VISKO (IŠSKYRUS CIGARETES)

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS SKAITYTUVĄ (KOMPIUTERĮ)

TOTAL TRADES RENOVATING

151 Carlingview Dr., Unit 5, Rexdale, Ontario

- *atlieku visus elektrinius darbus — namų, įstaigų, įmonių*
- *įrengiu aliuminiais gaminius — lauko sienas, langus, duris, veidrodžius*
- *atlieku pagrindinius namų remontus — prausyklų, rūsių, padidinu namus, verandas*

Bob (Gintas) Artickonis 674-1068

AUTOMOTIVE FIBER

AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas: sąžiningas darbas, pigios kainos.

Savininkas – RIČARDAS KYBARTAS,

22 BELVIA ROAD, Etobicoke, Ont. M8W 3R3 **Telefonas 252-8863**

T. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS

1814 Berkel Rd., Mississauga L4X 1M7

Telefonas: 625-0707 *Savininkas – Tom Thompson*

Greitas ir tikslus *patarnavimas!*

DRAUDA

gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo ir komercijos

Juozas Eimis Ramas

Tel. 231-5641, namų 766-5857

Allstate 5233 Dundas St. W. (arti Kipling) Islington, Ontario M9B 1A6

Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

Rezultatų lenta skelbia 95:88 Kauno "Atleto" pergalę. "Vėjo" ir "Atleto" krepšininkai po rungtynių ("Vėjas" tamsiais marškinėliais)

SPORTAS

Redaguoja SIGITAS KRAŠAUSKAS,
32 Pasadena Gardens, Toronto, Ontario, M6S 4R5,
telefonas (416) 766-5367

T.V.

"VĖJAS" KREPŠINIO AIKŠTĖSE

Kaip anksčiau buvo rašyta, "Tėviškės žiburių" sporto žinių skyriuje pateikiame "Vėjo" viešnagės metu Lietuvoje žaistų rungtynių eigą ir žurnalistų atsiliepimus spaudoje.

Šešios rungtynės, iš kurių keturias laimėjo "Vėjas"

Alytuje "Vėjas" – Kauno "Atletas" 88:95 (45:37); Marijampolėje "Vėjas" – Marijampolės "Žalgiris" 93:69 (52:41); Palangoje "Vėjas" – Lietuvos jaunimo rinktinė 87:78 (39:43); Panevėžyje "Vėjas" – "Lietkabelis" 89:87 (46:44); Vilniuje "Vėjas" – "Statyba" 89:87 (44:49); Kaune "Vėjas" – Kauno "Žalgiris" 99:106 (44:52).

Pirmosios rungtynės Alytuje liepos 9 d. su 1989 Lietuvos aukščiausios lygos meisteriu – Kauno "Atletu".

"Čempionai išlaikė egzaminą"

tokia antrašte Vilniaus "Sporte", liepos 11 laidoje rašė Valdas Kasperavičius. Jis sako: "Teisus buvo "Vėjo" – Šiaurės Amerikos lietuvių krepšinio rinktinės vadovas Rimas Miečius, atvykimo į Lietuvą dieną pasakęs, kad jis tikisi pamatyti daug žiūrovų. Praėjusį sekmadienį Alytaus sporto rūmai, kuriuose svečiai susitiko su Kauno "Atleto" sportininkais, buvo pilnutėliai".

Sporto rūmuose buvo tikrai šventiška nuotaika. Gražios merginos išvedė į aikštę krepšininkus, gėlės, suvenyrai. Lietuvos krepšinio federacijos pirmininkas H. Jackevičius sveikino "Atleto" vyrus, iškovojusius Lietuvos čempionų vardą. Linkėjo, kad į užsienius išvykus lyderiams, jaunieji krepšininkai sugebėtų spręsti rimtus uždavinius, ir Lietuvos krepšinis toliau išlaikytų savo pozicijas. LVKK instituto rektorius S. Stonkus sveikino svečius, linkėdamas, kad ši kelionė būtų graži pradžia atvykti ir kitų sporto šakų atstovams. Prisiminimui "Vėjo" vadovui įteikė simbolinę instituto taurę.

Pirmajame kėlinyje "Vėjas" žaidė pranašiau, nors dar jautėsi kelionėje patirtas nuovargis. Jie pirmavo 11:6, 17:11, 25:17, o 13 min. net vedė 14 taškų skirtumu (33:19). Šio kėlinio pirmąją pusę gerai žaidė "Vėjo" Paulius Gražulis ir Mykolas Waitkus. Tritaškių pasiekta kėlinio metu tik du. "Vėjo" – J. Shimko ir "Atletų" – R. Steponavičius. Kėlinys baigtas 45:37. "Vėjo" naudai.

Antrajame kėlinyje "Atletas" perėmė iniciatyvą. Čia pasižymėjo G. Markevičius, kuris per 3 min. pelnė net 8 taškus. K. Kemzūra rezultatą išlygino 49:49, ir nuo šio momento jis daug kartų buvo vienodas: 51:51, 58:58, 64:64, 69:69. Vėliau "Atletas" pasistūmė pirmyn po dviejų pataikytų D. Lukmino tritaškių 79:73). Likus 3 min., "Vėjo" krepšininkai sušvelnino rezultatą iki 81:82, tačiau rungtynes pralaimėjo 95:88.

Geriausiais žaidėjais buvo pripažinti: R. Šimkus "Vėjas" (du prizai), "Atleto" gretose – J. Bakaitis. Pasėkmingiausio žaidėjo prizas įteiktas D. Lukminui ("Atletas").

Laimėtojų komandai taškus pelnė: D. Lukminas 26, G. Einikis 15, G. Markevičius 12, G. Meilūnas 10, J. Bakaitis 8, R. Steponavičius 7, K. Kemzūra ir D. Dimavičius po 6, R. Spudvilas 5; "Vėjui" – R. Šimkus 20, P. Gražulis 12, M. Waitkus ir J. Karpis po 10, J. Shimko ir S. Arlauskas po 9, A. Rugienius ir D. Siliūnas po 6, A. Baris 4 ir L. Ažubalis 2.

Vilniaus "Sporte" straipsnį baigdamas, Valdas Kasperavičius sako: "Džiugu, kad atgaivinami seniai laukti ryšiai su neatsiejama Tėvynės dalimi – išeivija. Ir galima patikėti, kad šie ryšiai bus amžini, kad Tauta, nesvarbu, kur begyventų jos sūnūs ir dukros, susės prie vieno kultūros ir mokslo stalo, susitiks sporto aikštyne ir minint šventas datas . . ." (Bus daugiau)

Toronto Lietuvių Golfo klubo turnyras rugpjūčio 13 d. Flamborough Hill Golf Club laukuose praėjo sklandžiai, dalyvaujant 39 golfininkams ir iš jų nemaža grupė hamiltoniškių, gal dėl to, kad ši vieta Hamiltono pašonėje. Rezultatai: Vyrų grupėje 1 v. R. Šimkus 78, 2 v. K. Eimantas 81, 3 v. M. Podsadecki 82. Moterų grupėje 1 v. E. Kėkštienė su 91 smūgiu, ji taip pat laimėjo 1 v. išlyginamųjų smūgių grupėje su 66. Vyrų išlyginamųjų smūgių grupėje 1 v. D. Laurinavičius 67 ir 2 v. R. Kymantas 68. Tiksliausi smūgiai prie vėliavėlės laimėti Audrės Beauchamp, R. Šimkaus ir D. Marijošiaus. Nežinomoji skylė – B. Sergautis ir įėjimo dovana – S. Kėkštas.

Century 21 OFFORD REALTY LTD.

Member Broker

1531 Mosley St., Site 311, Box 79, Wasaga Beach, Ont. L0L 2P0

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamius, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į

Angelę Šalvaitytę, B.A.,

pirkimo ir pardavimo atstovę.

Ji mielai jums patarnaus.

Darbo tel. (705) 429-2121, namų tel. (705) 429-6428.

Sąžiningas, konfidencialus patarnavimas

Parduodant, perkant ar tik norint informacijų apie nekilnojamas nuosavybes prašom man paskambinti

Justinas Raškauskas

allan BROWN 624-6336 namų 897-0068

ALLAN BROWN REAL ESTATE (Ont.) LTD., REALTOR

Toronto & Mississauga Real Estate Board

4078 Dixie Rd., Mississauga, Ont. L4W 1M4

ENCHANTÉ Inc.

2938 Dundas St. W., Toronto, Ont., Canada M6P 1Y8

Tel. 769-0631 Fax 769-0586

Daugiarūšė sistema 110-220 voltų 50—60 Hz

Tinka Lietuvai ir kitiems Europos kraštams

*Video *Namų apyvokos reikmenys (šaldytuvai ir kt.)

*Televizijos *Stereo

Įpakavimo patarnavimas į visus pasaulio kraštus

1989 M. METINIS VISUOTINIS ŠALFASS SUVAŽIAVIMAS

Metinis visuotinis Š. Amerikos lietuvių fizinio auklėjimo ir sporto sąjungos suvažiavimas įvyks 1989 m. spalio 28, šeštadienį, Klivlande, Ohio. Adresas bus praneštas vėliau. Suvažiavimą globoja Vid. vakarų sporto apygarda ir Klivlando LSK "Žaibas".

Suvažiavimo pradžia – 11:00 v.r.

Pagal ŠALFASS statutą suvažiavime sprendžiamuoju balsu dalyvauja sporto klubų rinktieji atstovai, sporto klubų pirmininkai ar jų įgaliotiniai, ŠALFASS rinktieji bei skirtieji pareigūnai ir ŠALFASS garbės nariai.

Patariamuoju balsu kviečiami dalyvauti sporto darbuotojai, fizinio auklėjimo mokytojai, sporto veteranai, lietuviškų organizacijų bei spaudos atstovai ir visi lietuvių sportiniu gyvenimu besidomintys asmenys.

Smulkios informacijos pranešamos sporto klubams ir ŠALFASS pareigūnams. Organizacijos ar asmenys, norį gauti smulkesnių informacijų ar pateikti pasiūlymų, prašomi kreiptis į ŠALFASS centro valdybos sekretorių. **Algimantą Tamošiūną, 317 South Catherine Ave., LaGrange, Il 60525,** tel. **(312) 354-2516.**

Šalia nuolatinių einamųjų ŠALFASS reikalų, be abejonės, vienu iš pagrindinių šio suvažiavimo punktų bus IV-sios pasaulio lietuvių sporto žaidynės, numatomos įvykdyti 1991 m. Lietuvoje, bei vis plačiau besireiškiąs įvairus kitoks sportinis bendravimas su mūsų tėvynainiais.

ŠALFASS centro valdyba

Toronto "Aušros" jaunieji krepšininkai Kristoforas ir Andrius Kražauskai-Tyler rugpjūčio 20 d. dviem savaitėm išvyko į krepšinio stovyklą "Olympia" prie Huntsvillės. Tai profesionalų vedama mokykla, kurioje pernai, greta brolių Kristoforo ir Andriaus, dalyvavo ir Mykolas Šileika. Nors ir brangiai kainuojanti, tačiau turėtų daugiau lietuviukų joje dalyvauti ir pasimokyti gero krepšinio žaidimo metodų.

Skautų veikla

• Rugpjūčio 26 d. sėkminga dviejų savaičių stovykla "Romuvoje" užbaigta Mišiomis, kurias atnašavo kun. Vl. Braukyla, svečias iš Lietuvos. Jis pasakė ilgą, bet visiems įdomų pamokslą. Po pusryčių visi rinkosi vėliavų nuleidimui ir stovyklos uždarymui. Stovyklos adj. sk.v. v.sl. Rimui Gilvydžiui vadovaujant, perskaityti įsakymai, sugiedotas Lietuvos himnas, nuleistos vėliavos., stovyklos komendanto s. dr. Arūno Dailydės žodis, padėka ūkio skyriui ir šeimininkėms, kurios gerai maitino stovyklautojus. 12 v., nors ir sunku buvo skirtis su draugais, reikėjo lipti į automobilius ir keliauti namų link. Stovyklai vadovavo torontiečiai ir svečiai talkininkai iš Čikagos, Detroito, Klivlando, Ročesterio ir Niujorko.

Rugpjūčio 23 d. stovykla įspūdingai paminėjo Juodojo kaspino dieną. Visi nešiojo juodus kaspinus. Visą programą įdomiai atliko jaunimas.

Stovykloje buvo leidžiamas laikraštėlis "Plagijuotas uodas". Jį pirmą savaitę redagavo v.sk. Vilija Bijūnaitė, o antrą Lina Grigaitytė, bendradarbiaujant stovyklautojams. Laužui vadovavo jaunimas, koordinuojant ps. D. Garbaliauskienei. Vėl susitiksim ir stovyklausim kitų metų vasarą. **M.**

Norite susipažinti su savaitraščiu "TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI"? Atsiųskite savo adresą ir gausite keletą numerių nemokamai.

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID

1586 Bloor Street West,

Toronto, Ont. M6P 1A7

(Prieš Lietuvių namus)

Telefonas 535-6252

Greitas patarnavimas, neaukštos kainos. Gaunami kontakto lešiai (contact lenses).

PARAMA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:

9½% už 90 dienų term.indėlius	
9¾% už 6 mėn.term.indėlius	
9¾% už 1 m. term. indėlius	
9½% už 2 m. term. indėlius	
9½% už 3 m. term. indėlius	
9¾% už 1 m. GIC mėn. palūk.	
10¾% už 1 m. GIC invest. pažym.	
10½% už 2 m. GIC invest. pažym.	
10½% už 3 m. GIC invest. pažym.	
8¾% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)	
10¾% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.	
10½% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.	
10½% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.	
8¾% už namų planą - OHOSP (variable rate)	
8 % už taupymo sąskaitą	
9¼% kasd. pal. sąsk. virš 10.000	
6½% už kasd. pal. čekių sąsk.	

IMA:

už asmenines paskolas nuo	13 %
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuošimčiu	
1 metų	12¾%
2 metų	12½%
3 metų	12½%
(fixed rate)	
su keičiamu nuošimčiu 1, 2 ar 3 metų	11½%
(variable rate)	

Asmenines paskolas duodame iki $65,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

AKTYVAI virš 72 milijonų dolerių

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki $15,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express).

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8 v. vakaro; šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v. po pietų

BŪSTINĖ: Lietuvių namai —

1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 532-1149

A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.

121 Willowdale Ave., Suite 106, Willowdale, Ont. M2N 6A3.

Telefonai: 225-5699 arba 489-1543

Nekilnojamo turto įstaiga, tarnaujanti tautiečiams nuo 1951 metų. Lietuviams nuolaida namo pardavimo atveju.

Alfonsas Garbenis, sn. (tėvas) ir

Alfonsas Garbenis, jn. (sūnus) – **savininkai**

Namų įkainojimo skyrius

HURONIA PROPERTIES APPRAISALS LIMITED

25 Pineneedle Dr. P.O. 174, Aurora, Ontario L4G 3H3

Telefonas (Toronto linija) **773-6480**

ALFONSAS W. GARBENIS, jn., B. Econ. CRA, SRA, kvalifikuotas įkainotojas nuosavybių – mortgičių, palikimų, investacijų, (V. Day Capital Gains) ir patarėjas kituose nekilnojamo turto reikaluose.

KINGSWAY NATIONAL REAL ESTATE LTD., REALTOR

1614 Bloor St. W., Toronto, M6P 1A7 (Arti Toronto Lietuvių namų)

JANE-ANNETTE

Testamentinis pardavimas. Mūrinis, atskiras 8 kambarių namas, gerame stovyje. Dvi modernios virtuvės, dvi prausyklos, įrengtas rūsys, garažas. Geras pirkinys. Prašoma kaina – 249,900.

St. JOKUBAITIS

Telefonai 535-2331 arba **537-2869**

RE/MAX renown realty ltd., realtor an independent member broker

daiva t. dalinda, B.A.

associate broker

4887 dundas street west islington, ontario M9A 1B2 res: 239-9892 **232-2322**

DEŠIMTIES METŲ PATYRIMAS

NEMOKAMAS NAMO ĮKAINOJIMAS

MARIUS E. RUSINAS, *turįs aštuonerių metų patyrimą, patarnauja visose pensijų srityse:*

- **RRSP – nuo 1 iki 10 metų garantuoti pažymėjimai**
- **RRIF pensijų fondas**
- **metinė renta (Annuities) – nuo 5 iki 20 metų išmokos abiem (vyrui ir žmonai) arba vienam (kitam mirus)**
- **įvairūs fondai (Segregated Funds) – gyvybės, sveikatos, grupinė drauda**
- **atstovauja visom gyvybės draudos bendrovėm**
- **klientų patogumui, susitarus, atvažiuoja į namus**

Canada Life Assurance Company

390 Bay St. nr. 600, Toronto M5H 2Y2

Darbo (416) 868-0922, namų (416) 848-0320

Naujas pranešimas dėl siuntinių į Lietuvą

Kainos su persiuntimu amerikietiškais doleriais.

Toshiba V-83 CZ video magnetofonas	$415
NEC nr. N9053D VCR (su rusų kalba paaiškinimu)	$450
Hitachi video kamera VM-600 E	$1,210
Hitachi video kamera 1280 EM	$1,310
Panasonic video kamera M7EN su lagaminėliu	$1,340

Priedo gausite 2 vaizdajuostes TT 180 nemokamai.

Siunčiame siuntinius, už kuriuos galite sumokėti muitą čia ar Lietuvoje. Taip pat galite siųsti kumpį, žuvies konservus, asperiną ir vitaminus. Prašykite sąrašo. Stasys kalba lietuviškai.

Stanley's Lithuanian Parcel Service

8865 E. South St.,
Fishers IN 46038, USA. **Tel. (317) 842-8035**

Viešėdami Čikagoje, neužmirškite aplankyti **N. ir J. VAZNELIŲ**

Gifts International Inc.

2501 W 71st STREET, CHICAGO, ILL. 60629
Telefonas 471-1424

Čia gausite lietuviškų knygų, plokštelių, odos, medžio dirbinių. Ypač didelis gintaro išdirbinių pasirinkimas.

SHERLOCK HOMES REAL ESTATE INC REALTOR

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informacijų, prašau man paskambinti.

Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė tel. 534-7788
431 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario

GEO. H. CREBER
MONUMENTS INC.
208 Kingston Rd., Toronto, Ont. M4L 1S7
Raštinės tel. 691-5712, 694-1013 **Namų tel. 762-3502**
Roman Demkiw

Išstatyta 120 paminklų pavyzdžių – didžiausias pasirinkimas Toronte paminklų, sukurtų tautiniais motyvais

Mes parūpinam savo klientams braižinius bei proporcingus pagal mastelį planus patvirtinimui. Projektai ir skulptūros atliekami geriausių mūsų meistrų.

Naudojamas geriausias Š. Amerikos ir importuotas granitas. Užsakymai priimami bronzos ir granito plokštėms, keramikos ir porceliano paveikslams, įrašams kapinėse, bronzos statuloms ir lemputėms.

Varžytinių kainos – visų projektų meistriškumas garantuotas.

FIRCHUK TEXTILES LTD.
610 Queen Street West, Toronto, Ontario M6J 1E3
Tel. (416) 364-5036 **Fax (416) 364-3864**

Turime šių firmų prekes: Sharp, Panasonic, Hitachi, Sanyo, Toshiba, Sony, JVC, AIWA, Akai, National.

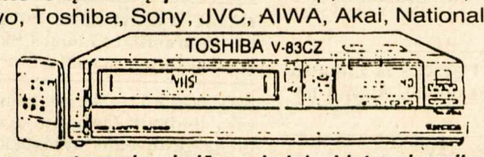

Mes suprantame jus ir jūsų giminių Lietuvoje reikalavimus.

Mes turime didelį pasirinkimą stereo ir video magnetofonų, video kamerų, sintezatorių, kalkuliatorių ir kitų elektroninių reikmenų.

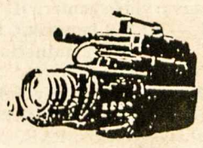

PANASONIC NV-M7EN

Ateikite ir palyginkite mūsų kainas. Malonus patarnavimas, galimybė susikalbėti angliškai, ukrainietiškai, lenkiškai, rusiškai bei jugoslaviškai.

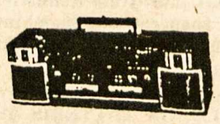

SONY CFS-W365S

Visos elektroninės prekės yra PAL/SECAM, 220-VOLT.

Mes siunčiame iki 20 kg siuntinius į Lietuvą. Muitą galite sumokėti Kanadoje ar Lietuvoje. Turime didelį pasirinkimą didelių ir mažų skarų, šalikų, sportinių batų, kelnių (jeans), odinių paltų, dirbtinio kailio paltų ir kitų drabužių, kuriuos mėgsta Lietuvoje.

Darbo valandos nuo pirmadienio iki šeštadienio, 9 v.r. – 5.30 v.p.p.

DRAUDA

"ALL THE CHOICE IN THE WORLD"

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

mos dalį finansų ministeris M. Wilsonas planavo grąžinti kanadiečiams pajamų mokesčio kreditu, senatvės pensijos ir priedų vaikams padidinimu.

Kanadiečiai jau yra įpratę prie provincinių prekybos mokesčių. Juos labiausiai suerzino M. Wilsono nutarimas naujoju 9% įstatymu apmokestinti ne tik prekes, bet ir daugelį už dolerius teikiamų paslaugų, kurios lig šiol buvo beveik nepaliestos. Sarkastiškai buvo pradėta šnekėti, kad naujasis mokestis kanadiečiams prasidės dar vaiko amžiuje plaukų kirpimu ir baigis karstu bei laidotuvėmis senatvėje. Iš tikrųjų M. Wilsono 9% mokesčio projektas neapima visų prekių ir visų paslaugų. Jis išjungė beveik visus maisto gaminius, kurie yra valgomi namie. Mokestis taipgi nepaliečia sveikatos reikalams skiriamų dolerių, su receptais perkamų vaistų, dantų gydymo, švietimo reikalų, įskaitant mokslapinigius mokyklose, kolegijose ir universitetuose. Neturtingoms šeimoms, kurių metinis uždarbis neprašoka $30.000, finansų ministeris M. Wilsonas buvo numatęs 9% mokestį sumažinti kas trys mėnesiai grąžinamais kreditais. Šeimoms, turinčioms vidutinį metinį uždarbį iki $50.000, dabartinis 26% pajamų mokestis būtų buvęs sumažintas iki 25%. Jokių nuolaidų nebūtų susilaukusios šeimos, kurių metinės pajamos prašoka $50.000. Tenka sutikti, paslaugų apmokestinime yra prieštaraujančių netikslumų, bet finansų ministeris M. Wilsonas juos sutinka ištaisyti ir laukia pasiūlymų.

Didžiausia problema gali tapti mokesčio rinkimo atskaitomybė, nes federacinį mokestį reikės atskirti nuo provincinių prekybos mokesčių. Finansų ministeris M. Wilsonas sutinka, kad geriau būtų buvę įvesti bendrą atskaitymą federaciniam ir provinciniam mokesčiui. Jis betgi nusiskundžia, kad šiuo reikalu dvejus metus vestos derybos su provincijų premjerais neatnešė susitarimo. Esą dėl to Kanados vyriausybė ir nutarė pati pradėti mokesčio reformą, kuri bus naudinga Kanados pramonės įmonėms, darbininkams ir pigesnių gaminių susilauksiantiems kanadiečiams. M. Wilsonas betgi pabrėžia, kad jis laukia konkrečių pasiūlymų iš jo reformos projektą atmetusių provincijų premjerų. Esą tas jo projektas jam nėra naudingas politiniu atžvilgiu, bet tokio sprendimo reikia Kanados gerovei ateityje.

Ontario premjeras D. Petersonas, griežčiausiai pasmerkęs finansų ministerio M. Wilsono norimą įvesti federacinį 9% prekių ir paslaugų mokestį, užmiršta, kad jo pramonės įmonėms nereikės mokėti ligšiolinio 13,5% mokesčio už jų gaminius. Kritikai taipgi primena, kad pats Ontario premjeras D. Petersonas, pastaraisiais metais turėjęs rekordinių pajamų, vienu nuošimčiu padidino provincinį pajamų mokestį, pabrangino benziną, alų, automobilių registracijos plokštes, įvedė naują dolerio mokestį už žemės pėdą komerciniams metropolinio Toronto pastatams ir automobiliams statyti skirtoms aikštėms. Jo valdymo metais provincinis prekybos mokestis buvo padidintas iki 8%. Nenuostabu, kad jam nepatinka Kanados finansų ministerio M. Wilsono 9% mokestis, nes prie jo Ontario gyventojams bus pridėtas ir 8% provincinis mokestis. Premjeras D. Petersonas reikalauja, kad M. Wilsonas federacinio 13,4% mokesčio panaikinimą padengtų biudžetinių išlaidų sumažinimu, o pats nė neplanuoja atsisakyti 8% provincinio prekybos mokesčio. Pasak kritikų, panašiai elgiasi ir Albertos premjeras Donaldas Getty, kurio provincija yra vienintelė visoje Kanadoje, neturinti provincinio prekybos mokesčio. Jam pakankamai pajamų ir be to mokesčio atneša žemėje esantys naftos ištekliai. Finansų ministerio M. Wilsono mokesčio reformos klausimas vėl iškils Kanados ministerio pirmininko ir provincijų premjerų posėdyje lapkričio 9-10 d.d.

Dabarties įvykiai Lietuvoje

(Atkelta iš 6-to psl.)

ypač pasižymėjo Lietuvos jaunimo organizacijose. Buvo nacių aukos Stutthofo lageryje, palaidoti šalia vienas kito Pucko kapinėse.

Žurnalo "Katalikų pasaulis" redakcija kreipėsi į skaitytojus, prašydama pagalbos. Kreipimesi pažymima, kad dešimtmečiais Lietuvos tikintieji buvo priversti tenkintis pogrindžio knygelėmis. Spaudžiant dvasinei vadovybei ir tikintiesiems, buvo suteikta "malonė" leisti "Katalikų pasaulį". Bet valdžia negarantavo nei reikiamo popieriaus kiekio, nei spaustuvės patarnavimų. Užuot žurnalas ėjęs kas antrą savaitę, neišeina net kartą į mėnesį. Buvo prie valdžios pastatų demonstracija, atsakingas pareigūnas pažadėjo, kad bus sudarytos tinkamos sąlygos leisti "Katalikų pasaulį". Nuo to laiko prabėgo du mėnesiai, išėjo tik trys žurnalo numeriai.

Redakcija prašo skaitytojus kiekviena proga ir įvairiais būdais reikalauti iš valdžios žurnalui normalių leidimo sąlygų. Taip pat prašoma kuo daugiau rašyti, kad būtų galima susidaryti vaizdą, kas šiandien rūpi Lietuvos žmogui. Nuo Naujų metų žurnalas nebus platinamas per šventoves. Jį reikia užsisakyti iki rugsėjo 30 d. Metinė kaina – 16 rb.

ELTOS pranešimu, Kauno Sąjūdis rugpjūčio 13 d. iškilmingai paminėjo prezidento Antano Smetonos 115-jį gimtadienį. Kauno "Aidas", Sąjūdžio laikraštis, pirmame puslapyje įdėjo didelę Antano Smetonos nuotrauką ir gyvenimo aprašymą.

"The Globe and Mail" rugpjūčio 19 d. laidoje rašo, kad sovietų valdžia pasmerkia "condemns unequivocally" slaptus Stalino-Hitlerio susitarimus, kurių pasekmėje Baltijos valstybės buvo okupuotos ir įjungtos į Sov. Sąjungą.

Aleksandras Jakovlevas, specialios komisijos tirti dokumentų autentiškumą pirmininkas, pokalbyje "Pravdoje" pažymi, kad nėra jokios abejonės, jog susitarimas nukrypo nuo Lenino užsienio politikos principų. Jis yra nelegalus ir todėl teisiškai nesaistantis. Tai, kaip pažymi laikraštis, yra stipriausias sovietų pareiškimas apie 1939 m. rugpjūčio 23 d. Stalino ir Hitlerio susitarimą.

Toliau Jakovlevas pabrėžia, nors paktas su nacių Vokietija yra pasmerktas ir negaliojantis, tačiau tai nekeičia Baltijos respublikų statuso. Jų statusas esąs buvo pakeistas kitomis aplinkybėmis. Jakovlevo pareiškime neužsimenama apie jokias Maskvos nuolaidas Baltijos kraštams, nors šiuose kraštuose yra stipriai reikalaujama nepriklausomybės. **J.A.**

• **Supažindinkite savo draugus su "TĖVIŠKĖS ŽIBURIAIS" – atsiųskite dar jų neskaitančių adresus. Jie gaus keletą numerių nemokamai.**

Toronto miestas

Svarbus pranešimas

Atmatos nebus išvežamos ateinantį pirmadienį

Darbo šventėje

rugsėjo 4, pirmadienį, atmatos nebus išvežamos Toronto mieste.

Reguliarus pirmadienio atmatų išvežimas bus atliktas rugsėjo 5, antradienį.

Reguliarus antradienio atmatų išvežimas bus atliktas rugsėjo 6, trečiadienį.

Nebus išvežamos mėlynos dėžės rugsėjo 6, trečiadienį.

Padėkite išlaikyti Toronto miestą švarų, išnešdami atmatas išvežimo dieną. Niekados nedėkite sudaužytų stiklų arba kitų aštrių daiktų į plastikinius atmatų maišus

R. M. Bremner, P. Eng., F.I.C.E.
viešųjų darbų viršininkas

Pirkite "Annuity" kol nuošimčiai aukšti!

JŪS GALITE GAUTI daugiau negu dvigubai mėnesinių pajamų, sumokėję valstybinius mokesčius, jeigu užsisakysite **"ANNUITY"**, o ne Kanados taupymo lakštus ar investacijos pažymėjimus (GIC).

Nepraraskite savo vertingų pensijos dolerių!

Skambinkite **GEORGE KAIRIUI,** kuris greitai ir tiksliai suteiks jums reikalingų informacijų.

Skambinkite tel. 366-8771 arba **769-2500**

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS, *B.Sc., LL.B.*

2 Jane St., Suite 500 — Telefonai:
Bloor ir Jane gatvių kampas — įstaigos (416)**762-7393**
Toronto, Ontario M6S 4W3 — namų **233-0303**

Advokatas

VIKTORAS E. RUDINSKAS

B.C.L., LLB., M.B.A., M. Eng.

15 John St., Suite 2 — **Tel. 240-0594**
Weston, Ontario M9N 1J2 — **Fax. 248-5922**

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS *B.A. M.L.S. LL.B.*

perėmė a.a.advokato **Algio Puterio**
bylas ir testamentus

3425 Dundas St. W., Suite 200 — Telefonai:
prie Windermere Ave. — įstaigos (416) **763-3362**
Toronto, Ontario M6S 2S4 — namų **621-2136**

RE/MAX west realty inc., realtor an independent member broker

Juozas (Joseph) **Norkus**

namų pirkimo ir pardavimo atstovas

patarnauja lietuvių kalba

Nemokamas namų įvertinimas

Lietuvių pensininkų namuose "Vilnius" I-me aukšte.

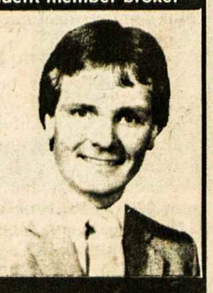

1700 bloor street west toronto, ontario M6P 4C3 **769-1616**

Vaidotas Jonynas, *M.B.A., C.F.A.*
Telefonas (416) 864-2734

- **Turi daugiau kaip 10 metų patyrimo investacijų srityje**
- **Aukso kasyklų analizuotojas**
- **Asmeniškai pataria apie "T-Bills", "Canada Savings Bonds", RRSPs, "Mutual funds"**
- **Sąžinigai patarnauja lietuviškai arba angliškai**

Moss, Lawson & Co. Limited
48 Yonge Street, Toronto, Ont. M5E 1G7

Century 21

DRESHER Ltd.
Member Broker
Tel. 233-3334
FAX 233-0285

3830B Bloor St. W., Islington, Ont. M9B 1K8

Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse.

Kreipkitės į Birutę Spudienę, B.A., namų 445-9469 arba į Valterį Drešerį. *Kiekviena įstaiga tvarkosi atskirai.*

Didžiausia pirkimo ir pardavimo organizacija pasaulyje.

Ar jūs domitės pirkimo ir pardavimo (Real Estate) karjera?

Jeigu taip, skambinkite į mūsų raštinę. Mes paruošime jus, duodami pamokas kas antrą antradienį.

Century 21 geriausiai paruošia pardavėjus pirkimo ir pardavimo versle. Dėl informacijų skambinkite **Valteriui** ar **Rick tel. 233-3334.**

Century 21 **Dresher Ltd.**

DRESHER INSURANCE BROKERS

Fax 233-0285 - Tel. 231-2661
3830B Bloor Street West, Islington, Ontario M9B 1KB
Lietuvių kalba patarnauja – V. DREŠERIS ir RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ
Darbo valandos: 10 v.r. – 7 v.v., šeštadieniais – 10 v.r. – 2 v.p.p.
Narys "Better Bussiness" biuro

Patarnavimas — greitas ir tikslus!

V. Dauginis – telefonai (416) 533-1121 (416) 822-8480

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ*

DRAUDA — INSURANCE

Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6
(416) 533-1121

TORONTO ONT

Anapilio žinios

— Praeitą sekmadienį Wasagoje pamaldas laikė ir pamokslus sakė svečias iš Lietuvos kun. Valdas Braukyla, Salamiesčio klebonas.

— Rugpjūčio 22 d. palaidotas a.a. Kazimieras Stankevičius, 79 m. amžiaus; rugpjūčio 23 d. palaidotas a.a. Jonas Valantiejus, 79 m. amžiaus.

— Mūsų parapijos šventėje — atlaiduose, rugsėjo 24 d., pamokslą sakys ir naująsias Anapilio muziejaus-archyvo patalpas šventins žymusis kovotojas už Lietuvos religinę laisvę kun. Alfonsas Svarinskas. Iškilmingos pamaldos su Švenčiausiojo procesija bus 3 v.p.p. Pastato šventinimo ir parapijos šventės vaišės bus 5 v.p.p. Pakvietimai į vaišes platinami sekmadieniais parapijos salėje. Šiokiadieniais prašome kreiptis į parapijos tarybos parengimų sekcijos pirm. Viktorą Narušį tel. 277-1128.

— Mišios už a.a. Joaną Steponavičiūtę-Kęsgailienę bus atnašaujamos mūsų šventovėje rugpjūčio 31, ketvirtadienį, 11 v.r. Po Mišių velionės pelenai bus palaidoti šalia jos vyro a.a. Stepono Kęsgailos Šv. Jono lietuvių kapinėse. Visi velionę pažinoję kviečiami dalyvauti.

– Šv. Kazimiero kolegija Romoje kreipiasi į lietuvius katalikus, prašydama finansinės paramos.

— Toliau tęsiamas finansinis statybos vajus Kanados lietuvių kultūros muziejui Anapilyje; parapijos skoloms numokėti aukojo: $100 – J. Lapavičius.

— Mišios, rugsėjo 3, sekmadienį 9.30 v.r. už a.a. Mečislovą Urboną, 11.00 v.r. už parapiją; Wasagoje 10.00 v.r. už a.a. Joną Valantiejų, 11.00 v.r. už a.a. Vytautą Jonaitį.

Lietuvių namų žinios

— LN valdyba ir bendradarbiai reiškia nuoširdžią užuojautą LN administratorei Aldonai Skilandžiūnienei, jos tėveliui, a.a. Augustinui Venskui mirus.

— Lietuvių slaugos namams aukojo: $200 — S. Kojelienė; $100 — Z. B. Tumosa, a.a. Augustino Venckaus atminimui $30 — LN moterų būrelis; $25 — T. Stanulis. Iš viso statybos fonde yra $135,547.72. Aukos priimamos "Paramoje" sąsk. nr. 8711, Prisikėlimo parapijos kooperatyve sąsk. nr. 155332.17 ir "Talkoje" sąsk. nr. 4259. Aukos atleidžiamos nuo valstybinių mokesčių.

— Sekmadienio popietėje svečių knygoje pasirašė: D. Miniotienė, R. Ragauskienė iš Klaipėdos; V. Černius, R. ir E. Dambrauskai, G. R. Gudiškiai, A. Jackevičius, I. Lupeikaitė, V. Sirtautaitė, H. ir D. Stankūnai iš Kauno; N. Abromonytė iš Radviliškio; dr. J. Jablonskytė-Umbrasienė, dr. J. Umbrasaitė iš Vilniaus; K. Arlauskienė, E. Keresevičienė iš Floridos; E. Matulaitienė, E. I. Vilkai iš Los Angeles, Kalif.

— LN vyrų būrelio valdybos posėdis — rugpjūčio 30, trečiadienį, 7.30 v.v. V. Drešerio įstaigoje, 3830B Bloor St. W.

— LN valdybos posėdis — rugsėjo 7, ketvirtadienį, 7.30 v.v.

— Paskutinė proga įsigyti ar dovanoti marškinius su meškos atvaizdu ir užrašu: Lokys — Lietuvių namai — Toronto. Iš užsakytų 200 dar yra likę 24 marškiniai. Kreiptis į LN raštinę tel. 532-3311 arba "Lokį" tel. 534-8214. Marškinių kaina — $10.

— Lietuvaitė, 21 m., tik ką atvykusi iš Lietuvos, ieško bet kokio darbo. Skambinti tel. 532-3311.

Punsko kultūros namų statybos vajui aukojo: $200 – dr. J. M. Uleckai; $100 – J. A. Šimkai, B. Molis; $60 – I. A. Šajauskai; $50 – K. Latvis. Nuoširdi padėka aukotojams.

OVERSEAS VIDEO TAPE

Pakeičiame 3 val. video juostas iš vienos sistemos į kitą tik už $45. Darbas garantuotas. NTSC, PAL, SECAM, Europos, Azijos, Afrikos ir Australijos sistemas į kanadišką ir atvirkščiai. 8 ir 16 mm filmas ir skaidres pakeičiame į video.

KODĖL MOKĖTI DAUGIAU? Skambinkite tel. 244-1822.

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"

The Lougheed & Barnard

Funeral Home

252 Regent Street South
Sudbury, Ontario P3C 4C8
Telefonas: (705) 673-9595

Prisikėlimo parapijos žinios

— Šis penktadienis – mėnesio pirmasis. Šventoji valanda prasideda 7 v.v., Mišios – 7.30 v.v. Išpažinčių klausoma prieš Mišias. Seneliai ir ligoniai lankomi ligoninėse ir prieglaudose iš anksto susitarus. Šį šeštadienį Gyvojo Rožinio draugija renkasi 10.30 v.r. Rožinio kalbėti, o 11 v.r. – Mišios. Pensininkų namuose "Vilnius Manor" – Mišios 5 v.p.p.

— Pakrikštytas Ned-Julijus, Margit ir Juozo Gudinskų sūnus.

— Ruošiasi tuoktis Kęstutis Draudvila su Loreta A. Delkute.

— Rugpjūčio 24 d. palaidotas a.a. Augustinas Venckus, 87 m.

— Stovyklavietėje "Kretinga", Wasagoje, jau pasibaigė stovyklos, ir Mišių ten daugiau šiame sezone nebus.

Kelionei į Washington, D.C., jau yra užpildyti abu autobusai. Keliautojus prašome susimokėti visą kelionės kainą (šalia užstato ir pinigų apdraudos dar reikės $329) iki rugsėjo vidurio. Autobusai nuo mūsų parapijos išvyks spalio 6, penktadienį, 6.30 v.r. , sugrįš spalio 9, pirmadienį, apie 11 v.v. Jei atsirastų dar norinčių keliauti, prašome paskambinti į klebonijos raštinę pasitikrinti, nes atsitinka, kad kai kurie jau užsiregistravę dėl įvairių priežasčių turi pakeisti planus.

— Parapijai aukojo: $100 – J. Lapp (Stayner); $50 – B. I. Jonynai, P. Ūkelienė; pranc. klierikų fondui: $100 – A. Rakauskas, žmonos a.a. Juzės atminimui, Scarborough misijoms: $50 – P. Skrupskas.

— Mišios rugsėjo 3, sekmadienį, 8.30 v.r. – už a.a. Bronę Pabedinskienę, 9.20 v.r. – už a.a. Antaną Baziliauską, 10.15 v.r. – už a.a. Mečislovą Vasiliauską, 11.30 v.r. – už parapiją, 8.30 v.v. – už a.a. Aušrą Sapijonytę.

Toronto vyrų choras "Aras" pradeda repeticijas rugsėjo 12, antradienį, 7 v.v. Prisikėlimo parapijos muzikos studijoje. Kviečiami visi choristai aktyviai dalyvauti, nes yra numatyta išvyka į Los Angeles. Laukiama naujų choristų, kurie savo balsais praturtintų chorą. Taip pat bus renkama valdyba. **Valdyba**

Kanados lietuvių kultūros muziejaus oficialus atidarymas ir šventinimas įvyks per Lietuvos kankinių šventę rugsėjo 24, sekmadienį, Anapilyje (žiūr. skelbimą). Vaišėms stalai numeruoti ir pakvietimus (bilietus) reikia įsigyti iš anksto. Rengėjai laukia gausaus tautiečių dalyvavimo.

Vilniaus universiteto dainų ir šokių ansamblis su vadovu Vidu Aleksandravičium spalio mėnesio pradžioje atvyksta gastrolėm į Šiaurės Ameriką. Koncertų eiga numatyta tokia: Čikaga, Detroitas, Klivlandas, Montrealis. Toronte jie duos du koncertus – spalio 17, antradienį ir spalio 18, trečiadienį, Anapilio salėje, 7.30 v.v. Visos vietus numeruotos. Bilietų kaina – $12, vaikams – $8. Ansamblį globoja Toronto "Gintaras". Visi prašomi gausiai dalyvauti ir pasigrožėti lietuvos jaunimu. **Inf.**

A. a. K. Stankevičiaus atminimui J. Tamulėnienė "Tėviškės žiburiams" aukojo $20.

A. a. J. Girėno atminimui K. ir B. Žutautai "Tėviškės žiburiams" aukojo $10.

A. a. Juozo Girėno atminimui Aldona, Pranas ir Juozas Skilandžiūnai "Tėviškės žiburiams" aukojo $50.

A. a. Antano Gustainio atminimui Valerija Gustainienė "Tėviškės žiburiams" aukojo $100.

A. a. A. Venckaus atminimui Stasė, Liuda ir Vytautas Štuikiai "Tėviškės žiburiams" aukojo $50.

A. a. Jono Valantiejaus atminimui "Tėviškės žiburiams" aukojo po $25: Janina ir Juozas Šarūnai, Kostas ir Zina Beržanskiai; $20 — I. ir A. Pakarnos; $10 — M. Gaivelienė.

FUTURE.I

REAL ESTATE LTD. REALTOR

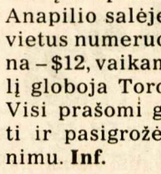

Nijolė Bates

Namų pirkimo bei pardavimo bendrovės atstovė
verslo 769-3300
namų 769-1835

- ***Patarnauja lietuvių kalba.***
- ***Nemokamas namų įvertinimas***

130 Kennedy Avenue,
Toronto, Ontario M6S 2X9

Ne tik namai, bet ir jūsų ateitis

Lietuvos kankinių šventė ir Kanados lietuvių kultūros muziejaus šventinimas

įvyks 1989 m. rugsėjo 24, sekmadienį, Anapilyje

Iškilmių pamokslą ir šventinimo apeigas atliks žymusis kovotojas už Lietuvos religinę laisvę kun. ***ALFONSAS SVARINSKAS***

Programoje: *3.00 v.p.p. – Mišios Lietuvos kankinių šventovėje, Švč. Sakramento garbinimas ir procesija*
4.30 v.p.p. – muziejaus pastato šventinimas
5.00 v.p.p. – vaišės Anapilio salėje

Bilietai į vaišes platinami Anapilyje sekmadieniais arba kreiptis į V. Narušį tel. **277-1128**

Maloniai kviečia visus dalyvauti – ***rengėjai***

Su $1,000 įmokėjimu galite įsigyti butą

Hillcrest Ave., šalia Cooksville traukinių stotelės, į pietus nuo Square One prie 10 greitkelio.

- *Tai puikiausias nekilnojamo turto pirkinys apsaugotas nuo valstybinių pajamų mokesčio (tax shelter).*
- *Tai yra gera investacija arba butas išėjus į pensiją, proga padėti vaikams ir vaikaičiams.*

Jeigu jus domina ši unikali investacija ir norite sužinoti apie šias neribotas projekto galimybes skambinkite

George Kairiui tel. 366-8771 arba **769-2500**

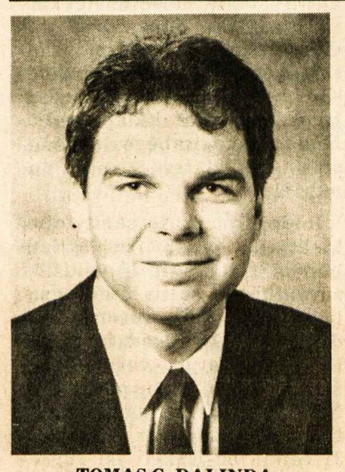

TOMAS G. DALINDA
neseniai buvo paskirtas The National Life Assurance Company of Canada viceprezidentu finansų priežiūros reikalams. Jis yra baigęs komercinius mokslus Toronto universitete ir įsigijęs sąskaitybos diplomą (Chartered Accountant). Lankė ir baigė Toronto Maironio mokyklą, šoko "Gintaro" ansamblyje, yra "Paramos" revizijos komisijos narys

Nekaltai Pradėtosios Marijos seserų vedamas

LIETUVIŲ VAIKŲ DARŽELIS

kviečia tėvus registruoti ikimokyklinio amžiaus vaikus pilnai ar pusei dienos. **Skambinti telefonu 534-5773 arba atvykti į darželį, 57 Sylvan Ave., susipažinti.**

Grąžinti peticijų lapus

KLB krašto valdyba prašo visų, kurie renka ar surinko parašus po peticija, prašant panaikinti Molotovo-Ribbentropo pakto pasekmes, grąžinti peticijų lapus kaip galima greičiau į KLB raštinę:

1011 College St., Toronto, Ont. M6H 1A8.

Visi lapai turi būti grąžinti **iki rugsėjo 21 dienos.**

Rankų grandinė...

(Atkelta iš 1-mo psl.)

laisvės pavergtuose kraštuose. Lietuviams atstovavo Lietuvos gen. konsulo pav. H. Lapas ir Toronto apylinkės pirm. R. Strimaitis. Rengėjų susumuotai pranešta, kad nuo 1919 metų komunistai nužudę 70 milijonų žmonių. Į demonstraciją pagrindinei kalbai pasakyti buvo kviestas federacinės valdžios ministeris Alan Redway. Bet kvietimas buvo atšauktas, solidarizuojant kiniečiams ir pareiškiant nepritarimą Kanados vyriausybei, paskyrusiai raudonajai Kinijai 100 milijonų paskolą. Atšauktojo kalbėtojo vietoje pagrindinę kalbą pasakė Toronto miesto tarybos narys Chris Korwin-Kuczinski, aštriai kritikavęs paskolos suteikimą komunistams.

Po kalbos įvyko įspūdinga eisena su vėliavomis, plakatais, žvakėmis ir gėlėmis Bay-Dundas-Yonge-Queen gatvėmis, stebint tūkstančiams praeivių ir fotografų. Sugrįžus į rotušės aikštę, uždaromąjį žodį tarė Juodojo kaspino dienos komiteto pirm. ir įsteigėjas Marcus Hess.

Tą patį vakarą visos didžiosios televizijos stotys perdavė ne tik demonstraciją, bet ir rankų grandinės vaizdus, rodė Baltijos kraštų žemėlapius, o CBC Journal pusvalandyje komentatorius turėjo pasikalbėjimą su Toronto ir Vašingtono sovietologais, kurių nuomone Gorbačiovas nebegalėsiąs sulaikyti išsiplėtusio tautinio judėjimo prieš 50 m. pavergtuose Baltijos kraštuose. **Snk.**

Toronto "The Globe and Mail" dienraštis rugpjūčio 19 d. išspausdino *Juozo Urbšio,* paskutinio nepriklausomos Lietuvos užsienio reikalų ministerio, išleistų atsiminimų ištrauką. Rašoma, kaip 1939 m. spalio 3 d. Lietuva turėjo pasirašyti su Sov. Sąjunga abipusės pagalbos sutartį, kuria buvo suteiktos Sovietų kariuomenės daliniams bazės Lietuvoje ir kaip 1940 m. birželio 14 d. Kremlius įteikė Lietuvai ultimatumą ir pasiuntė Raudonąją armiją ją okupuoti. Vertimą darė žurnalistas *Antanas Šileika.*

Tas pats laikraštis rugpjūčio 22 d. laidoje išspausdino *prof. R. Vaštoko* straipsnį, kuriame autorius rašo apie Baltijos kraštų būklę per 50 metų okupacijos ir dabartines pastangas išsilaisvinti iš sovietinio jungo. Kova jau duoda ir apčiuopiamesnių rezultatų. Maskva sutiko baltiečiams pripažinti ekonominę savivaldą.

Rugpjūčio 25 d. laidoje įsidėjo vedamąjį apie baltiečius. Stalinizmas ir hitlerizmas sunaikino nepriklausomas valstybes. Dauguma iš jų atgavo nepriklausomybę. Lietuva, Latvija ir Estija dar jos neatgavo. Gorbačiovas, atsisakęs istorijos kontrolės, kaip kad darė Stalinas, turės pripažinti, jog tariamas baltiečių savanoriškas įsijungimas į Sov. Sąjungą yra istorinė netiesa. Tačiau dar nereiškia, kad jis pasiruošęs suteikti laisvę Baltijos respublikoms.

"Gimtasis kraštas" 33 nr. persispausdino "Tėviškės žiburių" (nr. 29) vedamąjį "Spauda ir uždanga", kuriame nusiskundžiama, kad išeivijos bendravimui su Lietuva užtvarų netrūksta. Pašto siuntų cenzūra tebeveikia. Kai kurios siuntos dingsta be žinios. Ypač sovietinė valdžia nepagrįstai bijo išeivių spaudos. Sovietinė Lietuvos spauda yra tokia drąsi, atvira ir kovinga, kad išeivių spauda nebegali pasakyti beveik nieko atviresnio.

"The Edmonton Journal" rugpjūčio 25 d. laidoje irgi išspausdino vedamąjį ryšium su Juodojo kaspino diena. Ypač laikraštį domino sujungtų rankų grandinė nuo Talino iki Vilniaus. Tai buvęs drąsus ir vaizdus protestas. Baltiečiai turi pasirinkti tarp autonomijos ir kovos už visišką nepriklausomybę. Tačiau vedamasis įspėja kanadiečius, kad jie neturį teisės įsijungti ir baltiečių ginčus, nes čia tokie ginčai dėl Kvebeko vos nesugriovė Kanados. Toks palyginimas rodo vedamojo autoriaus nesusigaudymą. Kaip pranešama, baltiečiai Edmontone organizuoja protesto laiškų rašymą laikraščio redakcijai. **J.**

SOS prašymas iš Lietuvos!

SĄJŪDŽIO BŪSTINĖ prašo skubiai surinkti liudininkų žodinę bei raštinę medžiagą apie neteisėtą 1940 m. seimą Lietuvoje, o Maskva teigia, kad Lietuva pasiprašė įstoti į TSSR. Sąjūdis nori įrodyti, kad seimo rinkimai ir įstojimas į Sovietų Sąjungą teisiškai yra negaliojantys.

Turintys tokios medžiagos arba norintys pateikti liudijimą prašomi **nedelsiant** susisiekti su KLB raštine:

1011 College St.,
Toronto, Ont. M6H 1A8 **Tel. (416) 533-3292**

- **Ar jau parėmei Kanados lietuvių kultūros muziejų?**

MONTREAL QUE

Montrealio lituanistinė mokykla pradės naujus mokslo metus rugsėjo 16 d. tose pačiose patalpose, kuriomis jau kelerius paskutinius metus mokykla naudojosi – 4115 St. Jaques W., prie pat St. Henry Place metro stoties. Vaikučius reikia registruoti pas Ramunę Bulotienę, tel. 495-1996.

Sekančių metų vasarą Liudas Stankevičius organizuoja ekskursiją į Dainų šventę Lietuvoje. Kas planuotų ten dalyvauti, tegul jau dabar kreipiasi pas L. Stankevičių, tel. 669-8834. Užsirašę į ekskursiją gaus nemokamus Dainų šventės bilietus.

AV parapija yra dėkinga Jonui Ladygai už kryžiaus prie šventovės atnaujinimą ir nudažymą. Kryžius, pastatytas prieš trisdešimt metų, dabar atrodo tvirtai ir gražiai.

Tomo ir Irene Žitkų dukrelė pakrikštyta Lora-Elizabeth vardais. **B.S.**

Greitas ir tikslus patarnavimas

Tel. Bus.: 722-3545 **PETRAS ADAMONIS**
Res.: 256:5355 **C. I. B.**

GAISRAS - AUTOMOBILIAI - ATSAKOMYBĖ - GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8

Tel. 766-5827; 766-5830

Skyrius: 3907A Rosemont Boulevard

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAS – virš $26,000,000 REZERVAS – virš milijono.

MOKA UŽ:

Certifikatus	11¼%	Taupymo – special.	6 %
Term. indėlius:		Taupymo – su gyv. dr.	5¾%
1 metų	10 %	Taupymo – kasdienines	5½%
180 d. - 364 d.	9¾%	Einamos sąsk.	4½%
120 d. - 179 d.	9¾%	RRIF – RRSP – term.	11½%
60 d. - 119 d.	9½%	RRIF – RRSP – taup.	6½%
30 d. - 59 d.	9¼%		

IMA UŽ:

Nekiln. turto nuo 13 %, asmenines – nuo 13 %

Informacija apie naujausias palūkanas "Lite"

KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve	3907A Rosemont
Pirmadieniais	9.00- 3.00	10- 2
Antr., treč.	9.00-3.00	———
Ketvirtadieniais	12.00- 8.00	3.00-7.00
Penktadieniais	10.00- 6.00	2.00-6.00

MEDELIS CONSULTING

1407 Sarcee St. Oshawa, Ont. L1G 4N2

Po sėkmingai pavykusios "Gintaro" kelionės į Lietuvą pranešame, *kad išrūpinam kvietimus ir suplanuojam išvykas pasirodymams į Lietuvą atskiriems menininkams ar ansamblinėms grupėms.*

Sudarom sąlygas *privačiai apsilankyti Lietuvoje.*
Nuperkam automobilius *ir kitas dovanas valiutinėje parduotuvėje.*
Sutvarkom dokumentus *iškvietimui giminių iš Lietuvos.*

Kreipkitės į **Stefą** arba **Algį Medelius**, vakarais tel. **(416) 434-1847**

Century 21 MLS REALTOR

G. KELLEHER REAL ESTATE LTD.

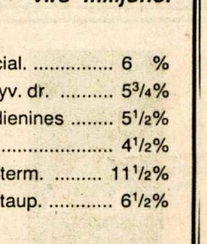

Susan Jurėnienė

Profesionali pirkimo ir pardavimo atstovė mielai jums patarnaus Toronto, Mississaugos, Oakvillės apylinkėse.

Verslo — (24 v.) tel. 279-6338 **Namų — 542-1708**

IŠNUOMOJAMAS kambarys su baldais High Parko rajone. Galima naudotis virtuve. Tel. 767-7159.

PARDUODAMAS 1984 m. Cougar automobilis gerame stovyje, turintis 58,108 mylių. Skambinti tel. 766-4948.

NESENIAI ATVYKĘS iš Lietuvos ieško darbo. Skambinti Sigitui tel. 233-3053.

DĖMESIO! Pilna kaina su persiuntimu į Lietuvą: video kamera HITACHI 600 E — $1,210 (amerik.), PANASONIC M-7 su lagaminėliu — $1,295. Video magnetofonas TOSHIBA 83CZ — $415. Palyginkite kainas. SIUNČIAME IR VAISTUS. Romas Pukštys, TRANSPAK, 2655 W. 69 St., Chicago, IL 60629. Įstaigos valandos: kasdien nuo 10-6 v.v., šeštadieniais nuo 10-2 v.p.p. Tel. 312-436-7772; namų tel. 312-430-4145. Rašydami būtinai pažymėkite savo telefoną.

Turner & Porter laidotuvių namai

436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533 - 7954

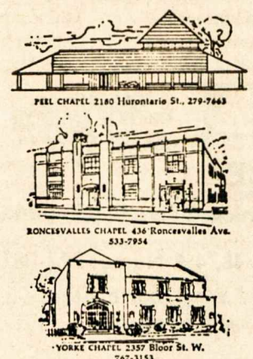

LIETUVIŲ ŠEIMAI reikalingas butas. Skambinti vakarais tel. 763-1274.

NESENIAI ATVYKUSI iš Lietuvos gali prižiūrėti vaikus arba senelius. Skambinti tel. 231-4937.

GALIU PRIŽIŪRĖTI vaikus arba vyresnio amžiaus žmones. Skambinti vakarais tel. 233-8316.

TAUTIEČIAI! Norite pasveikinti savo giminaitį Lietuvoje su gimimo diena, vestuvėmis ar kokia kita proga? Jūsų nurodytą dieną jam bus įteikta gyvų gėlių puokštė, šampanas ir nuoširdžiai pasveikinta jūsų vardu. Gavote liūdną žinią apie jūsų artimo mirtį Lietuvoje? Laidotuvių dieną jūsų užsakytas vainikas ar gėlių krepšelis bus padėtas ant velionies kapo. Šiuos ir kitus patarnavimus jums siūlo Kauno ir Klaipėdos kooperatyvai. Skambinti tel. (416) 385-3453 Hamiltone bet kuriuo laiku.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka staliaus, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti tel. 769-5024 Toronte.

PARDUODAMAS grynas bičių medus. Kreiptis pas bitininką J. Norkų (didesnius kiekius pristatau į namus) tel. 389-8179. Taip pat galima gauti Anapilio knygyne, "Vilnius Manor" pensininkų namuose pas J. Gustainį.

CATERING

Maistas gaminamas visom progom – vestuvėm, krikštynom, laidotuvėm, parengimam. Skambinkite Vidai Šiaučiulienei tel. (416) 626-5184.

EUROPEAN CATERING

Gaminamas maistas visom progom, parūpinama salė, muzika, gėlės, sutvarkomi gėrimų (baro) reikalai. Skambinti bet kuriuo laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 234-0243 Toronte.